

KDR

KNJIŽNIČAR KNJIŽNIČARKA

10.

GODIŠNICA ČASOPISA
Knjižničarskog Društva Riječke

Časopis Knjižničarskog Društva Rijeka
UDK 02 - Rijeka - godina 10 - broj 10

Knjižničar/ka

Časopis Knjižničarskog društva Rijeka

10.

GODIŠNICA ČASOPISA

Knjižničarskog društva Rijeka

godina 10

broj 10

2019.

UDK 02

ISSN 1848-5790

Impressum

E-ISSN 1848-5790

UDK: 02

Izdavač:

Knjižničarsko društvo Rijeka,
Dolac 1
51 000 Rijeka

e-mail: kontakt@kdr.hr
www.kdr.hr

Glavna urednica: dr. sc. Korina Udina

Uredništvo: Korina Udina, Maja Cvjetković,
Jasminka Kovačević, Mario Šlosar, Aleksandra
Moslavac, Jelena Višnjić

Grafičko oblikovanje i priprema elektroničkog
izdanja:

Bulaja naklada
Klaićeva 74, Zagreb
info@bulaja.com
www.bulaja.com

Grafički dizajn: Martina Brkić

Mrežnu stranicu KDR-a uređuje: Ivana Vladilo

E-časopis izlazi jedanput godišnje, uz potporu Primorsko-goranske županije.

Knjižničar/Knjižničarka je stručni e-časopis Knjižničarskog društva Rijeka u kojem se objavljaju radovi iz područja knjižničarstva, knjižnične i informacijske znanosti, radovi s teorijskim diskursom u knjižničarstvu. Cilj objavljivanja časopisa je doprinijeti razvoju knjižničarstva, ukazati na inovacije, događanja te promicati i popularizirati rad knjižničara svih vrsta knjižnica kroz pitanja hrvatskoga knjižničarstva. Sadržaj čini prikaz rada knjižničara u Primorsko-goranskoj županiji, Gradu Rijeci, ali nije regionalno određen, međunarodno je čitan, te su suradnici autori i iz susjednih država.

Autori članaka dosadašnjih 10 brojeva su znanstvenici s međunarodnim iskustvom:

prof. dr. sc. Tefko Saračević (School of Communication and Information, Rutgers University, USA), prof. dr. sc. Dubravka Oraić Tolić, prof. dr. sc. Josip Stipanov, prof. dr. sc. Danijel Labaš, prof. dr. sc. Daniela Živković (Sveučilište u Zagrebu), prof. dr. sc. Irvin Lukežić (Sveučilište u Rijeci), dr. sc. Irena Bando, dr. sc. Deana Golenko, dr. sc. Karmen Delač Petković, dr. sc. Jadran Zalokar, dr. sc. Korina Udina i pisci: Renato Barić, Oleg Mandić, Silvija Benković Peratova, Vesna Kurilić

Sadržaj

Korina Udina: Riječ-dvije..... 7

Deset brojeva časopisa 9

Korina Udina, Ivana Vladilo: Deset brojeva stručnog časopisa KDR-a
Knjižničar/Knjničarka.....	10
Ada Prpić, Evgenija Arh: Bibliografija časopisa Knjižničar/knjničarka	19

Istraživanja 41

Aleksandra Moslavac: Otvorena znanost, institucijski repozitoriji i uloga visokoškolske knjižnice	42
Madlen Zubović: Čitanje istraživanjem: <i>Ulicama moga grada</i> – hodogram INDOK radionice	57

Iz knjižnica..... 85

Dolores Markotić: 70 godina Knjižnice i visokog pomorskog školstva u Rijeci, Sveučilište u Rijeci, Pomorski fakultet	86
Nensi Čargonja Košuta: Mladi knjižničari i ljubav prema knjižničarstvu.....	95
Irena Bando: Kreativnost i likovno stvaralaštvo u školskim knjižnicama predstavljeno izložbenim programom na IASL 2019.....	100
Maja Cvetković: "Rijeka riječi" u Građevinskoj tehničkoj školi s Vladom Simcichem Vavom	114
Alida Devčić Crnić, Suzana Šafarić: Čitanje ispod krošanja stabala.....	116

Iz slovenskih knjižnica..... 129

Andreja Urbanec: Školska knjižnica – s rukom u ruci s odgojno-obrazovnim procesom	130
Nina Kranjec: Bajkovita joga s vrlo gladnom gusjenicom.....	144

Iz rada Knjižničarskog društva Rijeka 157

Korina Udina: Knjižničarsko društvo Rijeka partner u projektu Civilne inicijative EPK Rijeka 2020	158
Korina Udina: Izvješće o radu Knjižničarskog društva Rijeka.....	164
Korina Udina: Foto pregled knjižničarskih događanja koja su obilježila rad KDR-a u 2019. godini	178
Korina Udina: Dubrovnik IASL 2019. Convergence – Empowering – Transformation: School Libraries	186

Nagrade 193

Korina Udina: Obilježavanje 20. obljetnice utemeljenja <i>Povelje Ivan Kostrenčić</i>	194
Kristijan Benić, Niko Cvjetković: Gradska knjižnica Rijeka – <i>Knjižnica godine 2019.</i>	200
Korina Udina: Nagrada “Višnja Šeta” Hrvatske udruge školskih knjižničara za životno djelo 2019. Ivani Vladilo.....	206
Nagrada “Tibor Tóth” za 2019. Sandri Cuculić.....	214

Riječ-dvije...

Rijeka je Europska prijestolnica kulture, godina je 2020. Živjet ćemo jednu jedinstvenu i neponovljivu godinu. Energija će preplaviti i male kutke kulture. U jednom od njih postoji Knjižničarsko društvo Rijeka. Nevjerojatno ali Knjižničarsko društvo Rijeka u godini EPK 2020 ima niz obljetnica:

- 70. obljetnica osnutka KDR-a,
- 20. obljetnica od prve dodjele Povelje Ivan Kostrenčić i
- 10. obljetnica stručnog časopisa Knjižničar/Knjničarka.

Knjižničarski ćemo proslaviti ove okrugle razloge za ponos i zadovoljstvo. Znam da ćemo nastaviti jednakom energijom. Čestitam nam svima na dosadašnjoj nesobicnosti u davanju znanja, slobodnog vremena i ljubavi prema struci za zajedničko dobro!

Deset brojeva časopisa

Deset brojeva stručnog časopisa KDR-a Knjižničar/Knjžničarka

dr. sc. Korina Udina

predsjednica KDR-a (2016.-2020.)

korinau@yahoo.com

Ivana Vladilo

predsjednica KDR-a (2006.-2008.)

ivana.vladilo@gmail.com

Uvodno

Vidljivost, dostupnost, stručnost, biti u skladu s vremenom, to su naši ciljevi, a nadam se i budućih članova uredništva. Sretan nam deseti broj!

Stručni e-časopis Knjižničarskog društva Rijeka *Knjižničar/Knjžničarka* uvršten je u sve značajnije knjižnične kataloge u RH, vidljiv je korisnicima knjižnica, znanstvenoj, stručnoj i ostaloj zainteresiranoj javnosti. Validiran je prema Kriterijima za uvrštavanje časopisa u HRČAK, Portal hrvatskih znanstvenih i stručnih radova (<https://hrcak.srce.hr/knjiznicar-ka>). Može se čitati na poveznicama kao što su: Katalog Nacionalne i sveučilišne knjižnice, Skupni katalog CroList, www.kdr.hr i ostalim mrežnim stranicama knjižnica, knjižničarskih društava, udruga.

Zapisnik sastanka prvog uredništva stručnog časopisa Knjižničarskog društva Rijeka od 27. kolovoza 2007.:

Nakon raspisane prijave za članove uredništva, članovi su: Senka Tomljanović, Lea Lazzarich, Jadran Zalokar, Branko Benčić, Zdenka Stojčić, Korina Udina, Sandra Vidović, Evgenia Popović i Ivana Vladilo.

Prvi sastanak uredništva stručnog časopisa Knjižničarskog društva Rijeka održan je u utorak, 26. lipnja 2007. u 16 sati u prostorijama Društva, u Dvorani Glagoljica Sveučilišne knjižnice Rijeka.

Sastanku su prisustvovali: Zdenka Stojčić, Korina Udina, Evgenia Popović Arh i Ivana Vladilo. Ostali članovi opravdali su svoj izostanak. Kolega Zalokar poslao je e-poštom svoju koncepciju časopisa. Novčana sredstva koja su prikupljena za pokretanje časopisa su sredstva putem Javnih natječaja Grada Rijeke 15.000,00 kuna i Primorsko-goranske županije 4.000,00 što je ukupno 19.000,00 kuna.

Zaključci sastanka:

Koncepcija časopisa:

Časopis bi bio stručan i informativan, u svakom broju bismo objavili barem dva stručna članka koji bi bili recenzirani. Dio časopisa posvetili bismo novostima iz naših knjižnica, kroz prikaz rada neke knjižnice ili razgovorom sa kolegama i kolegicama, stručnim prikazima značajnijih djela iz knjižničarstva, domaćih i svjetskih, također bi se nastojali prikazati i zanimljivi e-izvori, te podlistak s prijevodima iz nekog značajnijeg stranog djela.

Rubrike:

- knjižničar preporučuje
- crtice iz povijesti knjižnica Županija
- novosti iz struke

Naklada: 500 komada

Distribucija: ogledni broj s narudžbenicom poslati knjižnicama (Županija i Hrvatska)

Cijena: 25-30 kn.

Nakon 0 broja krenulo bi se sa honoriranjem priloga.

Kao izvor financiranja mogli bi se pronaći sponzori i kroz prodaju oglasnog prostora.

Plan izlaženja:

0 broj krajem godine, zatim 2 broja godišnje

Prijedlozi za 0 broj:

- poslati pozive za radove (znanstvene i stručne) katedrama i knjižnicama u Hrvatskoj
- prikaz Kostrenčićeve Povelje i razgovor s ovogodišnjim dobitnicama
- izvješće s IFLA-ine godišnje konferencije

Uvod ovom kolažu tekstova je Zapisnik o formiranju uredništva pronađen u arhivi koji je spremila tadašnja predsjednica Knjižničarskog društva Rijeka, pokretačica stručnog časopisa i predsjednica u mandatu od 2006.–2008. godine Ivana Vladilo. Idealistički i volonterski, spremni na taj izazov, priključili su se članovi i članice Knjižničarskog društva Rijeka izabrani u prvo uredništvo. U Zapisniku je očita želja da uredništvo čine predstavnici svih vrsta knjižnica (sveučilišne, školskih, visokoškolskih), već u trećoj godini rada u uredništvo su ciljano birani članovi i članice svih vrsta knjižnica u PGŽ.

Ideje su naravno bile veće od mogućnosti, financijska sredstva nedostatna za zamišljeno, pa sam zaključila da ćemo zamišljeno ostvariti jedino pridobivanjem šireg kruga ljudi za tu ideju. Predložila sam suradnju Školi za primjenjenu umjetnost u Rijeci da nam kroz nastavne sate prakse osmisle grafički dizajn prvih brojeva. Poziv na suradnju su prihvatile profesorice iz ŠPUR-a Majda Leskovar i Jasmina Bukša, entuzijastične kao i mi iz uredništva Tako su prva dva broja našeg stručnog časopisa dobila dizajn i tiskani izgled 2009. i 2010. godine. Iz njihovog rada s učenicima četvrtih razreda otkrili smo mladu, talentiranu grafičku dizajnericu Martinu Brkić koja se je zahvaljujući toj suradnji priključila se uredničkom timu još 2014. godine kao nagrađivana učenica četvrtog razreda ŠPUR-a. Martina je postala naša grafička dizajnerica kao maturantica ŠPUR-a, a danas je sveučilišna prvostupnica (baccalaurea) primjenjene umjetnosti (univ. bacc. art) koja je grafičkim dizajniranjem stručnog časopisa Knjižničar/Knjižničarka učinila časopis prepoznatljivim kroz kreativno korištenje glagoljskih slova,

boja Primorsko-goranske županije, elegantnim grafičkim rukopisom dala je časopisu novi identitet.

Na početku, pri stvaranju prvog broja, događale su se razne komične situacije koje s ove vremenske distance sliče šaljivim narodnim pričama. Vezano za taj period strastvenog posvećivanja poslu na objavlјivanju prvog broja, kada je prijedlog za uključivanjem profesorica i učenika iz ŠPUR-a u uredništvu prihvaćen, materijale sam predala na obradu profesorici Jasminki Bukši. Međutim, knjižničari kakvi jesu, naročito oni koji ne rade u školskom sustavu ne razumiju kako funkcioniра pa se dogodi anegdota. Tako su se jednog jutra, ničim izazvani, Jadran Zalokar i Branko Benčić uputili u ŠPUR provjeriti ide li sve po dogovorenom planu. Naravno, ne misleći ništa loše, ušli su u srednju školu kao u svaki dućan bez najave, pokucali na vrata i ušli u učionicu prof. Bukše koja je pred prepunim razredom objašnjavala neku nastavnu cjelinu. Jasmina ih je upitala: Da, izvolite, tko ste i što trebate? Nepoznati muškarci, čudnih vanjština, upali su joj usred razreda. A naša dva knjižničara su odgovorila kao da se nalaze u nekoj tiskari: Pa došli smo vidjeti što je s našim časopisom? Učenici u razredu su proplakali od smijeha, a profesorica od prvotnog šoka i iznenađenja, vjerojatno misleći "Što mi je ovo trebalo!"

Tada sam shvatila svu različitost rada u različitim vrstama knjižnica i bogatstvo iskustava koje članovi Knjižničarskog društva Rijeka zajedno zapravo imaju, a rijetko ga iskazuju i zajednički koriste.

I. V. No, kako to obično biva, ideja je svesrdno prihvaćena, ali realizacija, a naročito pridržavanje zacrtanih i dogovorenih rokova ne ide po planu. I u-

vijek naposljetku onaj koji "grize" iznese posao. Nota bene, godina je 2008. i nadobudno mislim kako sve možemo dogovorati i časopis zajedno oblikovati e-komunikacijom, nabavljam privatno i primjerenu aplikaciju za kolaborativno uređivanje časopisa i tu zapadam u prve probleme. Virtualno ne daje rezultata. Zato satima sjedim u tiskari i prilagođavam potrebnim formatima mukom prikupljene tekstove, potrebama tiskane forme. Časopis je izašao i za mene osobno, priča je završila uspješno.

Neuspješna je "prazna" godina 2011. u kojoj se časopisa nitko ne prihvaća, pa uz sva nastojanja gubimo gradsku potporu koju do danas više nikad nismo dobili. No, put se Časopisa rasvijetlio novim uredništvom i e-izdanjem. Tematski brojevi u elektroničkom obliku s prekrasnim prepoznatljivim naslovnicama i kontinuiranim ritmom izlaska, učinili su časopis najbližim mojoj izvornoj pokretačkoj (prijevremenoj) zamisli. Više nisam u uredništvu, ali volim raditi u sjeni, zahvalna na svim, od nove garniture, prihvaćenim prijedlozima u novim brojevima. Hvala Korini na uloženom trudu, najbolje ga razumijem, ali u konačnici rezultat je vidljiv. Samo naprijed!

Godine 2012. glavna urednica i tadašnja predsjednica Knjižničarskog društva Rijeka dr. sc. Deana Golenko uvidjevši veće mogućnosti objavljinjem elektroničkog časopisa postavila je novu platformu našem stručnom časopisu. Uz suradnika i partnera u tom projektu Zvonimira Bulaju i tvrtku Bulaja naklada d.o.o. naš stručni časopis Knjižničar/Knjižničarka postao je e-časopis, zadržao je kontinuitet u izlaženju, dobio novu formu i veći obim sadržaja jer više nije postojalo ograničenje brojem stranica i cijenom u tiskanom izdanju.

Martina Brkić i Zvonimir Bulaja su i danas naši odlični partneri u realizaciji svakog broja časopisa, ljudi s razumijevanjem kulturnog i knjižničarskog života. Zahvaljujem im se na svim besplatno utrošenim satima u zajedničkom stvaranju i održavanju jedne ideje. Možda buduća uredništva budu vještija od dosadašnjih u pronalaženju sredstava za financiranje stručnog časopisa, mrežne stranice, možda... ćemo ipak pričekati budućnost da saznamo.

Urednici, uredništva, teme, naslovnice kao i ljudi izmjenjivali su se tijekom deset godina:

Knjižničar, knjižničarka [Elektronička građa], časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 1, broj 1, 2009. – glavni urednik Jadran Zalokar

Uredništvo: Branko Benčić, Karmen Delač-Petković, Zdenka Stojčić, Korina Udićna, Sandra Vidović, Ivana Vladilo, Jadran Zalokar

Knjižničar, knjižničarka [Elektronička građa], časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 2, broj 2, 2010. – glavna urednica Vesna Miličević

Uredništvo: Branko Benčić, Jadran Zalokar, Karmen Delač-Petković, Korina Udićna, Vesna Miličević

Knjižničar, knjižničarka [Elektronička građa], časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 3, broj 3, 2012. – glavna urednica Dejana Golenko

Tema broja: E-knjiga

Izvršna urednica: Evgenia Arh

Uredništvo: Gorana Tuškan Mihočić, Korina Udina, Sanja Heberling Dragičević, Sanja Mrkić Radivojević, Vesna Miličević, Ivana Hrvat Kričančić, Jadran Zalokar, Branka Pemper

Knjižničar, knjižničarka [Elektronička građa], časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 4, broj 4, 2013. – glavna urednica Dejana Golenko

Tema broja: Tatjana Blažeković

Izvršna urednica: Evgenia Arh

Uredništvo: Gorana Tuškan Mihočić, Korina Udina, Sanja Heberling Dragičević, Vesna Miličević

Knjižničar, knjižničarka [Električna građa], časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 5, broj 5, 2014. – glavna urednica Korina Udina

Tema broja: Knjižnica – informacijska sinapsa

Uredništvo: Gorana Tuškan Mihočić, Korina Udina, Sanja Heberling Dragičević, Evgenia Arh

Knjižničar, knjižničarka [Električna građa], časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 6, broj 6, 2015. – glavna urednica Korina Udina

Tema broja: Multipismenost

Uredništvo: Sanja Heberling Dragičević, Evgenia Arh, Maja Cvjetković, Korina Udina

Knjižničar, knjižničarka [Električna građa], časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 7, broj 7, 2016. – glavna urednica Korina Udina

Tema broja: Pogled u budućnost

Uredništvo: Maja Cvjetković, Sanja Heberling Dragičević, Jasmina Kovačević, Mario Šlosar, Alica Kolarić, Marija Šegota Novak

Knjižničar, knjižničarka [Električna građa], časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 8, broj 8, 2017. – glavna urednica Korina Udina

Tema broja: Čitanje

Uredništvo: Maja Cvjetković, Alica Kolarić, Sanja Heberling Dragičević, Jasmina Kovačević, Ada Prpić, Mario Šlosar, Korina Udina

Knjižničar, knjižničarka [Električna građa], časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 9, broj 9, 2018. – glavna urednica Korina Udina

Tema broja: Gdje prošlost sreće budućnost

Uredništvo: Maja Cvjetković, Jasmina Kovačević, Mario Šlosar, Aleksandra Moslavac, Jelena Višnjić, Korina Udina

Knjižničar, knjižničarka [Električna građa], časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 10, broj 10, 2019. – glavna urednica Korina Udina

Tema broja: Deset brojeva stručnog časopisa KDR-a Knjižničar/Knjžničarka

Uredništvo: Maja Cvjetković, Jasmina Kovačević, Aleksandra Moslavac, Mario Šlosar, Jelena Višnjić, Korina Udina

Očito je koja se imena članova i članica uredništva ponavljaju, a neka imena su prisutna od prvog do desetog broja. Vrijeme je za izmjenu generacije, za nove zamisli i ideje, nove grupe ljudi u novom desetljeću koji će sa istim žarom raditi vidljivosti, dostupnosti, suvremenosti stručnog e-časopisa *Knjižničar/Knjižničarka*.

Aleksandra Moslavac i Jelena Višnjić su članice uredništva koje su u uredništvo donijele nove zamisli i provele ih u djelo. Radile su na vidljivosti i dostupnosti časopisa.

Temeljne značajke knjižničarskog uzusa su dostupnost i diseminacija informacija, pa je tako e-časopis Knjižničarskog društva Rijeka uvršten u sve značajnije knjižnične kataloge u RH i vidljiv je korisnicima knjižnica, znanstvenoj i stručnoj zajednici i ostaloj zainteresiranoj javnosti. Tako primjerice, kataložni zapis u online katalogu Nacionalne i Sveučilišne knjižnice sadrži povezani bibliografski zapis za izdanje časopisa u drugom mediju, gdje je omogućen online pristup cijelovitom sadržaju časopisa, objavljenom na web stranici KDR-a i Hrvatskom arhivu weba: <http://katalog.nsk.hr>. Časopisu je moguće pristupiti i putem skupnog kataloga knjižničnog sustava umreženih hrvatskih knjižnica CROLIST u okviru kojega je također dostupan pristup cijelovitim tekstovima objavljenih brojeva časopisa. Na lokalnoj razini, zapis o časopisu vidljiv je i u katalogu Gradske knjižnice Rijeka. Poveznice na časopis nalaze se i na mrežnoj stranici Knjižničarskog društva Rijeka.

Ponosni smo što je stručni časopis *Knjižničar/Knjižničarka* validiran prema Kriterijima za uvrštavanje časopisa u HRČAK i postao vidljiv na Portalu hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa.

Deset brojeva stručnog časopisa KDR-a *Knjižničar/Knjžničarka* odlučili smo prikazati knjižničarski. Tekst koji su pripremile Ada Prpić, članica uredništva od 2015.-2020. godine i Evgenija Arh, članica uredništva i izvršna urednica od 2012.-2015. godine prava je knjižničarska poslastica za deseti rođendan našeg stručnog časopisa.

Sljedeći korak, i svaki drugi, bit će još kreativnije razvijanje ideje, pomak prema boljem. Radujem se tome.

Bibliografija časopisa Knjižničar/knjižničarka

**Ada Prpić
Evgenia Arh**

Knjižnica Medicinskog fakulteta u Rijeci

knjiznica_medri@medri.uniri.hr

Umjesto uvoda

Deseti broj časopisa “Knjižničar/knjižničarka” povod je za nastanak njegove prve, male bibliografije. Ona obuhvaća prvih devet brojeva i nije selektivna već sadrži popis svih radova slijedom izlaženja, autorsko i predmetno kazalo. Namjera je bila okupiti na jednom mjestu sve autore, podsjetiti se “prvih koraka” našega časopisa, prisjetiti se tema koje su nas u pojedinim razdobljima zaokupljale, obljetnica, skupova i nagrada. Sretan deseti rođendan!

Popis radova

1. Zalokar, Jadran. Riječ urednika. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 4.
2. Lulić, Verica. Umjesto uvodnika. Knjižničarsko društvo Rijeka: naših pedeset godina. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 5-7.
3. Zalokar, Jadran. Polilogija i knjižničarstvo (o knjižničarstvu u procesima planitarne polilogizacije). // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 9-13.
4. Lukežić, Irvin. Riječka humanistička tradicija. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 14-19.
5. Benčić, Branko. Knjige Dr Jurja Dobrile (1812.-1882.) biskupa i hrvatskoga narodnog preporoditelja Istre, u Knjižnici teologije u Rijeci. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 20-24.
6. Zalokar, Jadran. Iz riznice Biblioteke Civike. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 25-44.
7. Delač-Petković, Karmen. Priča o knjigama i ljubavi: "Hrvatska čitaonica sela Kuti". // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 45-51.
8. Tibljaš, Verena. Laboratorij kreativnosti u srcu grada. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 52-54.
9. Črnjar, Ljiljana. Novi prostori narodnih knjižnica Primorsko-goranske županije. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 55-57.
10. Črnjar, Ljiljana. 5. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj: narodne knjižnice za sadašnjost i budućnost: koncepti – arhitektura – tehnologija, Lovran, Hotel Excelsior, 3.-6. 10. 2007. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 58-60.
11. Šušnjić, Biserka. Knjižnični odgoj i obrazovanje u nastavnom planu i programu osnovne škole. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 61-65.
12. Vladilo, Ivana, Rihtarić, Josip. Hrvatska mreža školskih knjižničara. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 66-75.
13. Ruck, Lovorka. Riječka glazbena izdanja. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 76-81.
14. Štulić, Slavica. Riječke priče Rudolfa Strohala. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 83.
15. Vladilo, Ivana. Nagrađeni članovi Knjižničarskog društva Rijeka. // Knjižničar, knjižničarka 1, 1 (2009), 84-94.
16. Miličević, Vesna. Riječ glavnog urednika. // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 4.
17. Benčić, Branko. "Govor" klasifikacijskih oznaka na hrptima starih knjiga u Knjižnici kapucinskog samostana u Rijeci: Prilog povijesti sadržajne ili stvarne obrade starih knjiga u Hrvatskoj: O 400. obljetnici otaca kapucina u Rijeci. // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 5-13.
18. Zalokar, Jadran. Iz riznice riječke Sveučilišne knjižnice: Djela iz teozofije i okultnih znanosti u starom fondu Sveučilišne knjižnice u Rijeci: treći seg-

- ment selekcionirane građe Biblioteke Civike-Fiume. // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 14-49.
19. Vladilo, Ivana. Knjižnica obitelji Vitezić u Vrbniku na otoku Krku. // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 50-68.
 20. Črnjar, Ljiljana. Održano 7. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj: Zavičajne zbirke u narodnim knjižnicama, Šibenik 16.-19. rujna 2009. // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 69-71.
 21. Miličević, Vesna. Projekt, vrijedan spomena. // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 72-77.
 22. Miličević, Vesna. Oni znaju, oni mogu! // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 78-82.
 23. Udina, Korina. "Knjižničari knjižnici": humanitarna akcija školskih knjižničara u RH. // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 83-84.
 24. Miličević, Vesna. Informacijski izvori o gradu Rijeci: bibliografija izvora dostupnih u Rijeci – o gradu Rijeci... // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 85-131.
 25. Delač-Petković, Karmen. Ivan Brajdić: pedagog, novinar, književnik, prevoditelj. // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 132-135.
 26. Delač-Petković, Karmen. Ljubica Zorić. // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 136-137.
 27. Krmpotić, Marinko. Nagrada "Gorančica" uručena Karmen Delač-Petković. // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 138-139.
 28. Zorić, Ljubica. Karmen Delač-Petković primila nagradu "Višnja Šeta". // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 140-141.
 29. Vučinić, Gordana. Povelja "Ivan Kostrenčić". // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 142-145.
 30. Vučinić, Gordana. Kap dobrote u moru ljubavi. // Knjižničar, knjižničarka 2, 2 (2010), 146.
 31. Živković, Daniela. Elektronička knjiga: knjiga između prošlosti i budućnosti. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 8-12.
 32. Keča, Marica. E – knjiga – najnoviji oblik knjige. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 13-24.
 33. Keča, Marica. E-knjiga u srednjoj školi. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 25-40.
 34. Martek, Alisa. Časopis *Geologia Croatica*: od tiskane prema elektroničkoj inačici. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 41-58.
 35. Grlica, Martina. E-čitač. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 59-67.
 36. Grlica, Martina. E-čitač u narodnim knjižnicama. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 68-84.
 37. Lazzarich, Lea. Studij Informacijske kroatistike u Rijeci: putem tradicijskih putokaza. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 86-94.
 38. Mučnjak, Dorja. Društvene mreže i knjižnice: etičko pitanje. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 95-127.

39. Zalokar, Jadran. Polilogija i problematika skrbi o zaštiti kulturne i knjižne baštine. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 128-134.
40. Tuškan Mihočić, Gorana. Narodna knjižnica u zajednici (ili zajednice u narođnoj knjižnici?). // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 135-139.
41. Kolarić, Alica. Djeca i mladi na internetu u knjižnici: stavovi i iskustva Gradske knjižnice Rijeka. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 140-145.
42. Miličević, Vesna. Zagovaranje školskih knjižnica: školski knjižničar zagovarač. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 146-150.
43. Miličević, Vesna. Informacijska pismenost i dalje. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 151-154.
44. Lulić, Verica. Knjižnica Filozofskog fakulteta u Rijeci na novoj lokaciji. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 156-157.
45. Črnjar, Ljiljana. Projekt informatizacije školskih knjižnica Primorsko-goranske županije. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 158-161.
46. Hrvat Kričančić, Ivana, Vukušić, Sara. Knjižnica – komunikacijsko i multikulturalno središte lokalne zajednice (8. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj). // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 162-166.
47. Paro-Mikeli, Dolores. Gradska knjižnica Bakar u službi svoje zajednice. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 167-171.
48. Mahulja-Pejčić, Koraljka. Edukacija o Europskoj uniji: primjer dobre prakse. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 172-176.
49. Udina, Korina. »Knjižničari knjižnici«: humanitarna akcija školskih knjižničara u Republici Hrvatskoj u 2011. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 177-183.
50. Krpan Mofardin, Tatjana. Bajke u lektiri mlađih razreda. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 184-187.
51. Udina, Korina. Biblioteka "Učenici pisci" u školskoj knjižnici OŠ Kostrena. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 188-196.
52. Stupičić, Sandra. Izvještaj o radu Knjižničarskog društva Rijeka u razdoblju od 31. lipnja 2010. do 1. prosinca 2011. godine. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 198-200.
53. Golenko, Dejana. Humanitarna akcija »Kap dobrote u moru ljubavi«. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 201-202.
54. Golenko, Dejana. 12. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 11. - 13. svibnja, 2011. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 203-205.
55. Vladilo, Ivana. Osrt na knjigu Selo Gornji Kuti i njegova »Hrvatska čitaonica«. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 2007-2008.
56. Udina, Korina. Najbolji školski knjižničari nagrađeni godišnjom nagradom HUŠK-a »Višnja Šeta«: 5. godina državne nagrade »Višnja Šeta« na 10. skupštini HUŠK-a RH, u Dubrovniku, 23.05.2012. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 209-212.
57. Udina, Korina. 1. državni stručni skup HUŠK-a u Splitu: Horori a priori? Knjige o kojima se ne govori, a tražene su fondovima školskih knjižnica. // Knjižničar, knjižničarka 3, 3 (2012), 213-218.

58. Črnjar, Ljiljana. Stručni skup Tatjana Blažeković – uvodnik. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 10-12.
59. Čelić-Tica, Veronika. Doktorica Tatjana Blažeković – legenda hrvatskoga školskog knjižničarstva. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 13-20.
60. Švenda-Radeljak, Ksenija. Doprinos Tatjane Blažeković profesionalnoj edukaciji hrvatskih knjižničara: ustroj i djelovanje Katedre za bibliotekarstvo na PA u Rijeci. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 22-41.
61. Arh, Evgenia. Bibliografski opus Tatjane Blažeković. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 42-59.
62. Delač-Petković, Karmen. Mobbing i školski knjižničar. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 62-71.
63. Udina, Korina. U potrazi za identitetom u osobnim posvetama knjižne baštine: Istraživački projekt "Od osobne posvete do SMS-a". // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 72-85.
64. Golenko, Dejana. Prva Europska konferencija o informacijskoj pismenosti – ECIL, // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 86-88.
65. Črnjar, Ljiljana. Knjižnice u novim prostorima. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 90-91.
66. Vučinić, Gordana. Ljeto u knjižnici. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 92-94.
67. Paro-Mikeli, Dolores. Godišnja nagrada Grada Bakra Gradskoj knjižnici Bakar. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 95-104.
68. Šegota-Novak, Marija, Tomljanović, Senka. In memoriam Katica Tadić (Osi- jek, studeni 1936. – Senj, kolovoz 2013.). // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 106-108.
69. Šegota-Novak, Marija. Dr. sc. Mario Hibert: Kritičko bibliotekarstvo – izazovi odgovornosti u umreženom društvu – predavanje. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 109-111.
70. Šegota-Novak, Marija. 5. okrugli stol: Knjižnice i suvremenii menadžment Tema: Kako i zašto biti vidljiviji i prisutniji, Rijeka, 22. ožujka 2013. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 112-115.
71. Šegota-Novak, Marija. 9. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, Zadar, 9. – 11. listopada 2013. Tema: Narodne knjižnice kao treći prostor. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 116-119.
72. Šegota-Novak, Marija. Dan hrvatskih knjižnica. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 120-121.
73. Golenko, Dejana. 13. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica: Knjižnice: kamo i kako dalje? Opatija, 15. – 18. svibnja 2013. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 122-124.
74. Udina, Korina. Vijesti iz podružnice HUŠK-a Primorsko-goranske županije. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 125-126.
75. Udina, Korina. Dodjela godišnje nagrade HUŠK-a "Višnja Šeta" u 2013. godini. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 127-129.

76. Arh, Evgenia. Izvješće s Izborne skupštine Knjižničarskog društva Rijeka održane 17. srpnja 2012. // Knjižničar, knjižničarka 4, 4 (2013), 131-133.
77. Udina, Korina. Riječ urednice: Europska godina mozga 2014. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 6-8.
78. Butorac, Željka. Nadarena i kreativna djeca u knjižnici. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 10-16.
79. Šimeg, Marijan. Knjižničari: pronositelji suvremenih metoda i oblika rada u našim školama. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 17-20.
80. Cvjetković, Niko. Povijest knjige i knjižnica: novi pristupi i tumačenja. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 21-28.
81. Oraić Tolić, Dubravka. Kako čitati Matoša: Matoševa ideja nacije u doba globalizacije. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 29-34.
82. Jerković, Irja. "Putuj knjižice, u svijet". // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 35-42.
83. Vladilo, Ivana. Knjižničar (bez knjižnice): sinapsa kulturnog života male lokalne zajednice (Vrbnik): Ivanine sinaptičke crtice. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 43-48.
84. Delač-Petković, Karmen. "Sretna kućica": slikovnica o knjižnici. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 49-57.
85. Benković Peratova, Silvija. Čuvari legende – Drevna zemlja Nari: Postanak i put knjige. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 58-63.
86. Tuškan Mihočić, Gorana. Strategija hrvatskog knjižničarstva 2015.-2020. – pogled iznutra. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 65-71.
87. Paro-Mikeli, Dolores. Gradska knjižnica Bakar – čuvarica kulturnog dobra. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 73-77.
88. Ostović, Smiljka. Njegovanje zavičajne kulturne baštine: Iskustvo, Šmrika, lipanj – srpanj 2014. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 78-86.
89. Ostović, Smiljka. Slikovnica Zavičajna abeceda: komadić mozaika koji se zove baština. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 87-89.
90. Mahulja-Pejčić, Koraljka, Gračanin, Josipa. Međunarodni projekt: "Most preko oceana – Bridge across the ocean". // Knjižničar, knjižničarka 5,5 (2014), 91-97.
91. Devčić Crnić, Alida. Uloga knjižničarke u međunarodnom Comenius projektu "Smijehom kroz Europu". // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 98-107.
92. Črnjar, Ljiljana. Deset godina rada Županijskog bibliobusa Gradske knjižnice Rijeka. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 109-112.
93. Petelin, Ksenija, Možgon Kauzlaric, Nataša, Jakovac, Tanja. Priručnik pedagoške dokumentacije. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 113-117.
94. Benić, Kristian. Pogurajmo bibliobus. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 118-121.
95. Cvjetković, Maja. Novi izazovi. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 122-124.
96. Zubčić-Mandekić, Karmen. Događanja u Gradskoj knjižnici i čitaonici "Viktor Car Emin" Opatija. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 125-127.

97. Krmpotić, Irena. 140. obljetnica Gradske knjižnice Crikvenica. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 128-143.
98. Šegota-Novak, Marija. Izvješće o radu Knjižničarskog društva Rijeka između dviju redovnih izbornih skupština, 2012.-2014. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 145-155.
99. Šegota-Novak, Marija. Izborna skupština Knjižničarskog društva Rijeka. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 156-160.
100. Udina, Korina. ECIL: European Conference on Information Literacy Europska konferencija o informacijskoj pismenosti: Dubrovnik, od 20. do 23. listopada 2014. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 162-171.
101. Udina, Korina. HUŠK-ov 4. samostalni stručni skup, Zadar pod nazivom *Sine qua non* školskoga knjižničarstva. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 172-175.
102. Črnjar, Ljiljana. HKD, Split "Knjižnice od misije do strategije": održana 39. skupština Hrvatskog knjižničarskog društva. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 176-178.
103. Črnjar, Ljiljana. Izvješće Ocjenjivačkog odbora za dodjelu Povelje "Ivan Kos-trenčić". // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 180-185.
104. Udina, Korina. Izvješće o dodjeli državne nagrade HUŠK-a "Višnja Šeta", Pula 2014. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 186-196.
105. Šegota-Novak, Marija, Črnjar, Ljiljana. Dvije Riječanke dobitnice Kukuljevićeve povelje 2014. // Knjižničar, knjižničarka 5, 5 (2014), 197-205.
106. Udina, Korina. Riječ urednice. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 7-8.
107. Saračević, Tefko. Musings: About literacy in general and multiliteracy in particular = Kontemplacije: O pismenosti općenito i multipismenosti ponaosob. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 10-21.
108. Labaš, Danijel. Medijska pismenost: preduvjet za odgovorne medije. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 22-32.
109. Udina, Korina. The European Union TEMPUS programme: Developing Information Literacy for lifelong learning and Knowledge economy in Western Balkan countries: 10 questions for Padraig Kirby and Jerald Cavanagh. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 33-61.
110. Knežević, Ratko. 12. Međunarodna konferencija o informacijskoj i medijskoj pismenosti "Juni na Uni". // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 62-68.
111. Stipetić Šušak, Jelena. Informacijsko opismenjavanje u narodnim knjižnicama. // Knjižničar, Knjižničarka 6, 6 (2015), 69-82.
112. Benčić, Branko. Popis rukopisa – prilog personalizmu u Hrvatskoj u razdoblju od 1941. do 1947. godine iz spomeničke zbirke dr. Maksa Peloze. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 83-104.
113. Šegota-Novak, Marija. Svečano otvorenje Mjeseca hrvatske knjige Novi Vinodolski, 15. listopada 2015. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 106-108.
114. Kalanj Butković, Barbara. Uloga i značaj Narodne čitaonice i knjižnice Novi Vinodolski 1845.-2015. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 109-116.

115. Ostović, Smiljka. "Va srcu Šmrike škola i čitaonica 120 let": u prigodi proslave 120 godina postojanja Narodne čitaonice i knjižnice Šmrika. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 117-122.
116. Cvjetković, Maja. Knjižnica Građevinske tehničke škole u povodu sedamdesete obljetnice razvoja srednjeg građevinskog školstva u Rijeci. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 123-125.
117. Cvjetković, Niko. Izvještaji i Ljetopisi Pomorske škole Bakar Deseti školski ljetopis. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 126-129.
118. Stipetić Šušak, Jelena. Jezični pogled na struku: što knjižničarska terminologija govori o knjižničarima i kako korisnici poimaju knjižničare i knjižnicu. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 130-139.
119. Devčić Crnić, Alida. Facebook knjižničarka u ILN – International Librarian Network svijetu. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 142-148.
120. Vidović, Sandra. Književni projekt "LINE – Literatura za interkulturnu edukaciju". // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 149-157.
121. Devčić Crnić, Alida. Odiseja ili... Alida i Aida u Grčkoj. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 158-166.
122. Vladilo, Ivana. Prikaz doktorske disertacije Korine Udina: Utjecaj samovrednovanja kvalitete rada školskog knjižničara na vrednovanje knjižničarske profesije. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 168-174.
123. Staničić, Kristina. Kuvintá rem žeјánski (Pričamo žejanski). // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 175-177.
124. Vučinić, Gordana. Goranovo proljeće. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 178-180.
125. Stipetić Šušak, Jelena. Mađarski knjižničari posjetili Gradsku knjižnicu Rijeka. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 181-182.
126. Lebarić, Anja. Projekt "3D printer i taktilne slikovnice". // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 183-188.
127. Šupe, Tanja, Tibljaš, Verena. Izložba "Taktilne slikovnice kroz prostor". // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 189-194.
128. Mahulja Pejčić, Koraljka. Noć knjige 2015. u OŠ Ivana Zajca – Rijeka: "Drvo ima srce". // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 195-197.
129. Šegota-Novak, Marija. Izvješće o radu Knjižničarskog društva Rijeka između dviju skupština, 11. rujna 2014. – 28. rujna 2015. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 200-212.
130. Šegota-Novak, Marija. Održana redovna Skupština Knjižničarskog društva Rijeka. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 213.
131. Lebarić, Anja. Stručni izlet članova KDR-a u Labinsku knjižnicu i Pulu – Sa(n)jam knjige 2015. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 214-221.
132. Vladilo, Ivana. Uh, ta lektira: čitajmo da (p)ostanemo suvremeni: 6. okrugli stol za školske knjižnice, Karlovac, 5. listopada 2015. 6, 6 (2015), 224-229.

133. Šegota-Novak, Marija. Narodne knjižnice u novim prostorima: spoj tradicije i suvremenosti: Stručni skup povodom 170. obljetnice utemeljenja Gradske knjižnice i čitaonice. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 230-232.
134. Papić, Nikolina. Knjižnične usluge i programi poticanja čitanja za osobe oštećena sluha: 12. okrugli stol za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 233-235.
135. Heberling Dragičević, Sanja. Vrednovanje, upravljanje i zagovaranje ishoda u knjižnicama: mogućnosti uspostave ravnoteže poslovnih i tradicionalnih knjižničarskih vrijednosti: okrugli stol. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 236-237.
136. Črnjar, Ljiljana. 10. savjetovanje za narodne knjižnice "Vrednovanje djelatnosti narodnih knjižnica": Tuhelske Toplice 30. rujna – 2. listopada 2015. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 238-241.
137. Heberling Dragičević, Sanja. 14. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica Knjižnice: kamo i kako dalje? // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 242-244.
138. Tomljanović, Senka. Sveučilišna knjižnica Rijeka izabrana za knjižnicu godine 2015. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 246-249.
139. Šegota-Novak, Marija. Nagrade Primorsko-goranske županije članicama KDR-a. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 250.
140. Udina, Korina. Nagrađeni najistaknutiji školski knjižničari državnom nagradom "Višnja Šeta" u 2015. // Knjižničar, knjižničarka 6, 6 (2015), 251-256.
141. Stipanov, Josip. Knjižničari sutra. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 8-15.
142. Tuškan, Gorana. Budućnost knjižnica balkanske regije: Future Library i INELI Balkans. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 16-24.
143. Kurilić, Vesna. Perspektive korisnika i knjižničara. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 25-30.
144. Mandić, Oleg. Prošlost pomaže u formiranju budućnosti. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 31-39.
145. Udina, Korina. Pogled u budućnost školske knjižnice. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 40-47.
146. Delač-Petković, Karmen. Deset godina rada fužinarske čitaonice "Dr. Franjo Rački". // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 49-59.
147. Delač-Petković, Karmen. 80. obljetnica djelovanja "Hrvatske čitaonice sela Kuti". // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 60-72.
148. Mahulja-Pejčić, Koraljka. Iz školske knjižnice OŠ Ivana Zajca. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 73-79.
149. Udina, Korina. Tjedan dobre djeće knjige: 100 riječi i rečenica za 100 godina. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 80-83.
150. Kovačević, Jasmina. Njemačke knjižnice od škole do fakulteta. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 86-97.
151. Devčić Crnić, Alida. Ljepota različitosti u životu europskih knjižnica. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 98-108.
152. Silić Švonja, Andreja. Snaga riječi Mori Ponsowy. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 110-111.

153. Lubiana, Orieta. Predstavljanje pretiska Misala Hruackog (1531.) Šimuna Kožičića Benje. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 112-115.
154. Arh, Evgenia, Krišković Baždarić, Jana, Cuculić, Sandra. Osvrt na događanja u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka u 2016. godini: "Tjedan Shakespearea", Izložba "Luppis i Whitehead – građani Rijeke, građani svijeta", Dani otvorenih vrata. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 116-121.
155. Krmpotić, Irena. Kronologija Jadranskih književnih susreta: Crikveničko sunce književniku Dubravku Jelačiću Bužimskom: XV. Jadranski književni susreti. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 122-131.
156. Kučar, Mira. Javne knjižnice nekad i danas – moja iskustva iz Kanade. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 132-136.
157. Heberling Dragičević, Sanja. Posjet Društva bibliotekarjev Maribor Sveučilišnoj knjižnici Rijeka i Gradskoj knjižnici Rijeka: 7. listopada 2016. godine. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 137-138.
158. Frass, Bernarda. Čitanje pod zvjezdama. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 139-145.
159. Frass, Bernarda. Zvijezde čitatelji i biseri istražitelji: Inovacijski projekt u OŠ Vrhovci, Ljubljana. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 146-149.
160. Škrlj, Gregor. Nastavni sat Knjižnični katalog u školskoj knjižnici OŠ Prule, Ljubljana. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 150-154.
161. Suhadolc, Jana. Spisateljica Polonca Kovač u slovenskoj Znački za čitanje. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 155-157.
162. Krmpotić, Irena. Dječji čitateljski klub Biblice. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 158-162.
163. Paro-Mikeli, Dolores. Svjetski dan poezije i Korina Juretić. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 163-165.
164. Paro-Mikeli, Dolores. Noć knjige: Dan hrvacke knjige. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 166-168.
165. Šegota-Novak, Marija. Redovna izborna skupština Knjižničarskog društva Rijeka: 6. srpnja 2016. godine. 7, 7 (2016), 170-173.
166. Šegota-Novak, Marija. Izvod iz izvješća o radu Knjižničarskog društva Rijeka između dviju skupština: 28. rujna 2015. – 6. srpnja 2016. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 174-177.
167. Šegota-Novak, Marija. Osvrt na razdoblje Knjižničarskog društva Rijeka 2012.-2016. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 178-180.
168. Šegota-Novak, Marija. Stručni izlet u Vrbovsko i Lukovdol. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 181-184.
169. Šegota-Novak, Marija. 41. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva: Primošten, 12.-15.10.2016. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 185-188.
170. Udina, Korina. Izvješće sa sastanka upravnog odbora Knjižničarskog društva Rijeka. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 189-190.
171. Udina, Korina. Obilježen Dan hrvatskih knjižnica 11.11.2016. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 191-192.

172. Udina, Korina. Održan 6. samostalni stručni skup Hrvatske udruge školskih knjižničara u Rijeci Čitanje i odrastanje. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 194-207.
173. Udina, Korina. Održana konferencija Western Balkan Information Literacy Conference: od 8. do 11. lipnja 2016. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 208-212.
174. Lazzarich, Lea. Održan Stručni skup Mjerenje kvalitete u hrvatskim knjižnicama u organizaciji Sveučilišne knjižnice Rijeka 28. listopada 2016. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 213-215.
175. Vladilo, Ivana. 9. međunarodna konferencija BAM 2016. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 216-219.
176. Tomljanović, Senka. Sveučilišnoj knjižnici dodijeljena Godišnja nagrada Grada Rijeke. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 221-222.
177. Dobitnice Povelje Ivan Kostrenčić Ksenija Car-Ilić, Jagoda Mužić i Darinka Živanović: Zapisnik 3. sjednice Ocjenjivačkog odbora za dodjelu Povelje Ivan Kostrenčić, održane 14. travnja 2016. // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 223-229.
178. Udina, Korina. Dobitnice ovogodišnje Nagrade "Višnja Šeta". // Knjižničar, knjižničarka 7, 7 (2016), 230-237.
179. Cvjetković, Maja. Važnost provođenja programa informacijskog opismenjavanja unutar sustava srednjoškolskog obrazovanja (studija slučaja Građevinske tehničke škole Rijeka). // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 9-23.
180. Pešić, Roko. Ovisnost izrade normativnih zapisa o broju i podrijetlu autora članaka u časopisima iz četiriju područja znanosti: Preliminarno statističko istraživanje. = Dependence of authority records production considering number and origin of authors in journal articles from four areas of science: Preliminary statistical survey. // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 24-35.
181. Vladilo, Ivana. Slobodan pristup informacijama u srednjoškolskoj knjižnici – može li se više? // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 36-45.
182. Tuškan, Gorana. Hrvatsko knjižničarsko društvo u raspravi IFLA Global Vision. // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 46-54.
183. Ribarić, Ana, Gasparini, Donatella. Od ideje do realizacije usluge: POSLOVNI KUTAK Gradske knjižnice Rijeka. // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 55-63.
184. Mauro, Isabella. KADAR ZA ČITANJE: Trogodišnji projekt Noći knjige. = THE CAPTURE OF READING: The Three-Year Project of the Book Night. // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 64-77.
185. Štivić, Vjeruška, Mikačević, Branka. 6/3 veličanstvena koraka u traženju informacija i znanja. // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 78-86.
186. Krpan Mofardin, Tatjana. Školska knjižnica – mjesto kreativnog čina i doživljaja. // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 87-93.
187. Tokić, Ivo. Sustav upravljanja kvalitetom (ISO 9001) za knjižničare. // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 94-101.

188. Tuškan, Gorana. Stavros Niarchos Foundation Cultural Center (SNFCC) u Ateni: elitna kultura i javni prostor ruku pod ruku. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 104-111.
189. Devčić Crnić, Alida. Knjižnica budućnosti koja postoji u sadašnjosti: Dokki u Aarhusu, Europskoj prijestolnici kulture 2017. godini. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 112-120.
190. Bando, Irena. Državni natječaj "Stvarajmo eKreativno u školskoj knjižnici!". // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 121-132.
191. Malnar Zidarić, Marija. Prvo školsko natjecanje u čitanju naglas. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 133-137.
192. Vršić, Nataša. Emona i Mursa: Suradnja Osnovne škole Milana Šuštaršića iz Ljubljane i Osnovne škole Franje Krežme iz Osijeka. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 138-144.
193. Lubiana, Orieta. Ciklus predavanja u sklopu projekta Colloquia Fluminensia – razgovori s baštinom u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 145-153.
194. Delač-Petković, Karmen. Intervju: Tamara Teković Sačuvano djetinjstvo. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 154-170.
195. Baretić, Romano. Prikaz knjige Fragmenti treptaja u minutama svagdana. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 171-174.
196. Mahmutović, Gabrijela. Izazovi modernog doba: Srednja škola za elektrotehniku i računalstvo Rijeka. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 175-179.
197. Kopajtić Zurak, Silvana. Festival znanosti 2017. godine: Vrijeme Ane Frank. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 180-185.
198. Cvjetković, Maja. Razgovor ugodni s Olegom Mandićem. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 186-187.
199. Krišković Baždarić, Jana. Osvrt na događanja u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka u 2017. godini. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 188-192.
200. Tomljanović, Senka. 390. obljetnica osnivanja knjižnice isusovačkog kolegija u Rijeci. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 194-199.
201. Lubiana, Orieta. Obilježavanje 390. obljetnice osnivanja knjižnice isusovačkog kolegija u Rijeci. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 200-206.
202. Vidović Sandra. Rijeka riječi: Književni festival povezuje srednjoškolce i riječku literarnu scenu. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 207-216.
203. Delač-Petković, Karmen. Knjižničari Strojarsko brodograđevne škole za industrijska i obrtnička zanimanja. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 217-223.
204. Heberling Dragičević, Sanja. 15. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica: kamo i kako dalje? Sudjelovanje knjižničara Sveučilišta u Rijeci. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 224-226.
205. Matan, Mira. 8. Okrugli stol za školske knjižnice: Školska knjižnica: pogled unazad – korak unaprijed. // *Knjižničar, knjižničarka* 8, 8 (2017), 227-234.

206. Udina, Korina. Izvješće o radu Knjižničarskog društva Rijeka između dviju skupština: (6. srpnja 2016. – 16. studenog 2017.). // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 236-245.
207. Udina, Korina. DAJEM KNJIGU u Mjesecu hrvatske knjige za Dan hrvatskih knjižnica. // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 246-248.
208. Udina, Korina. DAJEM KNJIGU – 60 knjiga za 60 godina u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula. // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 249-252.
209. Črnjar, Ljiljana. Zapisnik s 1. (konstituirajuće) sjednice Ocjenjivačkog odbora za dodjelu Povelje Ivan Kostrenčić. // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 253-254.
210. Udina, Korina. 10. obljetnica dodjele državne nagrade "Višnja Šeta". // Knjižničar, knjižničarka 8, 8 (2017), 256-262.
211. Udina, Korina. Riječ, dvije... // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 7.
212. Udina, Korina. Knjižnica nije more tišine. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 10-26.
213. Bićanić, Jasna. Ne izgrađuj zdanja, nego ljude. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 27-37.
214. Pliško Horvat, Elda. (Ne)dosegnutim standardima usprkos – školska knjižnica TSŠ Dante Alighieri Pula. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 38-48.
215. Renić, Zorka, Črnjar, Ljiljana. Standard – (za)ostao u ladici. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 49-59.
216. Šupe, Tanja. Pristup informacijama za sve – Ugovor iz Marakesha. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 60-66.
217. Krpan Mofardin, Tatjana. Kako prepoznati lažne vijesti. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 67-75.
218. Lubiana, Orieta. Obilježavanje 50. obljetnice izložbe Glagoljica u Sveučilišnoj knjižnici u Rijeci. 78-85. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 78-85.
219. Miličević, Vesna. Slovima glagoljice. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 86-92.
220. Moslavac, Aleksandra. 65. obljetnica Knjižnice Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 93-100.
221. Krmpotić, Irena. Knjižnica u kojoj je budućnost već započela: Gradska knjižnica Crikvenica u novom prostoru. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 101-108.
222. Čargonja Košuta, Nensi. Školska knjižnica kao mjesto poticanja i očuvanja (zavičajne) tradicije i kulture. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 109-113.
223. Miličević, Vesna. Priča o kravati. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 114-121.
224. Čargonja Košuta, Nensi. Digitalne slikovnice OŠ "Srdoči" na natječaju "Stvarajmo e-kreativno". // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 122-125.
225. Lubiana, Orieta. Događanja u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka vezana uz popularizaciju kulture i znanosti u 2018. godini. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 126-128.
226. Cvjetković, Maja. Rijeka riječi: Večer s Davorom Mandićem. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 129-132.

227. Devčić Crnić, Alida. Pariški Centar Georges Pompidou – četiri desetljeća umjetničkog, knjižničarskog i kulturnog razvoja. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 134-143.
228. Delač-Petković, Karmen. Bibliografija Hrvatske čitaonice sela Kut (1936.-2018.). // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 146-180.
229. Kovačević, Jasminka. 2. okrugli stol "Uloga stručnog knjižničarskog društva danas – zagovaranje načela Europske unije". // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 182-186.
230. Kosić, Sanja. Knjižnice u procjepu 4: A što sa sitnim tiskom i sivom literaturom? // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 187-190.
231. Šutej, Gordana. (Ne)dosegnuti standardi – 9. okrugli stol za školske knjižnice: Opatija, 10. listopada 2018. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 191-195.
232. Kosić, Sanja. Skriveni svijet starih knjiga. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 196-197.
233. Udina, Korina. Sva lica školskih knjižnica – 8. samostalni državni skup Hrvatske udruge školskih knjižničara. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 198-205.
234. Udina, Korina. Izvješće o radu Knjižničarskog društva Rijeka između dviju skupština od 16. 11. 2017. do 13. 06. 2018. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 208-213.
235. Udina, Korina. Izvješće izborne skupštine Knjižničarskog društva Rijeka. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 214-228.
236. Kosić, Sanja. Aktivnosti članova KDR-a u radnim grupama, komisijama i sekocijama Hrvatskog knjižničarskog društva. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 229-252.
237. Udina, Korina. O povelji Ivan Kostrenčić. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 253-256.
238. Udina, Korina. Knjižničarsko društvo Rijeka suorganizator 9. okruglog stola za školske knjižničare: (Ne)dosegnuti standardi i 43. Skupštine Hrvatskog knjižničarskog društva od 10.10.2018. g. do 13.10.2018. g. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 257-270.
239. Cvjetković, Niko. Dodjela Povelje Ivan Kostrenčić 2018. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 272-277.
240. Udina, Korina. Nagrade Hrvatskog knjižničarskog društva. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 278-280.
241. Udina, Korina. Dodjela državne nagrade "Višnja Šeta" u 2018. godini. // Knjižničar, knjižničarka 9, 9 (2018), 281-289.

Autorsko kazalo

A

Arh, Evgenia, 61, 76, 154

B

Bando, Irena, 190

Baretić, Romano, 195

Benčić, Branko, 5, 17, 112

Benić, Kristian, 94

Benković Peratova, Silvija, 85

Bičanić, Jasna, 213

Butorac, Željka, 78

C

Cuculić, Sandra, 154

Cvjetković, Maja, 95, 116, 179, 198, 226

Cvjetković, Niko, 80, 117, 239

Č

Čargonja Košuta, Nensi, 222, 224

Čelić-Tica, Veronika, 59

Črnjar, Ljiljana, 9, 10, 20, 45, 58, 65, 92, 102, 103, 105, 136, 209, 215

D

Delač-Petković, Karmen, 7, 25, 26, 62, 84, 146, 147, 194, 203, 228

Devčić Crnić, Alida, 91, 119, 121, 151, 189, 227

F

Frass, Bernarda, 158, 159

G

Gasparini, Donatella, 183

Golenko, Dejana, 53, 54, 64, 73

Gračanin, Josipa, 90

Grlica, Martina, 35, 36

H

Heberling Dragičević, Sanja, 135, 137, 157, 204

Hrvat Kričančić, Ivana, 46

J

Jakovac, Tanja, 93

Jerković, Irja, 82

K

Kalanj Butković, Barbara, 114

Keča, Marica, 32, 33

Knežević, Ratko, 110

Kolarić, Alica, 41

Kopajtić Zurak, Silvana, 197

Kosić, Sanja, 230, 232, 236

Kovačević, Jasmina, 150, 229

Krišković Baždarić, Jana, 154, 199

Krmpotić, Irena, 97, 155, 162, 221

Krmpotić, Marinko, 27

Krpan Mofardin, Tatjana, 50, 186, 217

Kučar, Mira, 156

Kurilić, Vesna, 143

L

Labaš, Danijel, 108

Lazzarich, Lea, 37, 174

Lebarić, Anja, 126, 131

Lubiana, Orieta, 153, 193, 201, 218, 225

Lukežić, Irvin, 4

Lulić, Verica, 2, 44

M

Mahmutović, Gabrijela, 196

Mahulja-Pejić, Koraljka, 48, 90, 128, 148

Malnar Zidarić, Marija, 191

Mandić, Oleg, 144

Martek, Alisa, 34

Matan, Mira, 205

Mauro, Isabella, 184
 Mikačević, Branka, 185
 Miličević, Vesna, 16, 21, 22, 24, 42, 43,
 219, 223
 Moslavac, Aleksandra, 220
 Možgon Kauzlaric, Nataša, 93
 Mučnjak, Dorja, 38

O

Oraić Tolić, Dubravka, 81
 Ostović, Smiljka, 88, 89, 115

P

Papić, Nikolina, 134
 Paro-Mikeli, Dolores, 47, 67, 87, 163, 164
 Pešić, Roko, 180
 Petelin, Ksenija, 93
 Pliško Horvat, Elda, 214

R

Renić, Zorka, 215
 Ribarić, Ana, 183
 Rihtarić, Josip, 12
 Ruck, Lovorka, 13

S

Saračević, Tefko, 107
 Silić Švonja, Andreja, 152
 Staničić, Kristina, 123
 Stipanov, Josip, 141
 Stipetić Šušak, Jelena, 111, 118, 125
 Stupičić, Sandra, 52
 Suhadolc, Jana, 161

Š

Šegota-Novak, Marija, 68, 69, 70, 71, 72,
 98, 99, 105, 113, 129, 130, 133, 139, 165,
 166, 167, 168, 169
 Šimeg, Marijan, 79

Škrlj, Gregor, 160
 Štivić, Vjeruška, 185
 Štulić, Slavica, 14
 Šupe, Tanja, 127, 216
 Šušnjić, Biserka, 11
 Šutej, Gordana, 231
 Švenda-Radeljak, Ksenija, 60

T

Tibljaš, Verena, 8, 127
 Tokić, Ivo, 187
 Tomljanović, Senka, 68, 138, 176, 200
 Tuškan Mihočić, Gorana, 40, 86
 Tuškan, Gorana, 142, 182, 188

U

Udina, Korina, 23, 49, 51, 56, 57, 63, 74,
 75, 77, 100, 101, 104, 106, 109, 140, 145,
 149, 170, 171, 172, 173, 178, 206, 207, 208,
 210, 211, 212, 233, 234, 235, 237, 238,
 240, 241

V

Vidović, Sandra, 120, 202
 Vladilo, Ivana, 12, 15, 19, 55, 83, 122, 132,
 175, 181
 Vršić, Nataša, 192
 Vučinić, Gordana, 29, 30, 66, 124
 Vukušić, Sara, 46

Z

Zalokar, Jadran, 1, 3, 6, 18, 39
 Zorić, Ljubica, 28
 Zubčić-Mandekić, Karmen, 96

Ž

Živković, Daniela, 31

Predmetno kazalo

A

Asocijacija informacijskih stručnjaka – bibliotekara, arhivista i muzeologa iz Bosne i Hercegovine – konferencija, 175

B

Biblica, 162
 Bibliobus, 92, 94
 Biblioofil, 194
 Bibliografija, 24, 49, 61, 228
Biblioklub, 92
 Blažeković, Tatjana, 58, 59, 60, 61

C

Colloquia Fluminensia – razgovori s ba- štinom u Sveučilišnoj knjižnici”, 154
 Comenius projekt “Smijehom kroz Eu- ropu”, 91

Č

Čitanje, 50, 83, 132, 158, 141, 148, 161, 191
 Čitanje i odrastanje – stručni skup, 172
Čitanje pod zvijezdama, 158
Čitanjem do zvijezda, 148
 Čitaonica “Dr. Franjo Rački”, 146
 Čitateljski klubovi, 92, 118, 120, 162

D

Dajem knjigu, 207, 208
 Dan hrvatskih knjižnica, 72, 171
 Dani specijalnih i visokoškolskih knjiž- nica, 54, 73, 137
 Disleksija, 159
 Dobrila, Juraj, 5
 Drevni Bakar, 87
 Društvene mreže, 38
 Društvo bibliotekarjev Maribor, 157

E

e-čitač, 35
 e-knjiga, 31, 32, 33, 35, 36, 83, 224
 e-učenje, 160
 Efemerna građa, 232
European Conference on Information Li- teracy (ECIL), 64, 100
Europska godina mozga, 77

F

Festival znanosti, 154, 197, 199
Fiuminensia croatica (1824.-1945.), 18
 Future Library Unconference, 142

G

glagoljica, 2018, 219
 Godišnja nagrada Grada Rijeke, 176
Goranovo proljeće, 124, 168
 Gradska knjižnica Bakar, 9, 47, 67, 87, 163, 164
 Gradska knjižnica Crikvenica, 97, 162, 221
 Gradska knjižnica i čitaonica “Viktor Car Emin” Opatija, 96
 Gradska knjižnica i čitaonica Mali Lo- šinj, 65
 Gradska knjižnica i čitaonica Pula, 131
 Gradska knjižnica Ivana Gorana Kova- čića, 66, 168
 Gradska knjižnica Labin, 131
 Gradska knjižnica Rijeka, 8, 9, 41, 92, 94, 118, 125, 143, 183

H

Hrvatska čitaonica sela Kuti, 7, 55, 84, 147, 228
 Hrvatska mreža školskih knjižničara, 12

Hrvatska udruga školskih knjižničara,
57, 74, 75, 101, 172, 190, 233
Hrvatsko knjižničarsko društvo, 102

I

IFLA Global Vision, 182
ILN – International Librarians Network,
119
*INELI Balkans (International Network of
Emerging Library Innovators in Balkan
region)*, 142, 188
Informacijska pismenost, 11, 43, 64, 79,
100, 107, 109, 110, 111, 173, 179, 185, 160
ISO 9001, 187
Izložba Glagoljica, 218

J

Jadranski književni susreti, 97, 155
Juni na Uni, 110

K

Kadar za čitanje, 184
Kap dobrote u moru ljubavi, 30, 53
Katalogizacija, 180
Kirin, Vladimir, 87
Klasifikacija, 17
Knjige – stara i vrijedna, 17, 18
Knjige – povijest, 80
Knjige – prikazi, 13, 14, 93, 117, 145
Knjige – slikovnice, 49, 82, 84, 89, 126,
127, 194, 224
Književnost, 81, 82, 83, 131, 195, 213, 152
Knjižnica Filozofskog fakulteta u Rijeci,
44, 220
Knjižnica Gimnazije Eugena Kumičića,
123
Nagrada Knjižnica godine, 138
Knjižnica Građevinske tehničke škole,
95, 116, 179, 226
Knjižnica Kapucinskog samostana u Ri-
jeci, 17
knjižnica obitelji Vitezić, 19

Knjižnica Osnovne škole Pećine, 126,
127
Knjižnica Osnovne škole Rikard Katali-
nić Jeretov, 191
Knjižnica Osnovne škole Brajda, 50, 186
Knjižnica Osnovne škole Ivana Zajca,
48, 90, 128, 148
Knjižnica Osnovne škole Kostrena, 51,
149
Knjižnica Osnovne škole Milana Brozo-
vića Kastav, 65
Knjižnica Osnovne škole Srdoči, 222
Knjižnica Prve riječke hrvatske gimna-
zije, 202
Knjižnica Srednje škole za elektrotehni-
ku i računalstvo, 196
Knjižnica Strojarsko brodograđevne
škole za industrijska i obrtnička za-
nimanja, 203
Knjižnica Talijanske srednje škole Dan-
te Alighieri, 214
Knjižnica Teologije u Rijeci, 5, 112
Knjižnica Trgovačke i tekstilne škole, 21,
219, 223
Knjižnice – Bosna i Hercegovina, 175
Knjižnice – Danska, 189
Knjižnice – Francuska, 227
Knjižnice – Grčka, 188
Knjižnice – Kanada, 156
Knjižnice – Njemačka, 150
Knjižnice – Poljska, 151
Knjižnice – Slovenija, 158, 159, 160, 161,
192
Knjižnice – Španjolska, 151
Knjižnice – Švedska, 151
Knjižnice – uloga u društvu, 121, 141
Knjižnice i suvremenim menadžmentom – ok-
rugli stol, 70
Knjižnice od misije od strategije, 102
Knjižnice u procjepu, 230
Knjižničari knjižnicu – humanitarna ak-
cija, 23, 49
Knjižničarske udruge, 229, 175

Knjižničarsko društvo Rijeka, 167, 170
 Knjižničarsko društvo Rijeka – nagrađeni članovi, 2, 15, 27, 28, 29, 56, 99, 102, 103, 105, 129, 139, 140, 165, 177, 209, 237, 239
 Knjižničarsko društvo Rijeka (KDR) – aktivnosti članova, 131, 236
 Knjižničarsko društvo Rijeka (KDR) – izvješće o radu, 52, 98, 129, 166, 206, 234
 Knjižničarsko društvo Rijeka (KDR) – povijest, 2
 Knjižničarsko društvo Rijeka (KDR) – projekti, 207, 208
 Knjižničarsko društvo Rijeka (KDR) – skupštine, 76, 99, 130, 165, 235
 Knjižničarsko društvo Rijeka (KDR) – stručni skupovi, 58, 68
 Kreativnost, 78, 91, 186
 Kritičko bibliotekarstvo, 69

L

LINE – Literatura za interkulturnu edukaciju, 120

Lj

Ljeto u knjižnici, 66

M

Medijska pismenost, 108, 217
 Međunarodna suradnja, 67, 90, 91, 119, 120, 121, 125, 157, 182, 192
Misal hruacki (1531.) Šimuna Kožičića Benje – pretisak, 153
 Mjerenje kvalitete u hrvatskim knjižnicama, 174
 Mjesec hrvatske knjige, 113
 Mobbing, 62
Most preko oceana – Bridge across the ocean, 90
 Multipismenost, 106, 107

N

Nadarenost, 78
 Nagrada Crikveničko sunce, 97, 155
 Nagrada Eva Verona, 2, 15
 Nagrada Gorančica, 27
 Nagrada ‘Kukuljevićeva povelja’, 2, 102, 105, 165
 Nagrada Malo sunce, 155
 Nagrada Miće sunce, 155
 Nagrada Povelja Ivan Kostrenčić, 2, 15, 103, 165, 177, 209, 237, 239
 Nagrada Primorsko-goranske županije, 139
 Nagrada “Višnja Šeta”, 15, 75, 104, 140, 178, 210, 241
 Nagrada Zaklade dr. Ljerke Markić-Čučuković, 15
 Nakladništvo, 18, 34
 Narodna čitaonica i knjižnica Novi Vinodolski, 9, 114
 Narodna čitaonica i knjižnica Šmrika, 88, 115
 Narodna knjižnica “Petar Preradović” Bjelovar, 185
 Narodna knjižnica Ivan Žagar Čabar, 65
 Narodna knjižnica Kostrena, 9
 Narodne knjižnice – savjetovanje, 46, 136
Narodne knjižnice u novim prostorima – stručni skup, 133
 Noć knjige, 128, 148, 154, 164, 184, 199, 225
 Noć muzeja, 225

O

Obitelj Mandić, 144
 Obrazovanje knjižničara, 37, 60
 Od osobne posvete do SMS-a, 63
 Okrugli stol za školske knjižnice, 132, 205, 231, 238
 Open Journal Systems OJS, 34
 Osobe s oštećenjem sluha, 134

Osobe s oštećenjem vida, 216
 Osobe s posebnim potrebama, 134, 159, 216

P

Pedagoška akademija Rijeka, 60
 Pogurajmo bibliobus, 94
 Polilogija, 3, 39
 Poslovni kutak, 183
 Povijest knjižnica, 4, 7, 17, 18, 19, 55, 80, 88, 97, 114, 115, 146, 147, 203
 Proljetna škola školskih knjižničara, 22, 212

R

Repozitorij, 12
Rijeka riječi, 202, 226

S

Sa(n)jam knjige, 131
 Savjetovanje za narodne knjižnice, 10, 20, 46, 71, 136
 Signature, 17
 Slobodan pristup informacijama, 181
 Specijalne knjižnice – stručni skup, 54, 73, 137, 204
 Strategija hrvatskog knjižničarstva 2015.-2020., 86
 Studij knjižničarstva – Rijeka, 37, 60
Stvarajmo e-Kreativno u školskoj knjižnici, 224
 Sveučilišna knjižnica Pula, 131
 Sveučilišna knjižnica Rijeka, 6, 18, 138, 153, 154, 174, 176, 193, 199, 200, 201, 218, 225
 Svjetski dan poezije, 163

Š

Školska dokumentacija, 93
 Školske knjižnice, 11, 12, 42, 59, 45, 78, 145, 158, 190, 196, 219
 Školske knjižnice – standardi, 214, 215, 231

T

Tadić, Katica, 68
 Tjedan brucoša, 199
 Tjedan dobre dječje knjige, 149

U

UDK 02, 12
Uloga stručnog knjižničarskog društva danas – zagovaranje načela Europske unije, 229

V

Visokoškolske knjižnice – stručni skup, 54, 73, 137, 204
 Vrednovanje, 122, 135, 136, 187
Vrednovanje djelatnosti narodnih knjižnica, 136

W

Western Balkan Information Literacy Conference, 109, 173

Z

Zavičajne zbirke, 18, 89, 97
 Zvjezdice čitatelji in biseri istražitelji, 159

Pregled časopisa Knjižničar/ka 2009.-2018.

Knjižničar, knjižničarka, časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 1,
broj 1, 2009. – glavni urednik Jadran Zalokar

Knjižničar, knjižničarka, časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 2,
broj 2, 2010. – glavna urednica Vesna Miličević

Knjižničar, knjižničarka, časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 3,
broj 3, 2012. – glavna urednica Dejana Golenko
Tema broja: E-knjiga

Knjižničar, knjižničarka, časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen
4, broj 4, 2013. – glavna urednica Dejana Golenko
Tema broja: Tatjana Blažeković

Knjižničar, knjižničarka, časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 5,
broj 5, 2014. – glavna urednica Korina Udina
Tema broja: Knjižnica – informacijska sinapsa

Knjižničar, knjižničarka, časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen
6, broj 6, 2015. – glavna urednica Korina Udina
Tema broja: Multipismenost

Knjižničar, knjižničarka, časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 7,
broj 7, 2016. – glavna urednica Korina Udina
Tema broja: Pogled u budućnost

Knjižničar, knjižničarka, časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 8, broj 8, 2017. – glavna urednica Korina Udina
Tema broja: Čitanje

Knjižničar, knjižničarka, časopis Knjižničarskog društva Rijeka, volumen 9, broj 9, 2018. – glavna urednica Korina Udina
Tema broja: Gdje prošlost sreće budućnost

Istraživanja

Otvorena znanost, institucijski repozitoriji i uloga visokoškolske knjižnice

Aleksandra Moslavac, mag. philol. croat.

Knjižnica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci
aleksandramoslavac@gmail.com; amoslavac@ffri.hr

Sažetak

Radom se razmatra otvoreni pristup znanosti, važnost uspostave i održavanja institucijskih repozitorija na visokoškolskim institucijama i uloga visokoškolske knjižnice u pohrani i diseminaciji informacija. Uspostavom digitalnih institucijskih repozitorija na visokim učilištima, visokoškolske knjižnice i knjižničari prihvatali su nova zaduženja i obvezu praćenja znanstvene produktivnosti matične institucije i održavanja repozitorijske baze, što je dovelo do potrebe za novim kompetencijama i znanjima. Rad također donosi pregled dokumenata kojima se promiče otvoreni pristup znanstvenim informacijama te navodi prednosti koje otvoreni pristup predstavlja za znanstvenu zajednicu i sustav visokog školstva.

Ključne riječi: otvorena znanost, repozitorij, visokoškolska knjižnica

Summary

The paper provides discuss of open access to science, the importance of establishing and maintaining institutional repositories in higher education

institutions and the role of academic library in the storage and dissemination of information. The establishment of a digital institutional repository in higher education institutions, academic libraries and librarians have accepted new responsibilities and commitments to monitoring the scientific productivity of the home institution and maintaining the repository base, which has led to the need for new competences and knowledge. The paper also provides an overview of documents that promote open access to scientific informations and points out the benefits of open access to the scientific community and the system of higher education.

Key words: open science, repository, academic library

1. O otvorenoj znanosti

Otvoreni pristup znanosti (engl. *open access, OA*) i dostupnost znanstvenih informacija danas predstavljaju imperativ za širenje znanja, promicanje znanstvenih postignuća i napredak znanosti. Ideja otvorene znanosti i slobodne znanstvene komunikacije nije nova, no unatoč tomu još done davno znanstvene informacije nisu bile javno dostupne, a znanstvenici, znanstvene organizacije i ostali zainteresirani dionici sustava znanosti i visokog školstva do informacija su dolazili s naporom i često pod ograničavajućim okolnostima, najčešće zbog ovećih finansijskih iznosa koje je trebalo izdvojiti za znanstvene časopise. Uznapredovala komercijalizacija izdavaštva nije dopuštala slobodan pristup znanstvenim informacijama, a povećanje broja znanstvenika i časopisa rezultiralo je pozamašnom znan-

stvenom produktivnošću, što je izravno utjecalo na kvalitetu objavljenih znanstvenih radova među kojima je sve teže bilo izdvajati radove s relevantnim znanstvenim činjenicama.¹ Međutim, s digitalnom revolucijom i razvojem informacijskih tehnologija, dogodila se značajna prekretnica u pristupu i načinima znanstvene komunikacije i diseminacije znanja te se u prošlom desetljeću među znanstvenim zajednicama intenzivno počinje promovirati otvoreni pristup i transparentnost, osobito u znanstvenim istraživanjima koja se financiraju javnim sredstvima. Otvoreni pristup najčešće podrazumijeva dostupnost digitalnih dokumenata, a ostvaruje se kroz **zeleni** (*Green OA* – arhiviranje u institucijskim repozitorijima znanstvenih radova) ili **zlatni** put (*Gold OA* – publiciranje radova u znanstvenim časopisima otvorenog pristupa).

Koncept otvorenog pristupa možemo prikazati u kontekstu distribucije informacija i znanja koje se odvija u prostoru i vremenu,² pri čemu se svako ograničavanje dostupnosti informacija izravno odražava na nastajanje znanstvenih ideja, istraživački i znanstveni rad. Nasuprot tomu, dostupnost znanstvenih informacija otvara put napretku, pa tako Thomas S. Kuhn u istaknutom djelu iz područja filozofije znanosti – *Struktura znanstvenih revolucija* – iznosi teoriju kojom tvrdi da su informacije nastale kao rezultat istraživanja pojedinih znanstvenih zajednica temelj na kojemu se kumulira i sistematizira znanje. Kumulacija znanja ne događa se odjed-

¹ Hebrang Grgić, Ivana. *Časopisi i znanstvena komunikacija*. Zagreb: Ljevak, 2016. Str. 239.

² Tuđman, Miroslav. *Vremenitost znanja: prilog teoriji o vremenskoj strukturi znanja* // Informacijske znanosti i znanje (uredili Slavko Tkalc, Miroslav Tuđman). Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1990. Str. 171.

nom niti ima prepoznatljive zakonitosti, nego se odvija kao proces koji vodi znanstvenim revolucijama pri kojima se potom utvrđuju nove znanstvene paradigmе, što u konačnici unapređuje znanost.³ Na osnovi toga možemo zaključiti da je primjena načela otvorenog pristupa znanosti izuzetno važna te da znanstvenik, javno dostupna znanstvena informacija i slobodna znanstvena komunikacija predstavljaju neophodne čimbenike u transferu važnih znanstvenih spoznaja, a izvorište tih spoznaja je znanstveno-istraživački rad, visokoškolski sustav i akademsko okruženje.

2. Dokumenti o otvorenom pristupu

U listopadu 2012. godine usvojena je Hrvatska deklaracija o otvorenom pristupu,⁴ prema kojoj je *otvoreni pristup slobodan, besplatan i neometan mrežni pristup digitalnim znanstvenim informacijama koji omogućava čitanje, pohranjivanje, distribuciju, pretraživanje, dohvaćanje, indeksiranje i/ili drugo zakonito korištenje*. Osim toga, Deklaracija ističe da je otvoreni pristup znanosti od javnog interesa te naglašava nužnost dostupnosti znanstvenih informacija, zagovara njihovu diseminaciju, pohranu i trajno čuvanje. Ova načela temelje se na brojnim međunarodnim dokumentima i inicijativama, počevši od Budimpeštanske inicijative o otvorenom pristupu

³ Usp. Kuhn, Thomas Samuel. *Struktura znanstvenih revolucija*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2002.

⁴ *Hrvatska deklaracija o otvorenom pristupu*. Dostupno na:

https://www.srce.unizg.hr/files/srce/docs/otvoreni-pristup/hrvatska_deklaracija_o_otvorenom_pristupu.pdf [10-6-2019]

(2002.),⁵ Berlinske deklaracije o otvorenom pristupu (2003.),⁶ Budimpeštanske deklaracije o pravu na pristup informacijama (2008.)⁷ i Izjave o otvorenom pristupu (IFLA, 2011.).⁸ Nadalje, Hrvatska deklaracija u skladu je s načelima otvorene znanosti koja promiče Europska komisija, a u kojima se otvorenu znanost definira kao pružanje *online* pristupa znanstvenim informacijama koje su besplatne za korisnika i koje se mogu ponovno koristiti. Pri tome se znanstvene informacije svrstava u dvije osnovne kategorije – recenzirane znanstvene publikacije i podatke o znanstvenim istraživanjima.⁹ Osim toga, Europska komisija provodi važan projekt otvorenog pristupa istraživačkim podacima u okviru programa Obzor 2020¹⁰, kojim se između ostaloga stavlja naglasak na obvezu otvorenog pristupa znanstvenim informacijama. Riječko sveučilište, na tragu suvremenih kretanja u europskom sustavu znanosti, obrazovanja i visokog školstva, u siječnju 2019. godine usvaja dokument Deklaracija Sveučilišta u Rijeci – Europska otvorena znanost.¹¹

⁵ *Budapest Open Access Initiative*. Dostupno na:
<https://www.budapestopenaccessinitiative.org/> [10-6-2019]

⁶ *Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities*. Dostupno na: https://openaccess.mpg.de/67605/berlin_declaration_engl.pdf [10-6-2019]

⁷ *Budapest Declaration on the Right of Access to Information*. Dostupno na:
https://www.access-info.org/wp-content/uploads/Budapest_Declaration.pdf [10-6-2019]

⁸ *IFLA Statement on open access*. Dostupno na:
<https://www.ifla.org/files/assets/hq/news/documents/ifla-statement-on-open-access.pdf> [10-6-2019]

⁹ *EC Open Access*. Dostupno na:
<https://ec.europa.eu/research/openscience/index.cfm?pg=openaccess> [10-6-2019]

¹⁰ *Obzor 2020*. Dostupno na: <http://www.obzor2020.hr/> [10-6-2019]

¹¹ *Deklaracija o otvorenoj znanosti Sveučilišta u Rijeci*. Dostupno na:
https://kampus.svkri.uniri.hr/images/Nacrt_Deklaracije_Sveu%C4%8Dili%C5%A1ta_u_Rijeci - Otvorena_europska_znanost.pdf [14-7-2019]

3. Institucijski repozitoriji i uloga visokoškolske knjižnice

Uz nastavnu djelatnost i ocjenske radove, akademsko okruženje producira znatan broj znanstvenih informacija u raznim oblicima – znanstvene i stručne radove, skupove istraživačkih i statističkih podataka i rezultate istraživanja. Visokoškolske knjižnice, kao organizacijske jedinice ustanova osnivača, sudjeluju u aktivnostima matične institucije i dužne su prikupljati i osiguravati potporu u korištenju, pohrani i trajnom čuvanju rezultata znanstveno-nastavnog, studijskog i znanstveno-istraživačkog rada te ostalih znanstvenih postignuća djelatnika i studenata institucije u digitalnom obliku. U Republici Hrvatskoj ova obveza sveučilišta, fakulteta i knjižnica regulirana je legislativom, odnosno *Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* (NN 94/13),¹² u kojem se člankom 83., stavkom 11., naže tražna objava završnih i doktorskih radova na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice, uključujući i internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Suvremeni oblik pohranjivanja rezultata znanstvenih aktivnosti na visokoškolskim institucijama su institucijski repozitoriji, koji su zamišljeni kao jedinstveni digitalni sustavi, odnosno zbirke digitalne građe, koji se uspostavljaju u okviru e-infrastrukture institucije. Repozitorij (od lat. *repositorium*) predstavlja *mjesto na kojem se što sabire i čuva, spremište, čuvali-*

¹² *Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju*. Dostupno na:
<https://narodne-novine.nn.hr/search.aspx?upit=zakon+o+znanstvenoj+djelatnosti+i&naslovi=da&sortiraj=1&kategorija=1&rpp=10&qtype=3&pretraga=da> [14-7-2019]

šte, odnosno informatičku zbirku informacija,¹³ a u stvarnoj primjeni označava naziv baze podataka u kojoj je integrirana cjelokupna znanstvena produktivnost visokoškolske institucije. Kako bi implementacija institucijskih repozitorija imala svrhu, a rezultati znanstveno-istraživačkog rada i znanstvena djelatnost na visokim učilištima postala vidljivija, potrebno je podatke pohranjene u repozitorijima približiti javnosti, odnosno omogućiti otvoreni pristup, a odluka o tome, unatoč svim inicijativama i dokumentima kojima se promiče otvorenost i dalje je u ingerenciji uprava visokih učilišta.

4. Dabar – Digitalni akademski arhivi i repozitoriji

U hrvatskom sustavu znanosti i visokog obrazovanja implementaciju digitalnih institucijskih repozitorija omogućio je računalni centar SRCE – nacionalna infrastrukturna institucija za informacijsko-komunikacijske tehnologije. Uspostavom Dabara 2015. godine ostvario se značajan preduvjet za objavljivanje digitalnih sadržaja i objekata koji su nastali kao rezultat aktivnosti na visokoškolskim i znanstvenim institucijama. Dabar je omogućio cjelokupnu tehnološku podršku, uspostavu i implementaciju sustava digitalnih repozitorija za sve institucije u sustavu visokog obrazovanja bez dodatnih troškova za ustanove, što je predstavljalo novu funkcionalnost za prikupljanje, pohranjivanje i diseminaciju digitalnih objekata u različitim formatima (tekst, slika, video, audio). U prvoj inačici infrastruk-

¹³ Hrvatski jezični portal – natuknica “repositorij”. Dostupno na:
<http://hjp.znanje.hr/index.php?show=main> [14-7-2019]

turu Dabra činilo je korisničko sučelje temeljeno na platformi otvorenog programskog koda koje je dopušтало pohranu završnih i diplomskih radova studenata visokih učilišta, no mogućnosti repozitorija ubrzano su se razvijale pa je nedugo zatim omogućено pohranjivanje novih digitalnih objekata – doktorskih disertacija i znanstvenih magistarskih radova. Sustav se konstantno unapređivao i razvijao novim operativnim mogućnostima poput uvida u statistike posjećenosti repozitorija, implementiranja podrške za pohranu priloga digitalnim objektima, pohranu knjiga, umjetničkih slikovnih i audio radova, prezentacija, znanstvenih radova objavljenih u časopisima i zbornicima te samoarhiviranja ocjenskih i znanstvenih rada. Dabar se temelji na interoperabilnosti s ostalim sustavima na području visokog školstva – Informacijskim sustavom visokih učilišta (ISVU), Upisnikom studijskih programa MZOS-a i infrastrukturom AAI@EduHr, što omogućava jednostavno preuzimanje ranije pohranjenih podataka u navedene sustave te pojednostavljuje unos metapodataka i smanjuje mogućnost pogreške. Ovakav suvremenim, mrežni način arhiviranja ubrzo je prepoznat na visokoškolskim institucijama kao korisna i besplatna infrastruktura za ispunjenje zakonske obveze o pohranjivanju digitalnih dokumenta pa se u narednom razdoblju broj institucijskih repozitorija okupljenih u sustavu Dabar ubrzano povećavao i trenutno broji 132 repozitorija s 94.232 pohranjena objekta.¹⁴

¹⁴ Podaci preuzeti na dan 22. 7. 19. godine.

5. Repozitorij Filozofskog fakulteta u Rijeci

U okviru sustava Dabar 21. siječnja 2016. godine uspostavljen je i Repozitorij Filozofskog fakulteta u Rijeci – FFRi repozitorij. Knjižnica je od samoga početka uključena u poslove oko uspostave repozitorija, imenovani su urednici, pohranitelji objekata i ostale odgovorne osobe, uređene su postavke repozitorija, osmišljen je vizualni identitet, a u bazu podataka uneseni su podaci o studijskim programima i akademskim nazivima. Nakon obavljenih priprema u institucijski repozitorij počinju se pohranjivati završni i diplomski radovi pristigli u Knjižnicu u elektroničkoj inačici. Kako se u Dabru sustavno razvijala podrška za pohranu ostalih vrsta digitalnih dokumenata, tijekom iste godine započelo se s pohranom doktorskih radova pa je do kraja 2016. godine u digitalni institucijski repozitorij pohranjeno 520 završnih, diplomskih i doktorskih radova. Fakultet i Knjižnica zagovaraju otvoreni pristup informacijama, stoga su završni i diplomske radovi javno dostupni i moguće ih je preuzimati i citirati, dok se doktorski radovi mogu preuzimati uz dopuštenje autora. Unapređenje u smislu otvorenog pristupa predstavljalo je uključivanje institucijskog repozitorija u kontrolirani direktorij akademskih repozitorija sa sadržajima u otvorenom pristupu OpenDOAR (Directory of Open Access Repositories),¹⁵ što je omogućilo razmjenu i vidljivost radova publiciranih na Fakultetu široj znanstvenoj zajednici.

Tijekom narednih godina nastavilo se s pohranjivanjem ocjenskih radova, no kako je Dabar sustavno nadograđivao funkcionalnosti, sadržaj repo-

¹⁵ OpenDOAR. Dostupno na: <http://v2.sherpa.ac.uk/opendoar/> [14-7-2019]

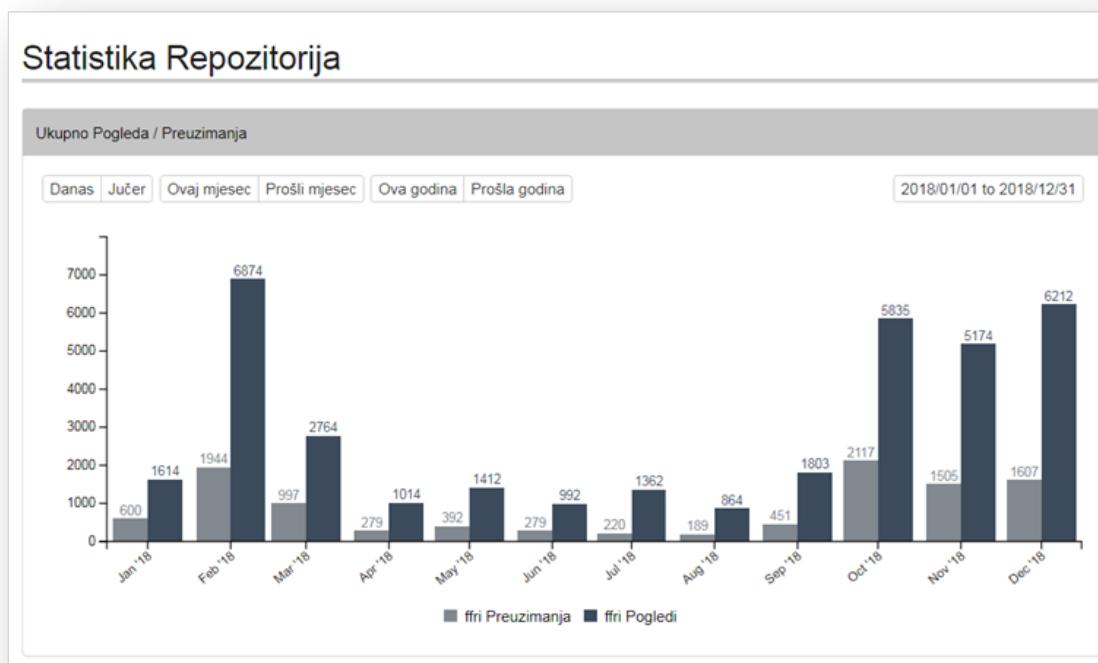
zitorija FFRi upotpunjavao se znanstvenim i stručnim radovima djelatnika Fakulteta objavljenima na Hrčku – Portalu hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa. Kako se u repozitorij u slobodnom pristupu mogu pohranjivati isključivo radovi objavljeni u časopisima koji su licencirani, unos radova olakšala je jasno navedena i sistematizirana politika licenciranja i korištenja radova koju portal Hrčak primjenjuje.¹⁶ Za pohranu znanstvenih radova koji su objavljeni u časopisima koji nisu licencirani, bilo je potrebno zatražiti odobrenje autora za pohranjivanje i slobodan pristup radu.

Do kraja 2018. godine broj radova u repozitoriju značajno je povećan i iznosio je 1.412 radova, od čega se 1.237 radova odnosilo na ocjenske radove, a ostalih 175 na ostale vrste digitalnih dokumenata (znanstveni i stručni radovi, prilozi, pregledi, prikazi, osvrti). Do srpnja 2019. godine u repozitorij su pohranjena ukupno 1.544 rada, od kojih je 98,1% u otvorenom pristupu. Repozitorij sadrži i modul statistike, s kojega su preuzeti podaci za 2018. godinu (slika 1), a koji slikovito prikazuju da repozitorij ispunjava svrhu te da se u značajnoj mjeri koristi za pregledavanje i preuzimanje radova.

¹⁶ Politika korištenja radova na Hrčku navodi sljedeće smjernice:

1. Radovi objavljeni na Portalu Hrčak mogu se **preuzimati za potrebe indeksiranja, pretraživanja i rudarenja (bez njihove objave)** uz uvjete: da se na adresu hrcak@srce.hr prethodno dostave sljedeće informacije: naziv servisa koji će koristiti radove, predviđena učestalost preuzimanja radova, način korištenja radova i internetske adrese (IP) s kojih će servis pristupati podacima, da se na web sjedištu servisa kao izvor podataka navede "Hrčak – Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske", uključujući poveznicu na izvorni zapis na Hrčku.
2. Radovi objavljeni na Portalu Hrčak mogu se **preuzimati za pohranu i daljnju distribuciju** te koristiti na druge načine sukladno pravima korištenja i dodijeljenim licencijama koje definiraju uredništva časopisa. Prava korištenja i licencija objavljeni su na stranici pojedinog časopisa (**abecedni popis časopisa**). Za tumačenje prava korištenja ili dodatno uređivanje prava korištenja obratite se uredništvu odgovarajućeg časopisa. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/index.php?show=policy> [14-7-2019]

Slika 1: Statistika pregleda i preuzimanja radova u Repozitoriju FFRi za 2018. godinu

6. Nove knjižničarske kompetencije

Rad s institucijskim repozitorijima inovativan je i dinamičan te pruža mnoge razvojne mogućnosti za predstavljanje znanstvene produktivnosti visokoškolske institucije, međutim, pohranjivanje radova i održavanje repozitorija od visokoškolskih knjižničara zahtijeva usvajanje specifičnih znanja i vještina koja ne pripadaju tradicionalnim knjižničarskim kompetencijama.¹⁷ Iako je formalno znanje knjižničara širokog raspona, za uspje-

¹⁷ Usp. Simons, Natasha; Richardson, Joanna. New Roles, New Responsibilities: Examining Training Needs of Repository Staff // Journal of Librarianship and Scholarly Communication 1, 2 (2012) 1-16. Str. 10. DOI: <http://dx.doi.org/10.7710/2162-3309.1051> [14-7-2019]

šno održavanje repozitorijske baze potrebno je poznavati područja koja ne pripadaju djelokrugu primarnog knjižničarskog poslovanja, kao što su poznavanje uzusa znanstvene komunikacije, kriterija za kategorizaciju znanstvenih radova i općenito razumijevanja koncepta otvorenog pristupa znanosti. Kod otvorenog pristupa to se posebice odnosi na pitanja autorskih prava i licenciranja, jer se podrazumijeva da knjižničar koji pohranjuje (ili administrira) radove u repozitorij mora biti dobro upućen u pravnu regulativu, legislativu i pratiti aktualnosti s tog područja. Trenutna praksa koja se najčešće primjenjuje je unos radova u repozitorij pod uvjetima navedenima u Izjavi kojom je autor pristao na određene uvjete pohrane, odnosno javnu objavu i daljnje korištenje rada. Kako odgovornost kod eventualnih sporova ne bi ostala samo na uredniku repozitorija, sva pravna pitanja kod pohrane radova u repozitorij trebala bi se regulirati na razini institucije. Licenciranje radova također predstavlja prijepor, s obzirom na to da knjižničar ne može samostalno donositi odluku o primjeni odgovarajućih *Creative Commons* licencija, koje se preporučuju pri pohranjivanju radova. Pravo na licenciranje može imati isključivo autor, što također treba biti sadržano u aktu koji regulira odnose autora, institucije i uvjete objave rada. Unatoč tomu što pri unošenju radova u repozitorij visokoškolski knjižničari imaju isključivo ulogu pohranitelja objekata, možemo zaključiti da moraju vrlo dobro poznavati pravne akte i pravilnike institucije, stavke Zakona o autorskim pravima te alate licenciranja. Postupak samoarhiviranja djelomično će otkloniti ove teškoće, jer će prilikom samostalnog unosa rada u repozitorij autor sam odlučivati o odabiru licencije, dok će knjižničar imati ulogu nadzora ispravnosti unosa rada, metapodataka i dati odobre-

nje za objavu rada. Sve navedeno govori o tome da visokoškolski knjižničari moraju ulagati dodatno vrijeme kako bi redovito pratili znanstvenu produktivnost fakulteta, izrađivali metapodatke, ažurirali stanje repozitorija i unosili radove,¹⁸ što ne predstavlja problem ako ovi dodatni poslovi neće imati utjecaja na kvalitetu rada s korisnicima i uobičajene knjižničarske poslove.

7. Zaključno

U ovome radu raspravljali smo o pojmovima otvorene znanosti, znanstvene produktivnosti i digitalnim institucijskim repozitorijima te razmotrili izazove s kojima se susreće visokoškolska knjižnica u sve kompleksnijim smjerovima razvoja sustava znanosti i visokog školstva. Radom smo predstavili uspostavljanje institucijskog repozitorija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci i obrazložili ulogu i obveze Knjižnice u cijelome procesu. Možemo zaključiti da promicanje otvorenog pristupa donosi mnogobrojne izravne i neizravne dobrobiti znanstvenoj zajednici te da su suvremene tehnologije neminovno utjecale na svojevrsnu demokratizaciju znanosti i uspostavljanje kriterija za vrednovanje znanstvenog rada. Digitalna revolucija omogućila je učinkovitu obradu, razmjenu i pohranjivanje informacija te pristup znanju i znanstvenim informacijama s puno manjim troškovima. Također, možemo zaključiti da će se od visokoškolskih knjižnica i dalje očekivati podrška u procesima razvoja znanstvenih aktivnosti i

¹⁸ Isto, str. 14.

unapređivanja kvalitete znanstveno-istraživačkih i obrazovnih procesa na visokoškolskim institucijama, što će zahtijevati nove kompetencije i povećanje korpusa znanja visokoškolskih knjižničara te upotpunjavanje postojećeg znanja s područja bibliometrije, scientometrije, webometrije i uporabe novih informacijskih tehnologija. Kako će se sve navedeno odraziti na vrednovanje uloge visokoškolske knjižnice i rada visokoškolskih knjižničara pri matičnoj instituciji i sveukupnom procesu, tek ostaje vidjeti.

Literatura

Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities. Dostupno na: https://openaccess.mpg.de/67605/berlin_declaration_engl.pdf [10-6-2019]

Budapest Declaration on the Right of Access to Information. Dostupno na: https://www.access-info.org/wp-content/uploads/Budapest_Declaration.pdf [10-6-2019]

Budapest Open Access Initiative. Dostupno na: <https://www.budapestopenaccessinitiative.org/> [10-6-2019]

Deklaracija o otvorenoj znanosti Sveučilišta u Rijeci. https://kampus.svkri.uniri.hr/images/Nacrt_Deklaracije_Sveu%C4%8Dili%C5%A1ta_u_Rijeci - Otvorena_europska_znanost.pdf [14-7-2019]

EC Open Access. Dostupno na: <https://ec.europa.eu/research/openscience/index.cfm?pg=openaccess> [10-6-2019]

Hebrang Grgić, Ivana. *Časopisi i znanstvena komunikacija.* Zagreb: Ljevak, 2016.

Hrčak – Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske. Politika korištenja radova na Hrčku. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/index.php?show=policy> [14-7-2019]

Hrvatska deklaracija o otvorenom pristupu. Dostupno na: https://www.srce.unizg.hr/files/srce/docs/otvoreni-pristup/hrvatska_deklaracija_o_otvorenom_pristupu.pdf [10-6-2019]

Hrvatski jezični portal – natuknica “repozitorij”. Dostupno na:
<http://hjp.znanje.hr/index.php?show=main> [14-7-2019]

IFLA Statement on open access. Dostupno na:
<https://www.ifla.org/files/assets/hq/news/documents/ifla-statement-on-open-access.pdf> [10-6-2019]

Kuhn, Thomas Samuel. *Struktura znanstvenih revolucija*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2002.

Obzor 2020. Dostupno na: <http://www.obzor2020.hr/> [10-6-2019]

OpenDOAR. Dostupno na: <http://v2.sherpa.ac.uk/opendoar/> [10-6-2019]

Simons, Natasha; Richardson, Joanna. *New Roles, New Responsibilities: Examining Training Needs of Repository Staff* // Journal of Librarianship and Scholarly Communication 1, 2 (2012) 1-16. DOI: <http://dx.doi.org/10.7710/2162-3309.1051> [14-7-2019]

Tuđman, Miroslav. *Vremenitost znanja: prilog teoriji o vremenskoj strukturi znanja* // Informacijske znanosti i znanje (uredili Slavko Tkac, Miroslav Tuđman). Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1990.

Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Dostupno na:
<https://narodne-novine.nn.hr/search.aspx?upit=zakon+o+znanstvenoj+djelatnosti+i&naslovi=da&sortiraj=1&kategorija=1&rpp=10&qtype=3&pretraga=da> [14-7-2019]

Čitanje istraživanjem: *Ulicama moga grada* – hodogram INDOK radionice

Madlen Zubović, prof. i dipl. knjižn.

Prometna škola, Rijeka

madlen.zubovic@skole.hr

“Potraga za autentičnim argumentom možda nije jednako pustolovna kao potraga za *zelenim dijamantom*, no ushit koji vas obuzme nakon što argument pronađete jednak je nečemu neprocjenjivom.”

Antonela, Andrea, Katarina i Ani (članice Indoka, 2010. g.)

Dostupnost informacija danas uopće više nije upitna. Ona je omogućena suvremenom informatičkom, medijskom i digitalnom tehnologijom koja nas zasipa informacijama o kojima se nedovoljno često pitamo jesu li pouzdane. Odgovor na ovo pitanje temelj je koncepta informacijskog opismenjivanja čiji se cilj, smisao i zadaća ogleda u pomno isplaniranom postupku pronalaženja informacije, njenog valoriziranja odnosno prosudbe/procjene valjanosti/vrijednosti te korištenja informacije. Jedan od važnih i specifičnih ciljeva vezanih uz program rada Informacijsko dokumentacijske-istraživačke radionice je upravo, informacijsko opismenjivanje kao dio knjižnično-informacijskog obrazovanja. INDOK radionica okupljalište je onih

učenika koji vole raditi u timu, istraživati i kreativno se izražavati. Kroz razgovor s učenicima otkrila sam da oni nedovoljno poznaju povijest svoga grada te da nemaju niti osviještenu potrebu zaštite i brige o kulturnoj i industrijskoj baštini. Analogno tome cilj ovog projekta je (kao uostalom i svakog ozbiljnog školskog projekta) donijeti "nešto novo", svojevrsnu promjenu u učeničkoj percepciji i shvaćanju.

Rad na projektu i potrazi za pouzdanom informacijom započeli smo još 2008. g., stoga je ovdje riječ o svojevrsnom projektu u kontinuitetu unutar kojega se svake školske godine određuje nova tema za istraživanje. Tijekom proteklih godina obradili smo sljedeće teme: Povijest školske zgrade i Škole, Uz izložbu Riječki torpedo – prvi na svijetu / Ivan ili (Giovanni, Janos) Lupis ili (Luppis, Vukić)? Istraživanje koje, pored ostalog, otkriva kako pravilno pisati ime spomenutog izumitelja. Pod projektnim naslovom **Ulicama moga grada** bavili smo se otkrivanjem tko se krije iza naziva riječkih ulica, te smo do sada obradili sljedeće ulice: Ulicu Fiorella la Guardie, Ulicu Milutina Baraća, Krešimirovu ulicu, Ulicu Ivana Zajca i Adamićevu ulicu. Projekt se realizira korelacijski odnosno međupredmetnim povezivanjem Povijesti i stručnih predmeta iz prometnog područja. Rezultate rada i istraživanja objavili smo na mrežnim stranicama Škole i u *Ljetopisu* Prometne škole. U ovom članku dat je prikaz istraživanja vezanih uz povijest naše Škole i školske zgrade te Krešimirovu ulicu. Za navedenu ulicu odlučili smo se upravo zato što je interesantna u kontekstu projekta Rijeke kao europske prijestolnice kulture zamalo pristigle 2020. godine. Ističemo da je istraživanje Krešimirove ulice provedeno tijekom 2013./2014.

školske godine, punih pet godina prije pokretanja restauratorskih radova i zahvata na Palači šećerane.

Hodogrami Informacijsko-dokumentacijske istraživačke radionice

INDOK – istraživačka radionica započela je sa svojim radom 2007./2008. školske godine, a ondašnji cilj bio je istražiti i prikupiti što više autentičnih podataka vezanih uz povijest Prometne škole u Rijeci i školske zgrade. Zajednička namjera bila je i prikupljenim podatcima obilježiti 40-tu godišnjicu obrazovanja kadrova u prometu (1968.-2008.).

U projektu sudjeluju učenici koji pod mentorstvom školske knjižničarke izrađuju hemeroteku (mapa, zbirka članaka iz novina i drugih periodičnih publikacija) koja bi rezultirala postavom foto-dokumentarne izložbe na temu – Četrdeset godina života i rada svih “naših Škola”. Spomenuta sintagma “sve naše Škole” obuhvaća, kronološkim slijedom nastajanja, ove škole:

- Metalskoindustrijska škola
- Metalsko-saobraćajni školski centar
- Centar usmjerenog obrazovanja industrijsko-tehničkih kadrova (CUO ITK-a)
- Tehnološko-saobraćajni školski centar
- Prometna škola, Rijeka

Planirane aktivnosti i predmet istraživanja obuhvaćeni projektom:

1. **Školska baština** (arhivi državni i školski, tehnička i pedagoška dokumentacija)
2. **Povijest zgrade u kojoj je danas smještena škola**
3. **Pogovor o povijesti Škole** (ugostiti bivše djelatnike škole koji bi svojim svjedočanstvima pomogli u kronologiji stvaranja škole, fotografije...)
4. **Pregled periodične građe** (dnevna i službena glasila) u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka:

Riječki list 1947./1948., 1949.,

Novi list 1956./1957., 1958., 1959.

1967/1968., 1969.

5. **Pregled periodične građe pedagoške tematike:**

1. *Pedagoški rad* 1946., 1947., 1948.
2. *Narodna prosvjeta* – ista godišta
3. *Prosvjetni život* – ista godišta
4. Godišnjak Ministarstva prosvjete NRH za šk. god. 1949/50., Zgb., 1951.
5. Dr. Dragutin Franković "Povijest školstva i pedagogije u Hrvatskoj" *Pedagoško-književni zbor*, Zgb., 1958.
6. I. Godler: Školstvo i prosvjeta na početku 20. st. i novi pedagoški pravci, Zgb. 1958.
7. *Sušačka revija* br. 54/55.

6. Pregled ostale povjesne građe (umjetničke mape, fotografije, dokumentarni filmovi)

1. Vilim Svečnjak – opus iz 1947/48. godine (skice kopača, udarnika... u svrhu političke propagande)
2. Fotomonografija "Rijeka nakon 3. svibnja 1945. god." – Muzej Grada Rijeke
3. Filmovi: *Rijeka u obnovi*, Branko Marjanović
Jedan dan u Rijeci, Ante Babaja
Riječke luke

Metode rada (istraživanja) s učenicima:

- skupljanje, selektiranje, diseminacija podataka
- pretraživanje on-line kataloga i drugih baza podataka
- izrada hemeroteka
- tehnička obrada i pohrana prikupljenog materijala (npr. skeniranje starih fotografija iz osobnih albuma)
- kreativno-stvaralački rad (priprema PPT prezentacije o rezultatima istraživanja, osmišljavanje, kreiranje i postava izložbe)
- Rezultati rada:
- Postavljena je foto-dokumentarna izložba Povijest školske zgrade i Povijest škole – Od Metaloprerađivačke škole do Metalsko-saobraćajnog školskog centra.
- Izložba je sadržavala sve autentične argumente pronađene vođenim istraživanjem.

Vrijed značaj

U novoj Školskoj zgradbi u Rijeci, koja je sagrađena u sklopu gradnje novog mosta preko Rječine, učenici će imati dobro provedeno vrijeme i dobiti dobar obrazovanje. Učenici će učiti u novoj zgradi, koja je u potpunosti adaptirana za učenje i razvoj. Ova zgrada je dizajnirana da omogući učenicima da se uključuju u razne aktivnosti i projekte, stvoriti novu kulturu učenja i učenja.

Nova smrza

Izgradnja novog mosta predstavlja veliki poslovni i kulturni događaj u Rijeci. Ovaj most će povezati dve strane grada, te omogući ljudima da se lakše i brže mogu pomjerati iz jedne u drugu. Ovaj most će takođe omogućiti razvoj turizma i ekonomije u Rijeci, te povećati njenu vrednost i privlačnost.

Predviđeni izdati

U sklopu izgradnje novog mosta, učenici i učenice će imati priliku za razvoj svojih profesionalnih i osobnih vještina. Učenici će učiti o građevinarstvu, arhitekturi, inženjerstvu i drugim relevantnim područjima, predviđajući se da će ovo biti korisno za njihove buduće karijere.

Prevoz na novom mostu

Novi most će omogućiti brži i sigurniji prevoz vozila i putnika preko Rječine, u većem stepenu omogućujući razvoj gospodarstva i turizma u Rijeci. Ovaj most će povećati pristupnost grada i njegovim prednostima, predviđajući se da će biti korisno za lokalnu i regionalnu privredu.

Podizanje škole

U sklopu izgradnje novog mosta, učenici i učenice će imati priliku za razvoj svojih profesionalnih i osobnih vještina. Učenici će učiti o građevinarstvu, arhitekturi, inženjerstvu i drugim relevantnim područjima, predviđajući se da će ovo biti korisno za njihove buduće karijere.

Uređenje Školske zgrade

U sklopu izgradnje novog mosta, učenici i učenice će imati priliku za razvoj svojih profesionalnih i osobnih vještina. Učenici će učiti o građevinarstvu, arhitekturi, inženjerstvu i drugim relevantnim područjima, predviđajući se da će ovo biti korisno za njihove buduće karijere.

RIJEKA postaje veliki moderni grad

Narodno odobrenju se vratio je izjednačiti historijske spomenike i Sjever je preuzeo raspoređenje na području gradnje novog mosta preko Rječine. Ova je desna kulturna granica u polju Školske zgrade u jednom mjestu počinje s povijesnim spomenikom, a zatim se nastavlja s novim planom Rijeke, češ u dalje razvijati s jednim satišnjim izražajem.

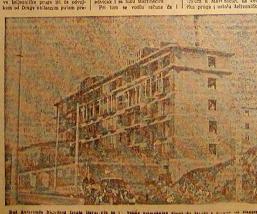
Prema istoj se u sklopu novog mosta i Školske zgrade učenici i učenice će imati priliku za razvoj svojih profesionalnih i osobnih vještina. Učenici će učiti o građevinarstvu, arhitekturi, inženjerstvu i drugim relevantnim područjima, predviđajući se da će ovo biti korisno za njihove buduće karijere.

Prevoz na novom mostu

Novi most će omogućiti brži i sigurniji prevoz vozila i putnika preko Rječine, u većem stepenu omogućujući razvoj gospodarstva i turizma u Rijeci. Ovaj most će povećati pristupnost grada i njegovim prednostima, predviđajući se da će biti korisno za lokalnu i regionalnu privredu.

Uređenje Školske zgrade

U sklopu izgradnje novog mosta, učenici i učenice će imati priliku za razvoj svojih profesionalnih i osobnih vještina. Učenici će učiti o građevinarstvu, arhitekturi, inženjerstvu i drugim relevantnim područjima, predviđajući se da će ovo biti korisno za njihove buduće karijere.

Bal Adrićević Županički Školski list 1947. godine

Dovršeno je naselje na Voljaku u III. rajonu, izgradjena trafostanica na Kántridi, zatim veliki armirano-betonski most preko Rječine, Autostrada Narodnog fronta (čime je, znatno olakšan cestovni saobraćaj u industrijskoj četvrti grada), podignuta škola i dom učenika u privredi poduzeća »Aleksandar Ranković« — najveća novogradnja podignuta od oslobođenja — u Rijeci — koja će primiti više stotina učenika, adaptirana je škola »Josip Brusić« izgradjen velik broj stambenih zgrada, adaptiran i izgradjeno više škola i domova...»

Članak iz Rječkog lista (1947. g.) u kojem je podatak o gradnji školske zgrade: "podignuta škola i dom učenika u privredi poduzeća "Aleksandar Ranković" – najveća novogradnja podignuta od oslobođenja"...

Novi list iz 1958.

Školski hol u 50im godinama iznajmljivao se kao garaža za automobile.

ULICAMA MOGA GRADA... U sjeni stoljetnih platana...

Traganje za relevantnom informacijom osnovna je zadaća INDOK – istraživačke radionice ali i važan postulat u stjecanju kompetencija vezanih uz informacijsku pismenost. Projekt se, već treću godinu, nastavlja pod ravnim imenom *Tko se krije iza naziva riječkih ulica?* Pored otkrivanja identiteta osobe čije ime nosi određena ulica, bavimo se i razotkrivanjem riječke urbane baštine i povijesti.

Krešimirova ulica

Proteže se od gradskog parka na Mlaki, u prošlosti poznatog pod nazivom Giardino Pubblico do trga Žabice. Nekada je to bila jedna od najljepših riječkih avenija duž koje je davne 1873. g. zasađen drvored platana i danas je taj, uz platane na Fiumari (uz Mrtvi kanal), jedan od najstarijih gradskihdrvoreda u Europi. Pola stoljeća kasnije, u sjeni njihovih krošanja Riječani su šetali od spomenutog parka, uz stari Lazaret i željeznički kolodvor do velebne Palače šećerane. Odmoriti i okrijepiti mogli su se na jednoj od čak pet terasa ili kavana ondašnjih hotela: Hotela Imperial, Hotela de la Ville, Hungarije, Bristol i Hotela Deak. Ulica je kroz povijest nosila i zanimljive nazive koji svjedoče o riječkoj turbulentnoj prošlosti: Corsia

Deak, Avenija Crnih košulja (Vialle di Camicie Nere), Musolinijeva avenija, Ulica Giovanni Duiz (Via Duiz), Ulica Borisa Kidriča i konačno današnji naziv – Krešimirova ulica, prema znamenitom hrvatskom kralju Petru Krešimiru IV.

I danas platane za vrućih ljeta pružaju Riječanima sjenovito utočište, njihove krošnje šumore o davno izgubljenom vremenu čiji se tragovi nekadašnjeg sjaja i bogatstva sada jedva prepoznaju.

Hoteli

Godine 1914. u Rijeci je djelovalo 20 hotela, a u Zagrebu samo tri! Riječ je o absolutnom vrhuncu razvijenog hotelijerstva u našem gradu koji se sigurno u budućnosti više neće ponoviti, iako svi znamo za onu poznatu i često citiranu maksimu kako se prošlost ponavlja.

Stoga ovi nekadašnji riječki hoteli barem zасlužuju da ih se nabroji, dakle: u Starom gradu bili su skromni *Albergo popolare* i *Alla città di Milano*, na obali *Europa*, *Adria* i *Quarnero*, na Korzu *Royal*, *Lloyd* i *Alla Marina mercantile*, na Dolcu *Bonavia*, **na Korzu Deák (današnja Krešimirova ulica)** bili su **jedan do drugog Deák, Bristol, Hungaria, Hôtel de la Ville i Imperial**, u Industrijskoj ulici ogroman hotel *Emigranti*, dugačak 160 metara, s 1.500 kreveta. Na Sušaku moglo se, pak, odsjeti u hotelima: *Kontinental*, *Sušak*, *Klotilda*, *Jadran* i *Pećine*.

Pokušali smo, tragom starih fotografija i zapisa otkriti lokacije spomenutih hotela u Krešimirovoj ulici.

Hotel Hungaria 1894.-1896. (Krešimirova 14)

Ispred hotela nekad: kalesini (kočije), vрева i živost.

A danas: parkirani automobili i kineski dućan.

Hotel Bristol 1909. (Krešimirova 12)

Hotel Bristol. U prizemlju, predviđenom za ugostiteljsku djelatnost, otvoreni su restoran i kavana. Danas je u prizemlju smještena trgovina Borovo, a ispred su, naravno, kontejneri za smeće.

Hoteli Hungaria i Bristol ulaze u reprezentativne građevine historicističkog stila koje je projektirao Emilio Ambrosini, poznati riječki arhitekt koji se školovao na Visokoj tehničkoj školi u Grazu, a rođen je 1845. godine u Trstu. Među dvadesetak Ambrosinijevih historicističkih objekata u Rijeci, nekoliko ih se izdvaja posebnom vrijednošću. Uz palaču bivše Gradske štedionice na Dolcu odnosno današnju stambeno poslovnu zgradu preko puta Talijanske gimnazije koju je projektirao u suradnji s Giacomom Zammattiom,

to su i vila *Gorup* na Potpinjolu (današnji Slovenski dom – KPD *Bazovica*), te vila *Vranyczany* u kojoj je danas sjedište riječke Nadbiskupije.¹

Početkom 20. stoljeća Ambrosini počinje prihvati secesijske impulse iz Beča i pod velikim je utjecajem austrijskog arhitekta Otta Wagnera i njegove bečke škole. Kod nas se secesijske odlike uglavnom primjenjuju na pročeljima koja su umjerenije dekorirana. Uvodi se ekonomičnost u stapanje, a ugrađuju se i dizala, jer građevine postaju više. Radi bolje osunčanosti, projektiraju se balkoni s metalnim prozračnim ogradama, uvodi se mezzanin, odnosno polukat koji s prizemljem tvori bazu građevine, žbuka pročelja postaje glatka, a prizemlje se staklenim izlozima nerijetko otvara prema ulici. Kao izvrstan primjer secesijske građevine koju je također projektirao Ambrosini, navodimo zgradu nekadašnjeg *Hotela Royal* na Korzu. Danas je to zgrada u kojoj je sjedište PG županije.

Ambrosini je umro u Beču 1912. godine, ali je sahranjen na riječkom groblju Kozala uz mnoge znamenite osobe njegovog doba kao što su Robert Witehead, Annibale Ploech, Giovanni Fumi. Njegove zgrade, ako zanemarimo prljava pročelja, zapuštena unutrašnja dvorišta, antene i klima uređaje na fasadama, drže se sasvim solidno, štoviše predstavljaju vrijedna arhitektonska ostvarenja. Zato i jest posve nerazumljiv današnji odnos spram većine njegovih ostvarenja.

¹ Nela Valerjev Ogorlić: *Pionir riječke secesije*, članak uz izložbu "Emilio Ambrosini – arhitektonska ostvarenja u Rijeci i Opatiji od 1884. do 1912." u Muzeju grada Rijeke; *Novi list*, prilog *Meditoran*, Rijeka, 2011.

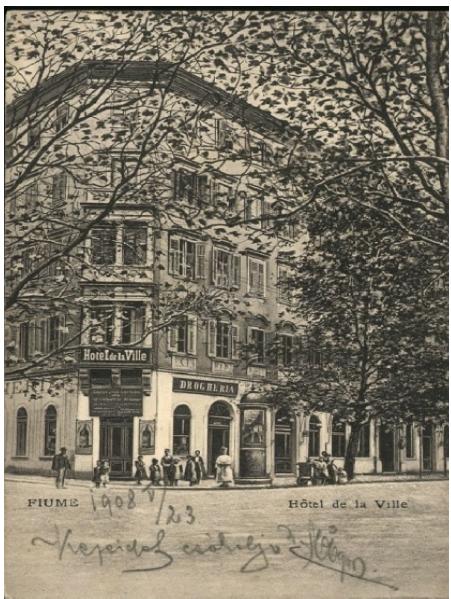

Hotel Royal 1906. g. (Korzo 9). Izlozi su pripadali uglednom trgovcu tekstilom Papettiu, zatim se dugo godina tu nalazila NAMA, potom trgovina Karolina Riječka i konačno danas, H&M.

Hotel de la Ville 1874. g. (Krešimirova 18)

Davne 1908. g.

Danas: u prizemlju poznati studentski restoran Indeks.

Željeznička pruga povezala je Zagreb i Rijeku 1873. godine. Upravo zahvaljujući željeznici uslijedilo je novo doba riječkog turizma, godine 1874. podižu se dva impresivna hotela. Prvi je *Europa* (dan danas zgrada Ureda državne uprave, Riva 10), koji je projektirao Tršćanin Giuseppe Bruni u stilu venecijanskog klasicizma, a drugi je *Hotel de la Ville* (dan danas restoran *Indeks* u Krešimirovoj ulici). Njega je projektirao i izgradio Ivan Bakarčić. Zgrada je imala četiri kata, a na svakom po deset soba prema Korzu Deak, te sedam prema Brajdi, ukupno 68 soba sa 120 kreveta. Vlasnik hotela bio je G. Scheider. Unutrašnje uređenje bilo je raskošno, s impresivnim brončanim lusterom u predvorju, velikim restoranom i pivnicom koja je imala prostranu vrtnu terasu.²

² Igor Žic: *Povijest riječkog hotela Bonavia*, www.bonavia.hr, 2012.

Još malo duha prošlog vremena. Hotelski restoran nekad.

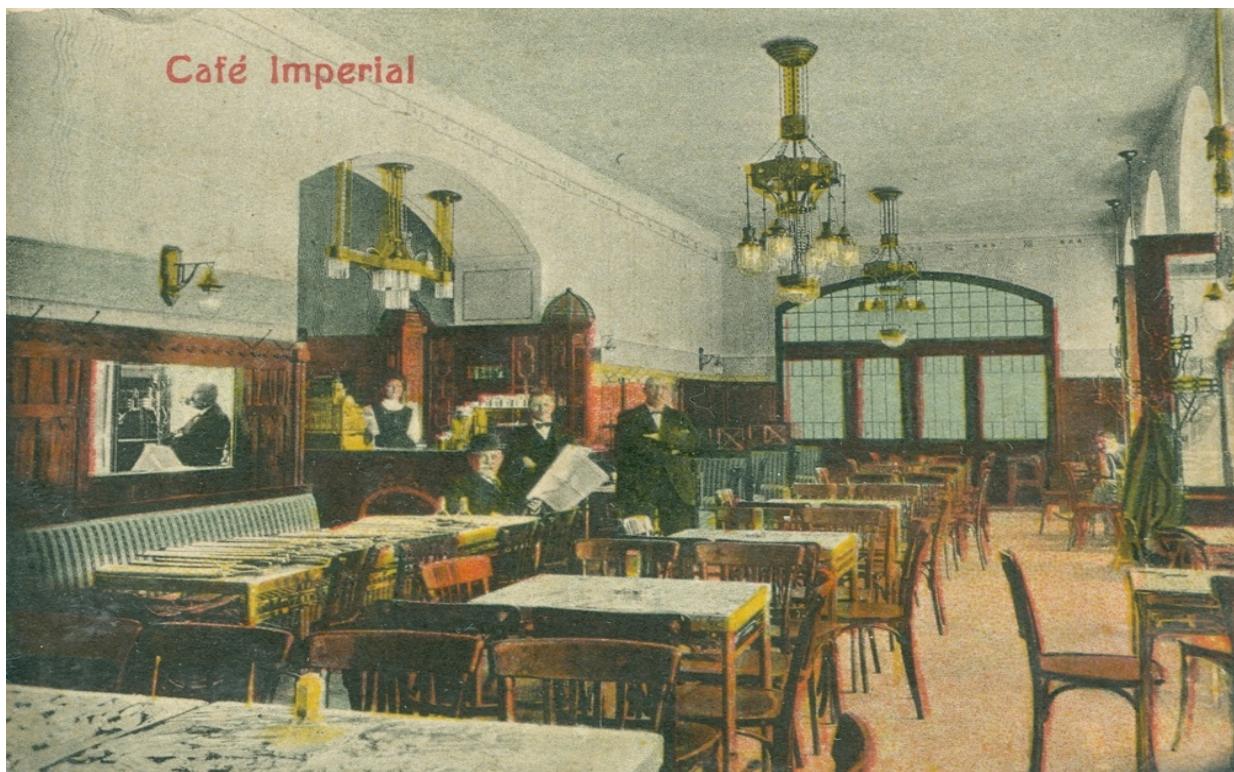
Hotel Imperial (Krešimirova 22A, na uglu cvjećarnica, u produžetku Brodokomercov diskont)

Hotel Imperial, čitav kompleks "male place Brajda" te okolne zgrade projektirao je Giacomo Zammatio, ugledni riječki arhitekt.

Jedan zanimljiv opis situacije u Rijeci krajem 1918. godine ostavio je talijanski dragovoljac Giovanni Comisso, kasniji bliski suradnik Gabriele D'Annunzia: "Grad je vrvio lijepim djevojkama: prodavaonice slatkiša bile su prepune izuzetnih poslastica, nebrojene kavane s mnoštvom ilustriranih časopisa, slasnim zabajonima³, uslužnim konobarima, radnje s parfemima iz cijelog svijeta... Riječani su svaku večer pozivali talijanske časnike svojim kućama na zabave koje bi se otegle do idućeg dana. Jedni su jeli, drugi pili; zaista se činilo da je ovaj grad, sa životom koji je obilovalo darovima, bio nagrada za sve naše napore tijekom rata."⁴

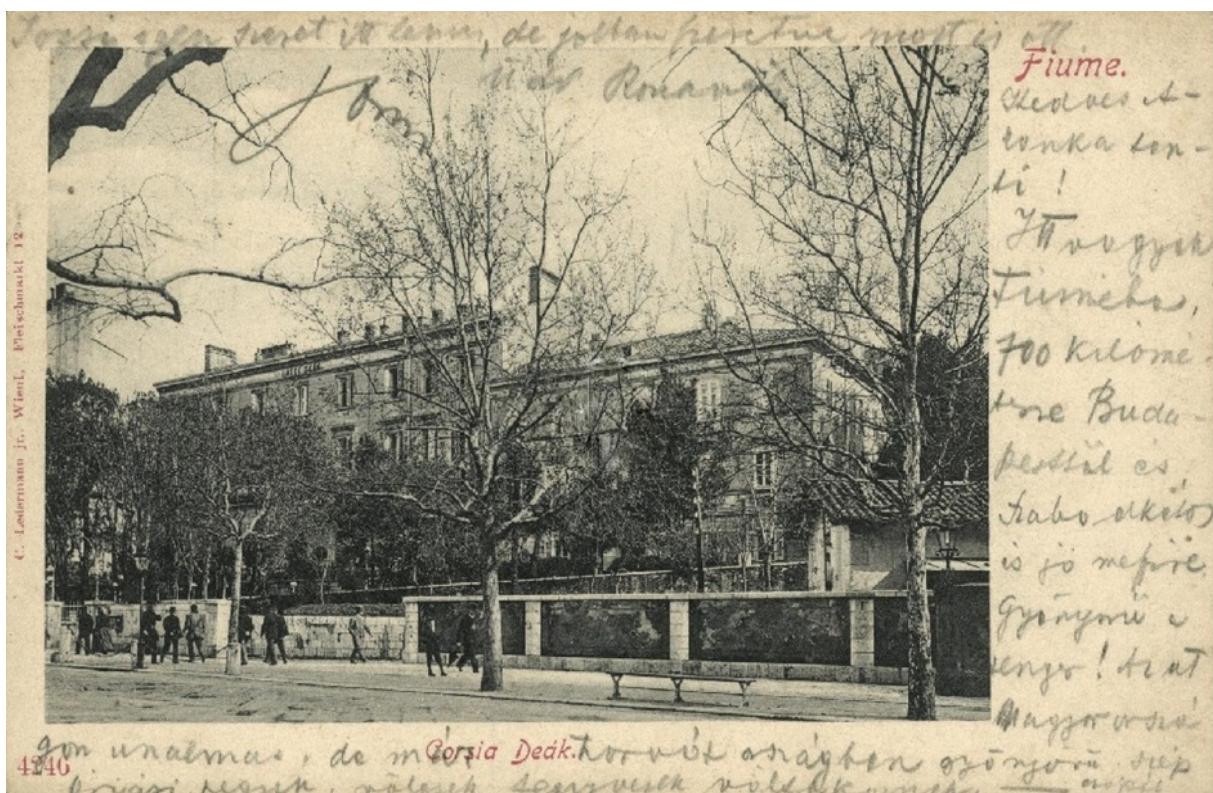

Hotel Deak 1876 g.

³ Zabajone: mješavina jaja, šećera, vina ili voćnoga soka tučena na pari dok na postane gusta i lagana; servira se u čaši. *Hrvatski enciklopedijski rječnik*, Zagreb, str. 71.

⁴ Comisso, Giovanni: *Le mie stagioni*, Milano, 1963., str. 21.

Hotel Deak ili Hotel "tisuću imena"

vrlo popularan hotel *Deak* (danas zgrada Doma sindikata *Franjo Belulović*), čije je djelovanje u jednom razdoblju povezano s *Bonavijom*. Kako se napokon pojavio hotel *Bonavia* u gradskom životu Rijeke, ni drugi poduzet-

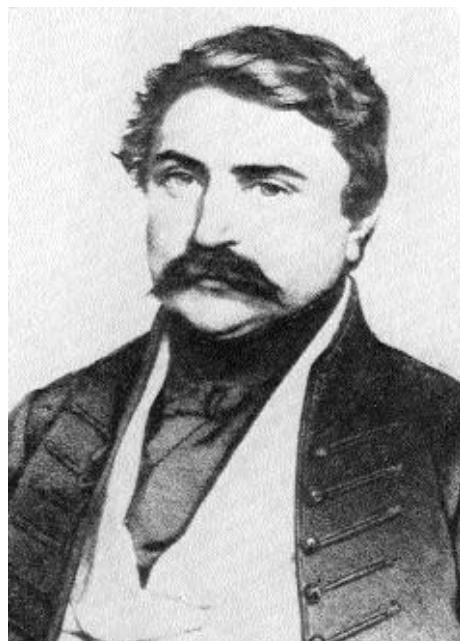
Godine 1876. i to 22. studenog, izvjesni gospodin Bukounik kupio je teren s manjom zgradom na Korzu Deak, odmah uz prugu, s namjerom da otvari pivnicu s ljetnom terasom u hladu visokih kestenova. Iz tog neprestencioznog lokala izrast će

nici nisu mirovali. Tako Federico Heim, vlasnik hotela *Deak* od 1889. godine, u velikom oglasu ističe da 1. prosinca 1907. godine otvara temeljito preuređen hotel *Deak*, u koji je uveo električnu struju.

Velikom uspjehu tog hotela doprinosila je dopadljiva dvorana površine 200 m², s visinom od desetak metara, s velikim svjetlarnikom, raskošno dekorirana štukaturama i freskama koje je 1891. godine izveo Giovanni Fumi, glavni riječki slikar i dekorater tog razdoblja. Ta dvorana je, uz stari *Teatro Fenice*, bila jedan od centara riječkog zabavnog života, naročito u vrijeme karnevala. No, Federico Heim, osim obnove hotela *Deak*, objavljuje i otvorenje svog novog hotela *Royal* na Korzu (već smo spomenuli da je to danas zgrada sjedišta Primorsko-goranske županije), kojeg je projektirao Emilio Ambrosini, s fasadom u raskošnom cvjetnom secesijskom stilu. Prema zamisli arhitekta detalje na fasadi izveo je Domenico Rizzo. Hotel je imao lift poduzeća F. Wertheim iz Budimpešte. Oba ova hotela – *Deak* i *Royal* – u kraćem ili duljem razdoblju bili su povezani s *Bonavijom*.⁵

Nesporno, spomenuti hotel bio je jedan od vodećih hotela u Rijeci za vrijeme Austro-Ugarske. Dobio je ime, kao i cijela ulica od željezničkog kolodvora do

Ferenc Deak po kome su hotel i ulica dobili ime.

⁵ Žic, I. *Povijest riječkog hotela Bonavia*

Kapucinske crkve, po mađarskom državniku i heroju Ferencu Deaku, ministru pravde, poznatom kao “The Wise Man of the Nation”. I danas mnogi hoteli u Mađarskoj nose ime tog njihovog domoljuba.

Hotel je poznat i po još nečemu, a to su česta promjena imena i to u periodu od nekoliko mjeseci između 1918. i 1919. godine, što jasno prikazuje kakve su bile prilike u Rijeci u to vrijeme. Preimenovan je nakon primirja u hotel *Wilson* u čast američkog predsjednika, a nakon američkih izjava u kojima se negirala pripadnost Rijeke Italiji, ime mu je promijenjeno u hotel *Orlando*. Nakon zauzimanja grada, veliki fašist i osrednji pjesnik, malešni Gabriele D'Annunzio, opet je promijenio hotelu ime i postao je hotel *D'Annunzio*. Dolaskom regularne talijanske vojske, tj. u doba talijanskog suvereniteta, zvao se hotel *Excelsior*. A kada je došla “narodna vlast”, u njega je smjestila Savez Sindikata pa je hotel postao Dom sindikata *Franjo Belulović*. Čemu i kome je danas objekt namijenjen, ne znamo!

Cecilinovo/Giardino pubblico 1874. (Gradski park Mlaka)

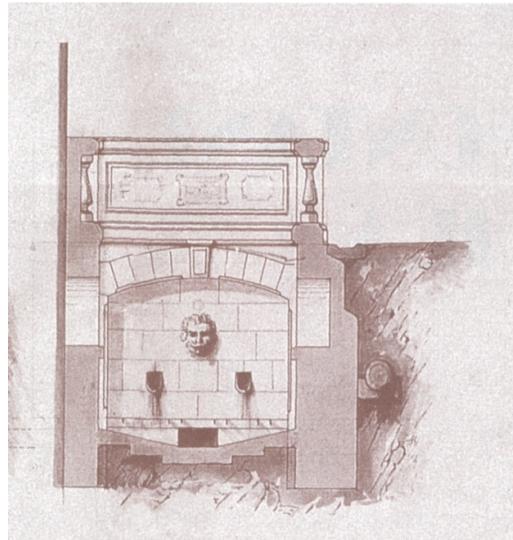
Park na Mlaci zamislio je gradonačelnik Ciotta, a projektirao ga je dr. Filiberto Bazarig, arhitekt, slikar akvarelist i ljubitelj dramske umjetnosti. (...) “Koristeći se elementom tekuće vode potoka, F. Bazarig je u donjem dijelu parka, na mjestu gdje je bila mlaka, zamislio nepravilno jezerce s poluotočićem u kojemu je smjestio lanternu i kućicu za labudove.” (...) Zelenе površine oko jezera povezane su stazama koje su vodile do uzvišenja na kojemu su bili smješteni ugostiteljski objekt i veranda za orkestar. Arhitekt Bazarig je u tu poetičnu koncepciju kraja 19. st. uklopio staru kapelicu sv.

Cecilije, zaštitnice glazbe, po kojoj je cijeli lokalitet dobio ime i vodenicu na ušću potoka u more, združivši "arhitekturu s prostorom, raslinjem i tekućom vodom u divno jedinstvo."⁶

Bazarig je projektirao sve riječke fontane podignute u ono vrijeme među kojima je i *Brkajlja* (1873. g.) što bi bio doslovan prijevod talijanskog naziva *Mustacion*. Fontana je dobila ime po kamenoj glavi muškarca s velikim brkovima. Stajala je na Korzu sve do njenog zatvaranja

Bazarigov projekt *Mustaciona*, fontane što se nalazila u današnjoj Supilovoj ulici (pokraj Kraša)

⁶ Matejčić, Radmila: *Kako čitati grad*, Rijeka, str. 445.

1913. godine. Danas je od fontane sačuvana samo glava koja je 1934. g. ugrađena u umjetno napravljenoj špilji Gradskog parka na Mlaki. Krajem šezdesetih godina 20. st. poznati riječki arhitekt Igor Emili projektirao je na mjestu gdje je nekad stajala fontana, kuću *Kraš*.⁷

Desna fotografija svjedoči o Brkajlijinom izgledu i okruženju danas. Park na Mlaci odavno je izgubio svoju nekadašnju funkciju zelene oaze žive riječke scene kojom je šetala građanska elita. *Mustacion* je išaran raznobojnim sprejевима i gotovo затpan smećem. A voda? Ona je "presušila" i nestala kao i štošta drugo...

Upravna zgrada Rafinerije šećera/Palača šećerane (1750.-1828.)

Više od dvije stotine godina star je ovaj vrijedan spomenik kulture našega grada. Palača je nastala u doba jozefinskoga baroka (1782. g.) i jedna je od najvećih zgrada u Hrvatskom primorju. Čitav kompleks bivše Rafinerije šećera bio je izgrađen duž morske obale i sezao je do starog Lazareta. Riječka Rafinerija šećera (Privilegirana trgovačka kompanija), jedno je od najvećih poduzeća tadašnje austrijske monarhije. Rafineriju su osnovali holandski

⁷ Grgurić, Mladen: *Riječke fontane i perila*, Muzej grada Rijeke, 1997., str. 36.

trgovci na čelu s Urbanom Arnoldtom, vlasnikom velike trgovačke kuće sa sjedištem u Antwerpenu (Anversu). Carica Marija Terezija potpisala je Dekret o povlasticama 1. listopada 1750. g. pa se ta godina smatra godinom osnutka ovog impozantnog industrijskog pogona, Riječanima znanog kao *Zuccheriera*. U rafineriji je radilo 705 osoba raspoređenih u skladištima, na prijevozu drva i ugljena te u procesu rafiniranja šećera iz trske. Glavna sirovina za preradu, šećerna trska, dopremala se jedrenjacima iz udaljenih prekoceanskih zemalja. Budući da se tvornica nalazila na obali uza samo more, sirovina se s jedrenjaka istovarivala izravno pred tvornički ulaz.

Upravna zgrada šećerane na von Mayrovoj grafici iz 1832. godine (Pomorski i povjesni muzej Hrvatskoga primorja). U drugoj polovici 19. st. teren ispred palače je nasut da bi se izgradila pruga, željeznički kolodvor i lučka skladišta.

Od 1851. g. na istoj lokaciji djeluje Tvornica duhana ili *Tabakera*, najveće postrojenje za preradu duhana u Monarhiji. Radila je sve do 1949. godine, a poznata je i po tome što je 60ih godina 19. st. u njoj bilo zaposleno nevjerojatnih 2 400, uglavnom, žena radnica, na čakavskom dijalektu zvane *pattarice*.

Od 1949. do 2000. godine njezina namjena bila je upravna zgrada tvornice brodskih strojeva "Rikard Benčić".

Danas je palača uklopljena u urbanu sliku Krešimirove ulice, jedne od najprometnijih riječkih ulica, odvojena je novogradnjama od starog Lazareta izgubivši dobar dio baroknih značajki.⁸ Lako ćete ju prepoznati po re-

⁸ Matejčić, Radmila: *Kako čitati grad*, Rijeka, str. 325.

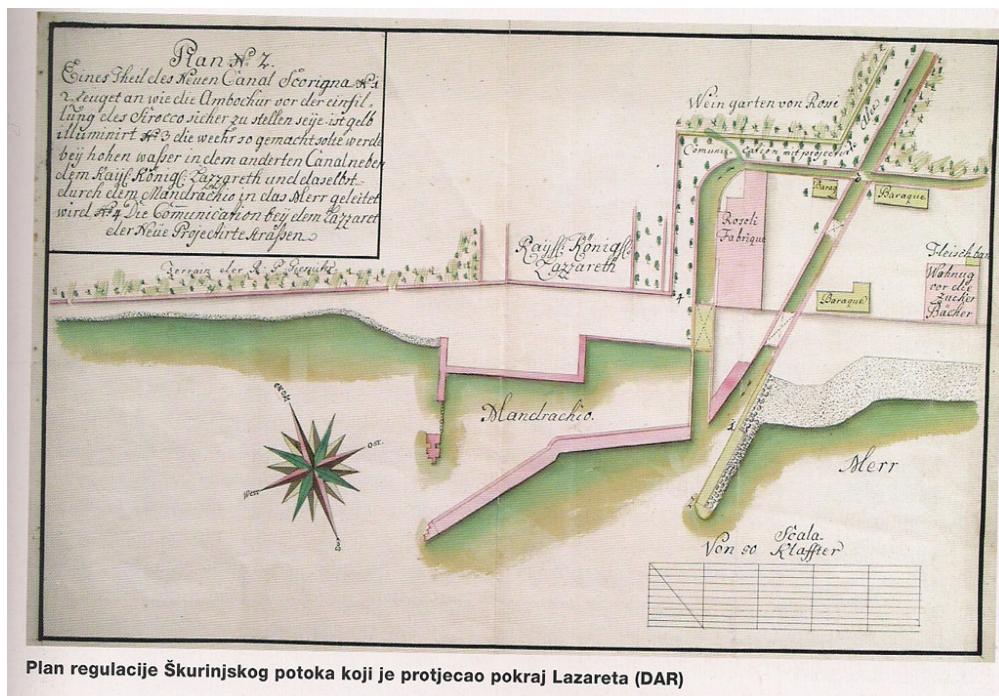
ljefnim kamenim glavama smještenim na pročelju iznad masivnih vrata. Kamene glave imaju kocke šećera u kosi, a kraj vrata nalazi se i minijaturni znak koji ukazuje na to da je palača 1970. godine upisana u registar kulturnih dobara RH. Njezin veličanstveni barokni interijer restaurira se već više godina, svijest o zaštiti i nužnosti obnove pojavila se još 2003. g., no kako to obično kod nas biva, interijer još ni približno nije uređen iako je Grad Rijeka u suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom utrošio do 2007. g. na "zaštitu i očuvanje bivše palače šećerane" 2.466.983,00 kn. O tome koliko je razvijena svijest Riječana o važnosti i vrijednosti ove zgrade, svjedoče grafitima išarana njena vrata i pročelje, usprkos postavljenom znaku – "Baština" Ministarstva kulture. Sigurni smo da većina naših građana uistinu nema "blagog pojma" kakva je to zgrada.

Stari Lazaret (1725. g.)

Nakon što je 1717. proglašena slobodna plovidba Jadranom, a 1719. Trst i Rijeka dobili status slobodnih kraljevskih luka, na poticaj cara i kralja Karla VI. izgrađen je između 1722. i 1725. u zapadnom dijelu grada, na ušću Škurinjskog potoka, Lazaret sv. Karla Boromejskog u čijoj su karanteni boravili pomorci i trgovačka roba s brodova. Svi sumnjivi brodovi i ljudi ostajali su u karanteni lazareta od 7 do 40 dana. U Lazaretu su se osim ljudi, životinja i roba dimom raskuživala i pisma iz krajeva u kojima su vladali kuga i kolera. Svaka takva poštanska pošiljka nakon "tretmana" bila je označena žigom s natpisom – *Netto di fuori, netto di dentro* ili Čisto izvana i iznutra! Danas su takva pisma vrlo rijetka i cijenjena.

Danas su u zdanjima nekadašnjeg lazareta smještene stomatološke ambulante, stručna medicinska udruženja i vatrogasci.

Zaključak

Krešimirova ulica bogata je vrijednim zdanjima koja svjedoče o nekadašnjoj riječkoj raskoši. Nažalost, ta zdanja su nijema, ništa ne poručuju Riječanima niti posjetiteljima njihovoga grada. Odlučili smo naš projekt s idejnim rješenjem postojećeg problema izložiti Odjelu za kulturu Grada Rijeke i Turističkoj zajednici Rijeke, a suradnju u realizaciji ostvarili bismo sa Školom za primijenjenu umjetnost i Muzejom grada Rijeke. U travnju 2015. g. poslali smo kratki elaborat projekta s idejnim rješenjem kako učiniti spomenute objekte turistički i kulturno prepoznatljivim na adresu Odjela za kulturu i komisije za kandidaturu Rijeke kao europske prijestolnice kulture. Ideja oko prezentacije i vidljivosti nekadašnjih riječkih hotelskih zdanja sastojala bi se u dizajniranju i uređenju sadašnjih izloga trgovina koje su smještene u prizemlja nekadašnjih hotela. U jednom dijelu tih izloga mogao bi biti trajan postav sadržajno vezan uz nekadašnju funkciju zgrade, sadržaj bi se prezentirao kolažno, koristeći stare fotografije i tekst. Značilo bi to da bi se takav sadržaj osmislio i uredio u izlogu sadašnje trgovine Brodokomerca (Krešimirova 22a) za nekadašnji Hotel Imperial, затim u izlogu Kineskog dućana za nekadašnji Hotel Hungaria, te u izlogu trgovine Borovo za Hotel Bristol. Današnji Indeks nekadašnji je Hotel de la Ville pa se može sadržaj osmisiliti ili za izlog, ili u interijeru restorana ili kao obavijesna ploča ispred restorana. Mislim da bi korisnicima restorana, studentima najzanimljivije i najkorisnije bilo da upravo u restoranu mogu ponešto saznati o nekadašnjem izgledu i funkciji toga zdanja. Preostaje još Hotel Deak koji je danas prenamijenjen u Dom sindikata "Franjo Belulo-

vić”. Zdanje izvana izgleda više nego otužno i zapušteno, s iritantnom bojom fasade i ulaznom kapijom pred kojom su smještene baje za smeće. Uzdužni zid koji prati okućnicu zgrade i proteže se niz ulicu, potpuno je išaran grafitima. Iako bi sve to trebalo uređiti, mogla bi se barem postaviti informativna ploča kraj ulaza uz prijelaz željezničke pruge, i to s obje strane. Prolaznicima bi bilo svakako zanimljivije čekati slobodan prolaz preko pruge kada bi im se ponudio jedan takav sadržaj. S obzirom na to da je u-pravo Krešimirova ulica svojevrsna gradska žila poveznica između Željezničkog kolodvora i užeg središta grada kojom se kreću mnogi, posebice mlađi turisti, smatramo opravdanim i nužnim učiniti ovu ulicu u turističkom i kulturnom kontekstu “vidljivom”.

Nažalost, nismo dobili nikakvu povratnu informaciju vezanu uz našu inicijativu. Očigledno je da riječki “kulturnjaci” odnosno oni koji kroje riječku kulturnu politiku, sasvim drugačije poimaju ono što običan građanin podrazumijeva pod kulturom. Sigurna sam da bi svoj stav branili tezom kako je naše poimanje kulture potpuno deplasirano i kako uopće ne razumijemo njihov kulturni koncept. Bez obzira na to mi i dalje ustrajno tragamo za pouzdanom informacijom otkrivajući pri tome davno zaboravljeni riječko kulturno i povjesno blago.

Članovi INDOK radionice: Ivan Kukuljan, Luka Jakšić, Dario Stanić iz 3. TC i prof. Zubović.

Iz knjižnica

70 godina Knjižnice i visokog pomorskog školstva u Rijeci

Sveučilište u Rijeci, Pomorski fakultet

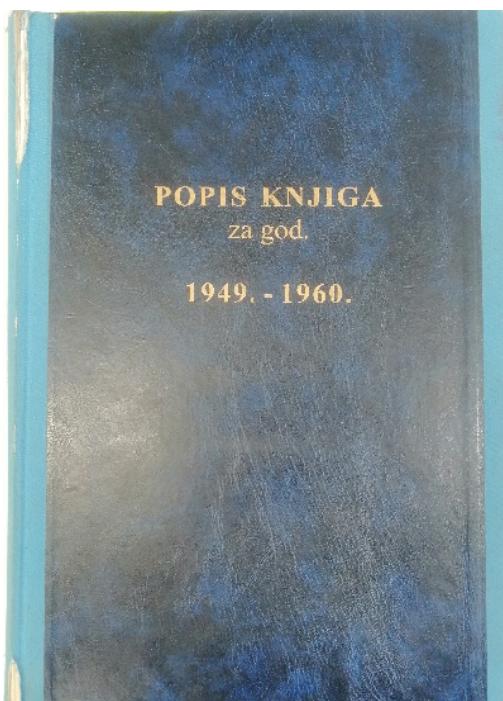
Dolores Markotić, dipl. bib. i komparat.

markotic@pfri.hr

U 2019. godini visoko pomorsko školstvo u Rijeci slavi dugih sedamdeset godina.

Uredbom Vlade FNRJ osnovana je Viša pomorska škola, 4. travnja 1949. godine. Vrlo brzo, počela se formirati i Knjižnica. Cijela povijest Knjižnice, a posebno stvaranje fonda te njegova struktura može se iščitati iz prvih in-

Štamper i izdavač	NASLOV KNJIGE	BR. IZDAVN. I. ZA 1949.	Š. ZA 1949.	BR. IZDAVN. I. ZA 1950.	Š. ZA 1950.	Razdjelak
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Osnovi mornarstva	1	10	10	10	Klasik
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Matematički i fizikalni predmeti	1	—	20	—	Prestižni
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Geodetska geometrija	100000000	514	—	—	Geodetski
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Materijalna želježna	1	49	36	36	Geodetski
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Klasični jezik	1	—	40	—	Geodetski
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Geofizika i zemljemjere	1	—	40	—	Geodetski
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Elektrotehnika	1	—	40	—	Geodetski
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Geodetski i pomorski predmeti	—	400	—	—	Geodetski
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Zem. i pomorštvo Geodetski	—	20	—	—	Geodetski
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Hemija i fizika	—	50	—	—	Geodetski
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Geodetski - praktika	—	300	—	—	Geodetski
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Fizička knjiga Zemalj. mat.	9	280	—	—	Geodetski
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Elektrotehnika Geodetski	77	400	—	—	Geodetski
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Elektrotehnika Geodetski	97	200	—	—	Geodetski
Uč. čitaonica Viša pomorske škole	Geodetski	97	800	—	—	Geodetski

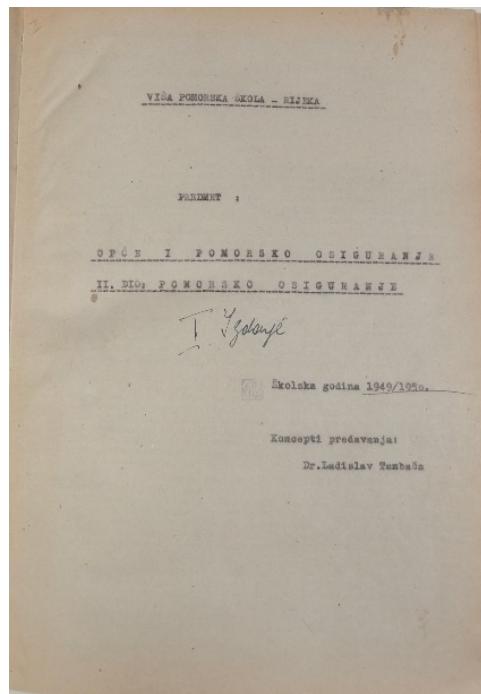
ventarnih knjiga (knjige i časopisi). Fond se stvarao darovima i kupnjom uglavnom naslova iz matematike, fizike, strojarstva, elektrotehniku, geologije i dr. područja. Najskuplja knjiga kupljena u listopadu 1949. bila je Električna rasvjeta; krasopisom i nalivperom do kraja 1950. godine u inventarnu knjigu upisano je 1.443 jedinica građe. Od stranih jezika u prvoj godini, najviše je bila zastupljena njemačka literatura, zatim talijanska te knjige na francuskom i engleskom jeziku. 5. siječnja 1950. zabilježen je dar Pomorskog tehnikuma Knjižnici, vrlo dobro očuvana i kompletna (30 svezaka + Appendix) Enciklopedia Italiana iz 1929. godine. Inventarna knjiga u dijelu napomene ne bilježi ime ili naziv institucije darovatelja, jedino u ovome slučaju. Međutim, s obzirom da su se cijene knjiga u kupnji pisale nalivperom, a cijene darovanih knjiga grafitnom olovkom, može se zaključiti da su se u tim prvim godinama kupovale knjige ondašnjih domaćih izdavača, dok su knjige na stranim jezicima pripadale darovanom fondu. Uglavnom su svi naslovi bili u jednom primjerku, stoga se pretpostavlja da se knjige nisu posuđivale. Ono što se svakako mora uočiti listajući inventar knjiga je nedostatak naslova pomorske struke. U samim počecima bilo je vrlo malo sadržaja koji bi imali obilježja pomorskog priručnika, odnosno udžbenika. Nekoliko stranih naslova, sigurno nije moglo zadovoljiti potrebe studenata i nastavnika u dijelu općepomorskih znanja. Iako je po završetku prvog ciklusa dvogodišnjeg studija, kako piše dr. sc. Predrag Stanković, samo desetak studenata završilo pomorsko-nautički odjel, jedan student brodostrojarski te jedan pomorsko-ekonomski odjel, ono što imponira je entuzijazam i briga, svijest o potrebi za stručnom literaturom, ideja koja će se vrlo brzo i realizirati u izdavanju prvih skriptata. Prvi koji je uz

pomoć tadašnjih studenata i njihovih biloški s predavanja izdao skripte bio je dr. Ladislav Tambača, talijanski student, vršni stručnjak i omiljeni predavač. Dr. Tambača predavao je pomorske havarije, pomorsko osiguranje te ekonomiku i tehniku pomorskih prijevoza. Knjižnica posjeduje skripte sastavljene od njegovih predavanja za školsku godinu 1949./1950. iz predmeta: *Opće i pomorsko osiguranje*.

Dio 2. Pomorsko osiguranje, a za školsku godinu 1950./1951.: Pomorske havarije (Generalne i partikularne havarije; Sudari na moru; Spasavanje na moru) – Privremena skripta, sastavljena prema predavanjima dr. L. Tambače, samo za internu upotrebu študenta Više pomorske škole te Pomorsko osiguranje: (s naručitim osvrtom na englesku praksu) iz 1951. godine.

Nautičke predmete – Opća i sferna astronomija, Terestrička i praktična navigacija predavao je prof. Frane Simović sa završenim prirodoslovno-matematičkim fakultetom. Kapetan i profesor Frane Simović u samim počecima Više pomorske škole, uz pomoć tadašnjih studenata, skromnom tehnikom tiskanja tekstova na matricama i izvlačenjem na šapirografu je izdao nekoliko skripata: *Nautička astronomija/ po predavanjima F. Simovića u školskoj godini 51/52, Rijeka, Savez studenata Više pomorske škole, 1952., u 2 sveska. Prvi dio činio je Tekst, a drugi Atlas; Terestrička navigacija I.: tekst po predavanjima u školskoj godini 1952./1953.* Slijede naslovi: Pri-

vredno, mjenično i čekovno pravo iz 1952. te Međunarodno pomorsko pravo: sa predavanja prof. G. Badovinca, Rijeka, Viša pomorska škola, 1953. Tijekom 1957. osniva se Odbor za izdavanje skripata sa svrhom naklade sadržaja iz predmeta koji se predaju na Višoj pomorskoj školi, posebno stručnih. Povijest izdavaštva bit će uskoro dostupno našim korisnicima kao zbirka svih izdanih skripata i udžbenika s kataložnim opisom te digitaliziranim naslovnom stranicom i sadržajem.

Što se tiče časopisa, iz inventarne knjige iščitavamo malo drugačiji put. Ova vrsta građe počela se inventarizirati 4. travnja 1959., slučajno ili ne, točno 10 godina nakon Uredbe o osnivanju Više pomorske škole. Iako inventarizirani 1959 godine, naslovi prvih upisanih godišta nosila su puno ranije godine izdanja i bili su darovi, tek će kasnije doći do redovite pretplate pojedinih naslova. U dijelu časopisnog fonda, zabilježeni su prvi naslovi stručnih časopisa na engleskom jeziku. Naslijeda iz prošlosti sa sadržajima pomorske baštine ovoga kraja, sačuvana su u časopisima *Fiume, Jadranska straža, Riječka revija* i drugima.

Svijest o važnosti Knjižnice bila je vrlo moćna te se reflektirala u zajedničkim početnim naporima, prikupljanju, kupnji i tiskanju važnih naslova stručne literature, što će postati temelj razvoja danas najbogatije i najveće pomorske knjižnice na istočnom dijelu Jadranskog mora. Moglo bi se zapravo reći da se u brojnim transformacijama matične institucije, od Više pomorske škole, Fakulteta za pomorstvo i saobraćaj, Pomorskog fakulteta, zatim Odjela za pomorstvo Sveučilišta u Rijeci i Visoke pomorske škole do današnjeg Pomorskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Knjižnica vrlo dobro razvijala, uvijek s glavnim ciljem, biti na usluzi svojim korisnicima.

Čitaonica I.

Knjižnica Pomorskog fakulteta danas je samostalna organizacijska, ustrojstvena jedinica ove visokoškolske ustanove, prostorno potpuno obnovljena 2017. godine.

U pročišćenom i otvorenom interijeru s dvjema velikim čitaonicama, svijetlim bojama i čistim linijama namještaja, Knjižnica pruža studentima vrlo kvalitetne radne uvjete, želi odaslati poruku dobrodošlice i dobrog osjećaja te doprinijeti postizanju kvalitetnih ishoda učenja. Učite li sami u tihom dijelu s 29 sjedećih mjesta ili pak u čitaonici za individualni i grupni rad s 37 sjedećih mjesta Knjižnica želi svojim brojnim uslugama i edukacijskim programom ispuniti sva očekivanja korisnika primjerena prostorno-vremenjskom okruženju.

Čitaonica II.

Čitaonica I.

Visoki standardi prostorne i računalne opremljenosti: 25 računala, 2 skenera te mrežni printer u potpunosti su usmjereni povećanju zadovoljstva svih naših korisnika: nastavnika i zaposlenika Fakulteta, polaznika doktorskog studija, učenika završnih razreda srednjih škola, studenata i nastavnika srodnih fakulteta, istraživača riječke i primorske pomorsko-lučke baštine, ali prije svega naših studenata.

Prostorno Knjižnica ima 188.46 m² te tako brojem kvadrata predstavlja najveću fakultetsku prostoriju. Svakako da je prostor dragocjena platforma za dobre uvjete i rezultate rada, međutim, bogatstvo i specifičnost svake knjižnice ogleda se u broju i strukturi njenoga fonda te drugih elektroničkih izvora. Za Knjižnicu Pomorskog fakulteta kao najstariju pomorsku knjižnicu na istočnoj obali Jadranskog mora, svakako se može reći da je prva po broju knjižnične građe. Nakon revizije i otpisa obavljenog 2017. godine, Knjižnica danas ima 17.800 monografskih publikacija, 3.707 godišta domaćih i stranih časopisa te 310 jedinica neknjižne građe (CD-i i video-filmovi). Osim tradicionalne knjižnične građe, Knjižnica osigurava dostupnost bazama podataka na nacionalnoj razini. Dostupnost elektroničkih izvora te sve informacije relevantne za Knjižnicu, vidljive su na web stranici: (<https://www.pfri.uniri.hr/knjiznica/>). U načelnoj orijentaciji dostupnosti i primjeni novih digitalnih i elektroničkih sadržaja Knjižnica izrađuje Repozitorij Pomorskog fakulteta. U ovom institucijskom repozitoriju do sada je pohranjeno 1227 digitalnih objekata, studentskih ocjenskih radova te 30 doktorskih disertacija. Standardiziranost unosa podataka, uvjetovana je vrstom dokumenta koji se unosi. Cilj je u budućnosti podržati i poticati otvoreni pristup sadržaju koji bi trebao povećati vidljivost ustanove, vidljivost radova te veću

citiranost kroz *OpenDoar (Directory of Open Access Repositories)* – kontrolirani direktorij akademskih repozitorija sa sadržajima u otvorenom pristupu. Knjižnica Pomorskog fakulteta dio je integriranog knjižničnog sustava Sveučilišta u Rijeci kojim je osigurana funkcionalna povezanost svih fondova knjižnice Sveučilišta te na taj način zastupljenost traženih izvora u svim knjižnicama Sveučilišta: <http://libraries.uniri.hr/unioncatalog/search.html>.

Kako je tehnologija blisko povezana s dobrim rezultatima ishoda učenja te stjecanja visokih stručnih kompetencija, Fakultet je programom *Maritime e-Learning* osigurao online pristup bazi filmova *Vidotela* s korisnim temama sigurnosti na moru, prijevoza različitih vrsta tereta brodom, te-mom kriznog menadžmenta na brodu te ljudskog faktora kao uzroka pomorskih nezgoda itd. Trenutno je omogućen istovremeni pristup s 10 računala koji su spojeni na internetsku mrežu Fakulteta dok je u planu nadogradnja i mogućnost spajanja preko Web aplikacije s bilo kojeg računala koji je povezan na internet. Za pregledavanje navedenih sadržaja, Knjižnica je osigurala 3 izdvojena mjesta s upotrebom slušalica.

Stalno unaprjeđenje kvalitete knjižnične usluge, misija je Knjižnice koja propitujući zahtjeve svojih korisnika na putovima suvremene teorije i prakse knjižničarstva nastoji osigurati kvalitetnu uslugu u kontekstu zah-tjeva visokoškolskog obrazovanja i znanosti.

Knjižnica želi biti prostor dobrog osjećaja i poticaja koji će kvalitetnim uvjetima pomoći ostvarenju vrijednih obrazovnih rezultata, prostor u ko-me se tradicionalni izvori susreću s modernom tehnologijom i tako sadržaju daju nove oblike radi što bolje komunikacije s budućim generacijama. Knjižnica želi biti i partner te u svakodnevnom kontaktu sa svojom koris-

nicima kontinuirano raditi na unaprjeđenju kvalitete knjižničnih usluga, davati stalnu potporu nastavnom procesu u okruženju visokoškolske institucije u čijem je sastavu.

Literatura

1. Viša pomorska škola u Rijeci: 1949.-1964.: zbornik / Predrag Stanković (ur.). Rijeka: Viša pomorska škola, 1964.
2. Zbornik Više pomorske škole u Rijeci / Ivo Dvornik (ur.). Rijeka: Viša pomorska škola, 1969.
3. Stanković, P. Četrdeset godina od osnivanja Više pomorske škole u Rijeci, danas Fakulteta za pomorstvo i saobraćaj // Novi list, 8.-22. studenoga, 1989.

Mladi knjižničari i ljubav prema knjižničarstvu

Nensi Čargonja Košuta, prof. i dipl. bibl.

OŠ "Srdoči", Rijeka

knjiznica.ossrdoci@gmail.com

Prema Standardu za školske knjižnice¹ neke od temeljnih zadaća školske knjižnice su promicanje trajnih čitateljskih navika i uživanja u čitanju i učenju, osiguravanje pristupa lokalnim, regionalnim, nacionalnim i globalnim izvorima koji će učenicima omogućiti doticaj s različitim idejama, iskustvima i stavovima, organiziranje aktivnosti koje potiču kulturnu i društvenu svijest, promicanje načela o slobodi mišljenja i slobodnom pristupu informacijama kao preduvjetu za uspješno i odgovorno sudjelovanje u građanskom demokratskom društvu te promicanje čitanja i korištenja školske knjižnice u školskoj i široj društvenoj zajednici.

Načini na koji se navedeno može ostvariti mnogobrojni su i uvelike ovise o samoj kreativnosti knjižničara koji osmišljava i realizira aktivnosti u knjižnici, ali nerijetko i izvan nje. Ovo potonje najviše dolazi do izražaja te zasigurno ostvaruje najbolje ishode s učenicima koji i inače iskazuju izrazitije zanimanje za knjigu i čitanje, samu knjižnicu i njezin način funkcioni-

¹ Standard za školske knjižnice. Dostupno na:

[https://www.hkdrustvo.hr/clanovi/alib/datoteke/file/novosti/Novi Standard za skolske knjiznice 2013 za javnu raspravu.pdf](https://www.hkdrustvo.hr/clanovi/alib/datoteke/file/novosti/Novi_Standard_za_skolske_knjiznice_2013_zajavna_rasprava.pdf) (7.7.2019.)

ranja te cjelokupan knjižničarski posao. Naravno, riječ je o skupini Mladih knjižničara, izvannastavnoj aktivnosti koju školski knjižničari imaju u svom tjednom zaduženju od dva sata tjedno.

Temeljni zadatak ove skupine je pomaganje knjižničaru u uobičajenim knjižničarsko – informacijskim poslovima, uređenju prostora knjižnice i sl., ali su redovito prisutni i u drugim knjižničnim aktivnostima poput organizacije i realizacije književnih susreta, u pripremi prigodnih plakata i izložaba, prilikom prezentacije knjižnice i njenih aktivnosti u javnim prigodama, na čitalačkim natjecanjima i dr.

Ono što nedvojbeno predstavlja najzanimljiviji, a učenicima uglavnom i najdraži dio rada su terenske nastave te će ovom prigodom više riječi biti upravo o ovom aspektu rada s navedenom skupinom u mojoj matičnoj školi.

U posljednjih nekoliko godina za Mlade knjižničare Osnovne škole "Srdoči" godišnjim kurikulumom planiraju se minimalno dva izlaska na teren tijekom školske godine: prvi u Mjesecu hrvatske knjige, drugi povodom obilježavanja Dana hrvatskog jezika u ožujku te eventualno još i povodom obilježavanja Međunarodnog dana muzeja u svibnju. Uz navedeno, tradicionalno se planira i posjet nekom sajmu knjiga (pr. zagrebački Interliber, pulski Montelibrić ili Sa(n)jam knjige u Istri, riječki Interlibar, Kičma, vRIsak, itd.), s praktičnim ciljem upoznavanja učenika s ponudom aktualnih naslova na tržištu, izdavačima, cijenama, načinom i mogućnostima nabave za knjižnice itd.

Prva terenska nastava uglavnom je "rezervirana" za posjet nekom od ogrankaka Gradske knjižnice Rijeka te je tom prilikom, osim same organizacije i snalaženja u prostoru narodne knjižnice naglasak na njihovim spe-

Sl.1. Na prezentaciji 3D printanja pod vodstvom Kristijana Benića u Dječjem odjelu Stribor, 12.11. 2015.

stručno vodstvo sudjelovali i u prigodnim kvizovima i radionicama ili se upoznali s nekom specifičnom aktivnošću koju određena knjižnica nudi.

Iznimka je bila prošla školska godina kada su posjetili specijalnu knjižnicu Art kina u Rijeci te se

cifičnim uslugama. U proteklih nekoliko godina srdočki Mladi knjižničari posjetili su Narodnu čitaonicu na Korzu, tada novootvoreni Odjel beletrističke (Filodrammatica) te Dječji odjel Stribor i GKR – ogrank Trsat gdje su uz odgovarajuće

Sl.2. S Alicom Kolarić u novootvorenom ogranku Trsat Gradske knjižnice Rijeka, 4. 11. 2016.

tada po prvi put susreli sa specifičnom organizacijom i uslugama jedne filmske knjižnice.

Dani hrvatskog jezika u ožujku redovito su obilježeni posjetom stalnom postavu Izložbe glagoljice u Sveučilišnoj knjižnici u Rijeci.

Sl. 3. Na radionici u American corneru u ogranku Trsat GKR sa Sanjom Štajdohar, 9. 11. 2018.

Sl. 4. U predvorju Art kina s djelatnicicom Anom Šegrt, 17. 11. 2017.

Međunarodni dan muzeja u svibnju već se nekoliko godina planira obilježiti terenskim posjetom nekoj muzejskoj ustanovi u Rijeci ili okolicu, ali je isti realiziran tek ove godine kada su Mladi knjižničari posjetili Muzej grada Rijeke, a potom

i specifični riječki muzej informatike i djetinjstva Peek & Poke, gdje su razgledali i isprobali razna tehnička i informacijska dostignuća iz prošlog stoljeća te igračke i ostale donirane memorabilije djetinjstva.

Do sada, najблиža suradnja s institucijama ovoga tipa bila je prilikom sudjelovanja u programu Grobničkih jeseni (sredinom listopada) kada učenici koji te godine sudjeluju na terenskoj nastavi u Gradu Grobniku posjete i tamošnji Etnografski muzej.

Posljednji izlazak na teren ubuduće će redovito biti rezerviran za Festival bibliobusa "Šta da?". Ove je godine organiziran u povodu obilježavanja 50. godišnjice riječke bibliobusne službe pokrenute 9. lipnja 1969., a srodočke Knjižničarke su tom prigodom razgledale niz pristiglih

Sl. 5. Detalj s posjeta SVKRI, 15. ožujka 2019. Za stručno vodstvo Izložbom glagoljice zadužena je Orietta Lubiana.

Sl. 6. Knjižničarke na radionici o povijesti broda Galeb u Muzeju grada Rijeke, 17. svibnja 2019.

ri za osmišljavanje i organiziranje budućih aktivnosti ovoga tipa pomoću kojih oni bez problema te gotovo isključivo kroz igru uspješno ispunjavaju zadane ishode.

bibliobusa iz naše zemlje i susjedstva, upoznale se s njihovom organizacijom i rasporedom vožnje te se zabavile uz prigodan program na Korzu.

Terenske nastave su primjer izuzetno uspješnog modela učenja uvidom u situaciju, odnosno učenja na zabavan i kreativan način što je modernim učenicima vrlo važno. Dobit je obostrana: učenici su dodatno motivirani za daljnji rad i učenje, a mi kao njihovi učitelji i mento-

Sl. 7. U razgledavanju na Festivalu bibliobusa u Rijeci, 7. lipnja 2019.

Mrežni izvori

Standard za školske knjižnice. Dostupno na:

https://www.hkdrustvo.hr/clanovi/alib/datoteke/file/novosti/Novi_Standard_za_skolske_knjiznice_2013_zajavnu_raspravu.pdf (7.7.2019.)

Kreativnost i likovno stvaralaštvo u školskim knjižnicama predstavljeno izložbenim programom na IASL 2019

dr. sc. Irena Bando, dipl. knjiž.

OŠ Jagode Truhelke

irena.bando10@gmail.com

Uvod

Koliko je povezana kreativnost s uspješnim radom u školskoj knjižnici i kako se ona prožima unutar Knjižnično-informacijskog poučavanja u školskim knjižnicama? Utječe li kreativan rad na razvoj kritičkog mišljenja neophodnog za kritičko prosuđivanje i korištenje informacija i kako je ono povezano s kreativnim mišljenjem i djelovanjem?

Utjecaj suvremenih tehnologija rezultiraju velikim promjenama u svim sferama društvenog i kulturnog života, gdje razvijena kreativnost omogućuje lakšu prilagodbu novonastalim promjenama te utječe na razvoj onih osobina koje rezultiraju učinkovitom rješavanju problema.

Likovna kultura kao najefikasnije sredstvo izražavanja vlastite kreativnosti, kao i literarni izričaj omogućuju konkretiziranje rezultata vlastite kreativnosti i konkretiziranje ishoda učenja kroz eksponat, sliku, literarni zapis.

Izložbama se može prikazati stvaralaštvo temeljeno na procesnom učenju, rezimirati stečeno znanje u cjelovitu formu, od ideje do realizacije te poticati okolinu za stvaralaštvom i prezentiranjem svoga rada.

Značaj kreativnosti u knjižničnoj edukaciji

U današnjem modernom svijetu prepunom obilja informacija i inovacija kreativan pristup problemima temeljni su pokretači napretka društva budućnosti (Srića, 2003). Važnost primjene kreativnih i inovativnih tehnika prilikom planiranja i realiziranja aktivnosti u školi s učenicima naglašava Petrowski (2000) navodeći kako "život koristi nered da bi došao do sređenih rješenja" te da treba što prije pogriješiti, da bi se što ranije došlo do uspjeha.

Polazeći od tvrdnje da je kreativnost osobina koja se može razviti kod svakog čovjeka (isto kao i svaka druga vještina) Eduard de Bono (2008) predlaže uvođenje edukacije za razvoj kreativnosti u odgojno-obrazovne ustanove. O tome je promišljao i Maslow (1976) navodeći da bi se nastava svih predmeta trebala povezati s umjetničkim predmetima budući da u znatnijoj mjeri potiču kreativnost. On naglašava da djecu treba odgajati u kreativne osobe koje se neće bojati promjena, nego će biti sposobni anticipirati promjene, inovirati ih i uživati u izazovu kreiranja nečeg novog.

Iako se poticanje kreativnosti može ostvarivati raznim oblicima u školi (izvanškolske aktivnosti, izborna nastava i sl.) dobro ustrojen knjižnični kurikulum nudi mogućnost razvoja individualnih potreba darovitih pojedinaca ili skupina. Neposrednim radom s učenicima te programom Knjiž-

nično-informacijskog obrazovanja, u školskoj se knjižnici učenike poučava pravilno koristiti informacije u kreiranju novih znanja. Razvojem kreativnosti utječe se na stvaranje divergentnog mišljenja, što pridonosi kvalitetnijem povezivanju činjenica, rješavanja problemskih situacija i korištenjem za to kreativnih pristupa.

Za razvoj kreativnosti u školskoj knjižnici potrebne su određene osobine školskog knjižničara koje Bush (2001) između ostalih navodi kao "odgovornu razigranost", otvoreni um i znatiželju, ističući ih kao bitne karakteristike koje upravljaju kreativnim procesom. Orme (2010) ističe važnost pozitivnog stava prema razvoju kreativnosti i usredotočenost školskog knjižničara na svakog učenika (individualni pristup). Kreativan rad knjižničara i njegovu fleksibilnu ulogu u svakodnevnim raznovrsnim aktivnostima školske knjižnice naglašava Blažeković (1993) iznoseći da "nijedan dan u životu školske knjižnice nije jednak drugome".

Poticanje na stvaralaštvo u školskoj knjižnici

Takav kreativni knjižničar ima najvažniju ulogu u procesu učenja i poučavanja potaknuti kod učenika želju za učenjem, odnosno izazvati osjećaj "unutrašnje pobuđenosti" prema nekom zadatku (Vlahović Štetić, 2005).

Mnogi knjižničari koriste brojne kreativne metode s ciljem povećanja motivacije učenika za uključivanje u knjižnične projekte a među njima je i Orme (2010) koji izučava razvoj kritičkog i kreativnog mišljenja koje je potrebno mladom čovjeku da bi se lakše uklopio i integrirao u suvremeno društvo informacija. Orme smatra da se na taj način mladog čovjeka ins-

truira za kreativno-inovativne mogućnost unutar kontroliranoga globalističkog diskursa prosječnosti, a mogućnosti za razvoj kritičkog i kreativnog mišljenja vidi u komunikaciji i socijalizaciji unutar problemsko-istraživačkog učenja, kao i u pretraživanju informacija na Internetu.

Na konferenciji *School Libraries As Multimedia Learning centre In-service Training* (Portugal, 2013) školska se knjižnica predstavila kao multimedij-ski informacijski kreativan centar za učenje i istraživanje, a R. Todd (Rutgers University, New Jersey, SAD) naglasio je važnost školske knjižnice u omogućavanju učenika da postanu aktivni kreatori znanja, a ne samo konzumenti informacija.

Kreativnost nije znanje već sposobnost koja se ne može naučiti, već samo uvježbavati traženjem rješenja u raznim problemskim zadacima i situacijama, a čiji je model kasnije primjenjiv na razne problemske situacije u budućem poslovnom i svakodnevnom životu.

Utjecaj usluga školske knjižnice na razvoj kreativnosti je multidisciplinarni pristup unutar zajednice prosvjetnih djelatnika (Lasić-Lazić, 1995). Glavni zadatak odgojno-obrazovne funkcije knjižnice je razvijanje individualnih stvaralačkih sposobnosti učenika i osposobljavanje pojedinca za samostalno učenje nastavnih i izvannastavnih sadržaja, koji uz povećanje količine znanja potiču učenike na stvaralački i istraživački rad, kao i razvoj kritičkog i kreativnog mišljenja.

Stvaralaštvo u kulturnoj i javnoj djelatnosti knjižnice

Školska knjižnica kao informacijsko i komunikacijsko središte škole svojim aktivnostima potiče razvoj svijesti učenika u očuvanju materijalne, duhovne i povijesno-kulturne baštine u multikulturalnom svijetu te poštovanju različitosti uz aktivno i odgovorno sudjelovanje u demokratskom razvoju društva (Dizdar i sur. 2013). Kao informacijsko, medijsko, komunikacijsko i kulturno središte škole, školska je knjižnica nositelj kulturne i javne djelatnosti škole. Prema Standardu za školske knjižnice (2012) kulturna i javna djelatnost školske knjižnice obuhvaća brojne poslove među kojima su izvanškolske suradnje s drugim ustanovama, promidžba djelatnosti školskih knjižnica, priprema kulturnih sadržaja, likovne i tematske izložbe i dr. Djelatnosti školske knjižnice koje se provode unutar kulturne i javne djelatnosti imaju za cilj razvijati osmu ključnu kompetenciju za cjeloživotno učenje – kulturnu kompetenciju. Ona se zasniva na održanju i prenošenju postojećih kulturnih vrijednosti, razvoja kulturnog identiteta, kao i u nastojanju stvaranja novih kulturnih vrijednosti, znanja i spoznaja.

Takve se aktivnosti uspješno realiziraju u izvannastavnim aktivnostima u školskoj knjižnici uobličeno u projekt, suradničku ili integracijsku ili istraživačku nastavu. Dobrovoljnim uključivanje učenika u projekte ili aktivnosti u školskoj knjižnici učenici donose vlastitu odluku o pripadanju nekoj skupini nalazeći se u "međusobnoj interakciji kroz subkulturnu scenu djece i mladih ljudi kroz njihove afirmacije, komunikacije i različite stilove života" (Mlinarević i Brust Nemet, 2012). Školska knjižnica kao multimedijalsko i kulturno informacijsko središte škole, zbog svoga organizacijskog

ustroja u sklopu knjižnično informacijskog obrazovanja ili kroz izvannastavni rad, ima predispozicije za korištenje neformalnih metoda i kreativnog rada s djecom, gdje su učenici motivirani i preuzimaju inicijativu.

Primjeri kreativnog rada u školskim knjižnicama izloženih na IASL 2019

Na 48. svjetskom kongresu školskih knjižničara (*International Association for School Librarianship-IASL*) koji se održavao od 21. do 25. 10. 2019. god. u Dubrovniku važnost kreativnosti i stvaralaštva u školskoj knjižnici istakla se izložbenim programom nekoliko školskih knjižnica naše zemlje.

Izložbu ***Glagoljica – pismo, znak, slika*** priredila je školska knjižničarka-savjetnica Ruža Jozić iz Gimnazije Sesvete, kojom je predstavila knjižnični projekt o starom staroslavenskom pismu i hrvatskom nacionalnom pismu – glagoljici.

Izložba GLAGOLJICA – PISMO, ZNAK, SLIKA
Radovi učenika likovne grupe Gimnazije Sesvete

Pripremile profesorica Ina Jozić i školska knjižničarka Ruža Jozić

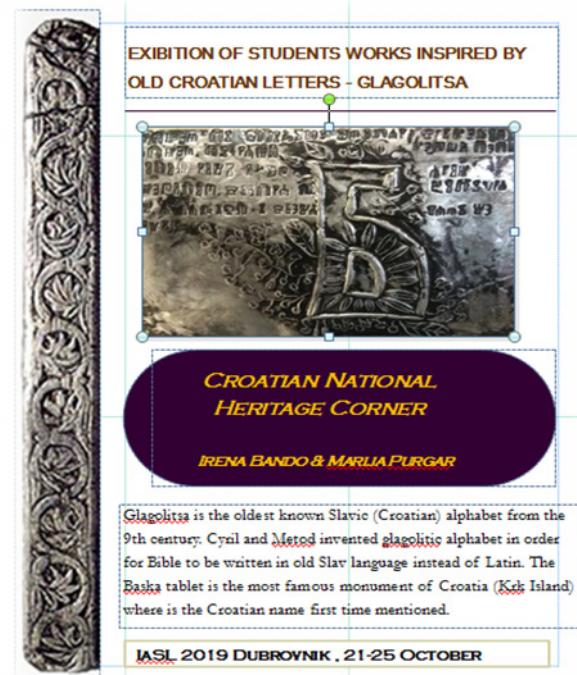

Izložba se sastojala od živopisno ilustriranih glagoljičkih inicijala s pojasnjjenjem značenja simbolike slova, koja po svom obliku i položaju imaju dublje značenje neke kršćanske istine ili tajne.

Glagoljička kulturna baština zauzima značajno mjesto u predstavljanju kulturnog i nacionalnog identiteta Republike Hrvatske i često bude inspiracija školskim projektima u kreativnom radu s učenicima, što je osobito bilo primijećeno u Europskoj godini kulturne baštine (2018) kada je nadahnjivala umjetnike u slikarstvu, kiparstvu, glazbi, književnosti, modi...

Drugu izložbu **Glagoljica – staro hrvatsko pismo** pripremile su dr. sc. Irena Bando, školska knjižničarka savjetnica OŠ Jagode Truhelke iz Osijeka

i Marija Purgar, školska knjižničarka mentorica OŠ "Grigor Vitez" iz Osijeka.

One su predstavile međuknjižnični kreativni rad također inspiriran glagoljičkom kulturnom baštinom. Radovi su nastali istraživačkim radom o glagoljici u integraciji Hrvatskog jezika, Povijesti i Vjeroučenja, a rezultat su glagoljički inicijali izrađeni u tehnici reljefa u limu.

Treća izložba je projekt školske knjižničarke OŠ Jagode Truhelke dr. sc. Irene Bando pod nazivom **Slavonska ornamentika u školskoj knjižnici** koji se temeljio na izučavanju zlatovezne tehnike koja simbolizira ravničarski slavonski kraj. U radu s učenicima primijenjena je tehnika slikanog zlatoveza, a izrađivali su se straničnici za knjige i oglice motivima iz folklorne kulturne baštine slavonske ornamentike.

Školska knjižničarka-savjetnica Vanja Jurilj iz OŠ Antuna Mihanovića iz Zagreba predstavila je izložbu **Ilustracije pjesme Danijela Dragojevića** s ciljem promoviranja hrvatskog pjesništva. Radovi su nastali s učenicima 7. razreda s kojima je prvo prevodila pjesme, a potom su učenici stihove pjesama ilustrirali. Radovi su rađeni u kombiniranoj tehnici slikanja i oblikovanja razvijajući tako kod učenika decentni osjećaj za umjetničko izražavanje.

Izložbu **Zapis o ptici** postavila Anica Tkalčević, školska knjižničarka savjetnica XV. gimnazije iz Zagreba. Ona je predstavila likovno-literarni stvaralački proces koji je rezultirao knjigom Zapis o ptici. Učenici su osmisljavali pjesme o ptici, zapravo o svojoj duši, te na taj način izrazili svoj unutarnji svijet i svoju osobnost.

BIRD RECORD

FIRST WORKSHOP

Making of mounted birds - Sanja Černko Delarue, prof.

Mounted birds were born at the facultative class of Fine Arts under the guidance of professor Sanja Černko Delarue. This image of birds opened different infinite worlds and affected the inner microcosm of each student. It speaks through the changing outlines of bird shapes and the richness of surface finish. The color choices and methods of application, the richness of textures, linear ornamentation, and graffiti introduce the observer to numerous possibilities of existence, inviting him to join in this game with his personal associations.

SECOND WORKSHOP

Making of ceramic birds - Diana Sokolić, MA of Fine Arts

At the Ceramic Workshop led by the academic painter Diana Sokolić, gentle birds, that still adorn the lobby of our school, were created. Their bright clay achromatism achieved by the tone gradation, emphasizes shapes and handwriting, participating in an experience of lightness.

LIBRARY

Poem writing, reading and publication - Anica Tkaličević, prof. and librarian

Birds were also born in the poetry of our students, where they appear as a motive and metaphor. The songs depict the atmosphere, the experience. They bring strong emotion and portraiture. They talk about hunting, losing, death, about the face of humanity and the reflection of ourselves in the bird's eye. These texts are images that live in the neighborhood of images in this book. They are posted on our school's website in MIOČKI ČITOMAT section.

WORLD CONGRESS IASL 2019.

Presenting our work

This book is an attempt to see and read from different perspectives.

Thank you!

THIS BOOK WAS CREATED AS A RESULT OF A JOINT FLIGHT OF LARGE FLYERS.

Ptica je rast, transformacija, let, lakoća, metafora slobode. Ona je veza zemlje i neba, svijesti i podsvijesti, povezuje se s dušom i svjetom duha. Zadivljuje njena sposobnost snalaženja u beskrajnim prostranstvima, smjelost u ovladavanju visinama... U likovima ptica, otvarali su se različiti beskonačni svjetovi, unutarnji mikrokozmosi svakog učenika... Ova je knjiga pokušaj da vidimo i čitamo iz različitih perspektiva. (A. Tkalčević)

Osim stvaranja poezije, učenici su svoju impresiju ptice izrazili na likovnoj radionici izrađujući kaširane i keramičke ptice.

Izložbu **Lektira kao inspiracija** postavila je školska knjižničarka Mari-na Kljunak Čuikin iz Umjetničke škola Luke Sorkočevića iz Dubrovnika. Ona je predstavila izložbu crteža učenika inspiriranih pojedinim lektirama kao što su: *Mali princ* (Exuperry), *Pakao* (Alighieri), *Crni mačak* (Poe) i *Preobrazba* (Kafka). Projekt je ostvaren u suradnji s Hrvatskim jezikom i školskom knjižnicom te su dokaz koliko je u školskoj knjižnici protkano kreativno, umjetničko i likovno stvaralaštvo.

Zaključak

Školska knjižnica je inspirativno mjesto za razvoj kreativnosti i stvaralaštva koje ponajprije ovisi o kreativnosti i entuzijazmu školskog knjižničara, o adekvatnom izboru inspirativnih metoda i tehnika, kao i samom procesu učenja i poučavanja. Takve se aktivnosti najuspješnije provode integracijom više nastavnih predmeta uobličeno u projekt, istraživanje ili kreativne radionice u knjižnici unutar Knjižnično-informacijskog programa koje često istovremeno obuhvaćaju Informacijsku pismenost, Poticanje čitanja i Kulturnu i javnu djelatnost.

Ukoliko se projekt sastoji od stvaralačkog rada neophodno je radove prezentirati izložbom kako bi se dobila informacija o procesu stjecanja znanja. Osim predstavljanja rada u školskim knjižnicama važna uloga izložbe je i samoaktualizacija učenika autora radova, ali isto tako izložbe motiviraju druge učenike i nastavnike na ohrabrvanje osmišljavanja i realizaciju nekih svojih novih ideja.

Uspješni projekti u školskim knjižnicama povezani s likovnim i literarnim stvaralaštvom prikazani su izložbama na 48. svjetskom kongresu školskih knjižničara (IASL) koji se održavao od 21. do 25. 10. 2019. god. u Dubrovniku te potvrdio entuzijastički rad pojedinih knjižničara i njihovih knjižnica. Svoje projekte i kreativan rad u školskim knjižnicama predstavile su školske knjižničarke: Ruža Jozic, Irena Bando, Marija Purgar, Anica Tkalečević, Vanja Jurilj i Marina Kljunak Čuikin.

Literatura

Bognar, L. Somolanji, I. (2008) Kreativnost u osnovnoškolskim uvjetima, Život i škola, Volume 17, p. 87-94.

Bush, G. (2001) Just sing. Creativity and technology in the School Library media Center. Knowledge Quest, 30(2), 18.

Lasić-Lazić, J. (1995) Kreativnost kroz odgojno-obrazovni aspekt školske knjižnice // Sedam kreativnih dana u školskoj knjižnici: zbornik radova Proljetna škola školskih knjižničara Republike Hrvatske, Crikvenica.

“Rijeka riječi” u Građevinskoj tehničkoj školi s Vladom Simcichem Vavom

mr. sc. Maja Cvjetković, prof. i mag. kroatistike

Građevinska tehnička škola Rijeka

majacvjetkovic22@gmail.com

Književni festival “Rijeka riječi” drugu je godinu zaredom okupio učenike Građevinske tehničke škole u knjižnici i čitaonici.

Kako bismo zaokružili zbivanja Mjeseca hrvatske knjige koji je ove godine imao moto “U ritmu čitanja”, knjižničarka Maja Cvjetković, nastavnice Vanda Milković i Marija Raos Skitarelić, dogovorile su susret s poznatim riječkim glazbenikom i piscem Vladom Simcichem Vavom.

Projektu su se priključili zainteresirani učenici 2. i 3. razreda Građevinske tehničke škole Rijeka.

Njihova zadaća je bila pročitati dva odabrana Vavina romana: **Srce od gume** i **Odstranjivač ljubavi** te osmisliti pitanja kojima će predstaviti autora svojim kolegama i nastavnicima.

Opušteno i zanimljivo, Vava je mlađahnoj publici dočarao kulturni, glazbeni i književni život Rijeke, od slavnih 80-tih pa do danas. Komentirao je likove i radnju svojih romana te otkrivao autobiografske elemente isprepletene s književnom fikcijom.

Finalno zbivanje projekta održano je 18.12. u Art kinu Rijeka gdje su učenici Građevinske tehničke škole, uz kolege iz Gimnazije Pula te Prve riječke hrvatske gimnazije, predstavili Vavu, autora kojeg su (pro)čitali.

Projekt je i ove godine ostvaren suradnjom dviju knjižničarki, Sandre Vidović i Maje Cvjetković.

Nositelj projekta je Prva riječka hrvatska gimnazija, a cilj je poticanje čitateljskih navika srednjoškolaca.

Čitanje ispod krošanja stabala

Alida Devčić Crnić, prof. i dipl. knjižničarka

OŠ Podmurvice, Rijeka

alidadevi@gmail.com

Suzana Šafarič, prof. ped. in soc., knjižničarka

OŠ Antona Bezenška, Frankolovo, Slovenija

suzana.safaric@guest.arnes.si

“Čitajmo zajedno ispod krošanja stabala” naziv je jednog od projekata Civilnih inicijativa, koji se provodi kroz program Rijeke 2020 – Europske prijestolnice kulture. Cilj tog sudioničkog programa je aktivno uključivanje građana u kreiranje kulturnih i društvenih programa te poticanje produkcijskih i organizacijskih kapaciteta neformalnih civilnih grupa i pojedinaca.

Projekt je odabralo Vijeće građana Rijeke 2020, što znači da se radi o programu kojeg su građani izabrali za građane i na taj način oplemenili kulturni život grada sadržajem kojim su željeli.

Uključivši učenike, učitelje i roditelje našeg kvarta Mlaka u projekt Civilnih inicijativa “Čitajmo zajedno ispod krošanja stabala” postignuto je mnogo, svi uključeni imaju više znanja o EPK Rijeka 2020 projektu, škola je dobila novu učionicu, čitaonicu na otvorenom, drvenu sjenicu u kojoj svi rado čitaju iz užitka, druže se i provode slobodno vrijeme. Pomoću dobivenih sredstava povećan je i broj novih knjiga u školskoj knjižnici. Postavljena je i bookcrossing kućica u kojoj se ostavljaju knjige za slobodno čitanje.

Najvažnija dobit uključivanja u projekt EPK Rijeka 2020 je animiranje susjedstva škole u aktivnostima čitanja, u međugeneracijskoj suradnji, suradnji školske i vrtićke dobi, međunarodnoj suradnji, suradnji sa sportskim udrušugama, medijima, a sve u cilju poticanja čitanja. Službenim završetkom "Čitanja ispod krošanja stabala" zaključeno je da projekt ostaje održiv, a učenici će razvijati naviku čitanja iz užitka i u godinama koje slijede.

Velik je to uspjeh Civilnih inicijativa jer dokazuje da i školska knjižnica s lokalnom zajednicom malim pomacima može mijenjati čitalačku kulturu.

Grupa građana Mlaka, djelatnika Osnovne škola Podmurvice¹ s voditeljicom – knjižničarkom Alidom Devčić Crnić i s partnerom u projektu

¹ Popis svih članica inicijative Grupa građana Mlaka: Alida Devčić Crnić – voditeljica projekta, knjižničarka, Dubravka Dužević – ravnateljica, Tamara Turić – učiteljica likovne kulture, Romina Raspor Mohorovičić – učiteljica hrvatskoga jezika, Roberta Bonassin – učiteljica talijanskoga jezika.

Knjižničarskim društvom Rijeka, okupili su knjigoljupce, velike i male te stvorili pravu malu vojsku čitača. Krošnje stabala u dvorištu, odnosno sjenica u školskom vrtu, postala je mjesto događanja inicijative "Čitajmo zajedno ispod krošnja stabala" i u njoj se, ali i na nekim drugim mjestima, primjerice u Dvorani glagoljice u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka, pri svakoj aktivnosti okuplja velik broj knjigoljubaca.

Nakon što je projekt dobio potporu u programu Rijeke 2020 – Europske prijestolnice kulture, realiziran je tijekom 2019. godine u razdoblju koje tek motivira građanstvo, učenike i roditelje na velike kulturne događaje koji čekaju Rijeku kao prijestolnicu kulture u 2020. godini. S navedenim projektom neće se završiti nego se nastavlja čitanjem sportske literature nabavljene preko projekta Ri Move nastalog u suradnji Grada Rijeke, Riječkog sportskog saveza i riječkih osnovnih škola i projektom Zdravi u zajednici preko kojega će se djeci govoriti o oralnom zdravlju i povezati s pričama Zubić vila te čitanjem pjesama Luke Paljetka koje govore o istoj temi.

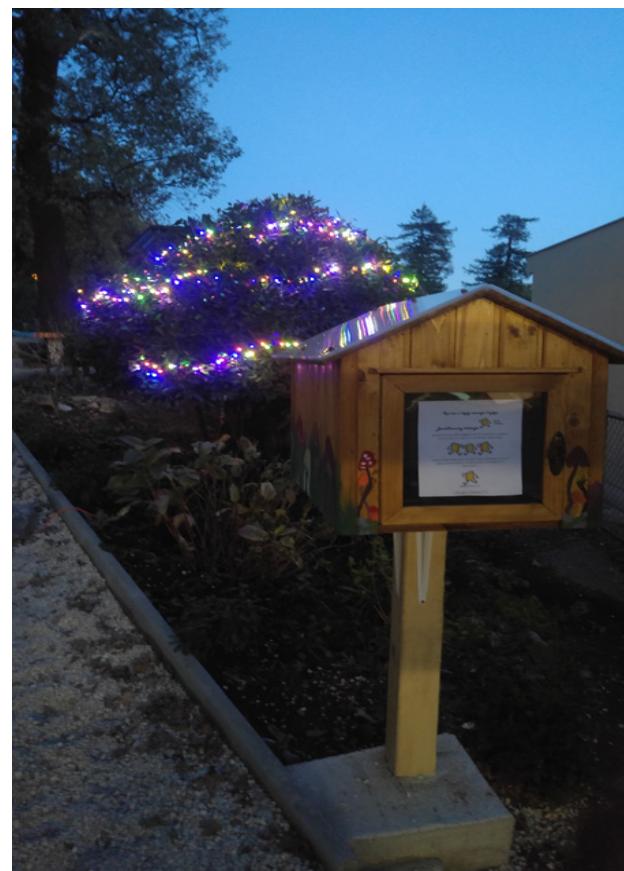
Posebno je bilo važno uključiti u projekt djecu koja su na ovaj način naučila više o Rijeci, Europskoj prijestolnici kulture, koja su osvijestila da su i sami svojim angažiranjem dio prestižnog kulturnog događaja.

Za učenike su dobrobiti ovog projekta bile višestruke: učenici su čitali s razumijevanjem, iz užitka, naglas, preporučivali su pročitane slikovnice i priče drugima, razvijali vlastiti potencijal za dramsko stvaralaštvo, samostalno iskazivali svoje mišljenje o kulturnim događanjima i sudjelovali u njima, razvijali čitateljske navike, sudjelovali u radionicama za poticanje čitanja.

Postavljena je drvena sjenica u novom školskom vrtu, uređen je kutak za čitanje u učionici na otvorenom i mala drvena kućica na stalku u kojoj se ostavljaju knjige za "bookcrossing", odnosno ostavljanje knjiga na javnim mjestima, da bi ih netko drugi pročitao i proslijedio dalje.

Aktivnosti "Čitanja" održavale su se jednom mjesečno tijekom 2019. godine, a u programu je kao partner sudjelovalo Knjižničarsko društvo Rijeka. Akcijom koju njeguje Knjižničarsko društvo Rijeka u poticanju i promoviranju čitanja "Dajem knjigu" društvo je doniralo 250 naslova na svečanom početku Projekta 15.04.2019. knjižnici OŠ Podmurvice.

Jedna od zajedničkih aktivnosti bilo je organiziranje stručnog skupa "Čitanje prošlosti za budućnost" u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka, u Dvorani Glagoljice, za članove i članice KDR-a i za građanstvo. Za početak Mjeseca hrvatske knjige, 15. listopada 2019. svi sudionici stručnog skupa prisjetili su se povijesti Rijeke uživajući u prezentaciji najnovije knjige Ervina Dubrovića "Rijeka, južni pol srednje Europe". Povodom 180. obljetnice izuma fotografije govorilo se je o čitanju i čuvanju riječke fotografске baštine. U programu skupa su sudjelovali izlaganjima: dr. sc. Korina Udina, Alida Devčić Crnić, dr. sc. Ervin Dubrović, ravnatelj Muzeja Grada Rijeke i Miljenko Smokvina, umjetnički fotograf i član udruge s područja očuvanja kulturne baštine.

Ostale provedene čitalačke aktivnosti s djecom i odraslima u projektu Civilnih inicijativa "Čitajmo zajedno ispod krošnja stabala" u Sjenici ispred OŠ Podmurvice ili u slučaju lošeg vremena u školskoj knjižnici OŠ Podmurvice navedene su ukratko i kronološkim redom:

1. 15.04.2019. Noć knjige s temom "Svjetlost je život" i velikom posjećenošću učenika, roditelja i cijelog kvarta Mlaka.² Knjižničarsko društvo Rijeka predstavilo se je kao partner u projektu. Sudjelovao je upravni odbor KDR-a koji je školskoj knjižnici predao donaciju knjiga prikupljenih trećom akcijom KDR-a "Dajem knjigu".

² <https://www.youtube.com/watch?v=2c-KIQpC74Y>

2. 24. svibnja 2019. Susret s učenicima Osnovne škole Frankolovo iz Slovenije s kojima se u sjenici čitalo Kekeca, Josipa Vandota te su upoznati s glavnim znamenostima Grada Rijeke.

Sve zanimljivosti o Rijeci kao prijestolnici kulture predstavila im je Marija Katalinić, voditeljica sudioničkih programa Rijeka 2020 i to baš u sjedištu projekta: RiHubu – novom riječkom kulturnom centru. Bio je to spoj dvaju projekata: Rijeke 2020 – prijestolnice kulture i Čitanja bez granica/ Branje ne pozna meja.

Uticke slovenskih učenika i učitelja s tog susreta prenijela nam je Suzana Šafarič, prof. ped. in soc., knjižničarka i šolska svetovalna delavka Osnovne škole Antona Bezenšeka iz Frankolova u Sloveniji:

"Učenci 5. razreda OŠ Antona Bezenška s Frankolovega, Slovenija, smo vključeni v projekt Branje ne pozna meja, kjer skupaj z učenci hrvaških šol beremo knjige naših avtorjev (hrvaških, slovenskih), v skupini, na glas. V lanskem letu smo brali knjigo Srečni dnevi, Mira Gavrana. To je odličen projekt za spodbujanje branja pri učencih in spoznavanja avtorjev sosednje dežele, spoznavanje druge dežele, jezika, razvijanje odnosov.

V projektu že tretje leto sodelujemo z OŠ Podmurvice iz Reke. Dobro smo se ujeli in se spoznali tudi "v živo". Najprej preko video povezave, kjer smo navezali prvi, sramežljiv stik, odlična izkušnja pa je bil naš obisk Reke. Odzvali smo se na vabilo OŠ Podmurvice ter skupaj z učenci izbirnega predmeta hrvaščina, prišli na obisk. Naš šofer je hitro našel ulico kjer stoji šola, tam pa so nas pričakali Kekci (učenci so brali Kekca, avtorja Josipa Vandota). Vsi smo bili v velikem pričakovanju in navdušeni nad našim srečanjem. V šoli so nas sprejeli naši vrstniki, učiteljice in ravnateljica. Pripravili so nam kratek program, nas popeljali po šoli in nas dobro pogostili. Sledil je ogled mestnega središča, kjer so nam učenci OŠ Podmurvice predstavili znamenitosti in zgodovino mesta. Obiskali smo tudi agencijo/središče, ki vodi aktivnosti ob pomembni vlogi mesta Reka, ki bo v letu 2020 postala Evropska prestolnica kulture. Vreme je bilo sončno in toplje, kar je še dodatno olevšalo nas obisk. Nekaj časa smo namenili tudi druženju in manjšim nakupom.

Nato so nas naši gostitelji odpeljali mimo Opatije v Brseč, kjer smo si v najmanjšem gledališču ogledali lutkovno predstavo. Bilo je zanimivo in skrivnostno. Ker pa smo bili na morju, nismo smeli izpustiti sprehoda ob obali v Moščenički Dragi in slastnega sladoleda. Čas je kar prehitro minil in morali smo se odpraviti proti domu. Težko smo se poslovili, saj smo vedeli, da bi lahko še veliko videli, se družili ter se pobliže spoznali. Obljubili smo si, da se kmalu zopet vidimo, naslednjič na Frankolovem. Velik hvala našim gostiteljem za zanimiv, poučen, sproščen in čudovit dan v Reki. Vsi smo odšli z lepimi vtisi in komaj čakamo, da vas gostimo. Hvala za vse!"

3. 23. rujna 2019. i 2. listopada 2019. učenici – Mali knjižničari OŠ Podmurvice čitali su Dječjem vrtiću Mlaka i Dječjem vrtiću talijanske manjine Topolino o noćnim životinjama i zaštićenim vrstama: šišmišima i sovama.³

³ <https://rijeka2020.eu/pod-krosnjama-stabala-djeca-citala-djeci/>

4. 13. studenoga 2019. knjižničarka Alida Devčić Crnić je čitala učenicima prvih razreda sportsku literaturu o poznatim svjetskim sportašima – olimpijcima među kojima je najpopularnija slikovnica Snježna kraljica o našoj olimpijskoj skijašici Janici Kostelić.⁴

⁴ <https://www.mojarijeka.hr/vijesti/ri-move-u-os-podmurvice-ucenicima-predstavljen-projekt-sportske-skole-grada-rijeke/>

5. Učenici – Mali knjižničari OŠ Podmurvice čitali su i dramatizirali ličke iz klasičnih bajki djedovima i bakama. Zatim su djedovi i bake te knjižničarka i učitelji preporučili priče koje bi svakako trebalo čitati unucima.⁵

6. 11. prosinca 2019. priređena je i filmska večer u suradnji s Art kinom te Domom mladih na kojoj su prikazani filmovi naših učenika.

⁵ <https://rijeka2020.eu/dogadjanja/ucenici-3-razreda-os-podmurvice-citaju-djedovima-i-bakama/>

7. Učenici OŠ Podmurvice koji imaju izbornu nastavu talijanskoga jezika čitali su na talijanskom jeziku učenicima 4. razreda Osnovne škole Gelsi i pripadnicima talijanske manjine o ekologiji te izrađivali ekološke ukrase za Božić.⁶

⁶ <https://rijeka2020.eu/citanje-prica-na-talijanskom-jeziku-sadnja-sadnica-i-izrada-ekoloskih-ukrasa-za-jelku/>

8. Na kraju jednogodišnjeg projekta učenici i knjižničarka počastili su se čitanjem Božićnih priča u bajkovito ukrašenoj sjenici, ispijanjem čaja i grickanjem keksića.

Sva događanja su bila besplatna i svi su Riječani, ali i ne samo oni, bili dobrodošli u ovom programu Civilnih inicijativa Rijeke – Europske prijestolnice kulture 2020.

Snimljeni su brojni materijali (prezentacije, medijski članci i kratki filmovi) koji dokumentiraju čitanje u zajednici. Vrlo smo zadovoljni promocijom škole kao mjesta susreta i učenja, školske knjižnice koja okuplja i time obrazuje kako učenike i roditelje tako i građane. Ovo je pravi način stjecanja pozitivnih navika u razvoju potrebe za čitanjem i prezentiranjem pročitanog.

10.

Iz slovenskih knjižnica

Školska knjižnica – s rukom u ruci s odgojno-obrazovnim procesom

Šolska knjižnica – z roko v roki z vzgojno-izobraževalnim procesom

**Andreja Urbanec
prof. zemljopisa i univerzitetna
diplomirana bibliotekarka**

Osnovna škola/šola Orehek Kranj, Slovenija

andreja.urbanec@osorehek.si

Sažetak

Školska knjižnica sastavni je dio odgojno-obrazovnog procesa u svakoj školi. Knjižnica na više načina sudjeluje u nastavi kao i u drugim školskim aktivnostima. Glavni cilj i svrha školske knjižnice je odgojiti neovisnog i aktivnog korisnika svih vrsta knjižnične građe i ostalih informacijskih izvora te kritičkog čitatelja i univerzalno obrazovanu osobu.

Povzetek

Šolska knjižnica je sestavni del vzgojno-izobraževalnega procesa na vsaki šoli. V pouk in ostale šolske dejavnosti se vključuje na številne načine. Glavni cilj in namen šolske knjižnice je vzgojiti samostojnjega in aktivnega uporabnika vseh vrst knjižničnega gradiva in drugih informacijskih virov, kritičnega bralca in vsesplošno razgledanega človeka.

U članku je opisan primjer slovenske školske knjižnice koja djeluje u okviru Osnovne škole Orehek Kranj. U spomenutoj školi knjižnica je zaista središte škole, pa su u članku predstavljene različite aktivnosti koje se odvijaju tijekom školske godine, a koje su učenici vrlo dobro prihvatili.

1. Uvod

“Suvremenim nastavnim metodama knjižnica postaje središnje mjesto ne samo za čitanje, već i za učenje i istraživanje u školi. Zadaća današnjeg knjižničara je zato šire postavljena jer se mora otvoriti prema drugima i surađivati sa svim učiteljima u školi. Dobrom suradnjom postiže se optimalno međupredmetno povezivanje” (Rejec, Didakta 153), a dodatna vrijednost se dobiva sa drugim projektima i aktivnostima.

V članku je opisan primer slovenske školske knjižnice, ki deluje v Osnovni šoli Orehek Kranj. Tam je knjižnica resnično središče šole, zato so v članku predstavljene različne dejavnosti, ki potekajo med šolskim letom in so jih učenci zelo dobro sprejeli.

1. Uvod

“S sodobnimi načini poučevanja postaja knjižnica osrednji prostor ne samo branja, ampak tudi učenja in raziskovanja ma šoli. Naloga današnjega knjižničarja je torej široko zastavljena, saj se mora odpirati navzven in sodelovati z vsemi učitelji na šoli. Z dobrim sodelovanjem doseže optimalno medpredmetno povezovanje” (Rejec, Didakta 153), dodano vrednost pa dobi tudi z drugimi projektmi in dejavnostmi.

2. Djelatnosti školske knjižnice 2. Dejavnosti šolske knjižnice

2.1. Knjižnično-informacijska znanja

Najopsežnija suradnja odvija se tijekom nastave. Školska knjižničarka te razredni i predmetni učitelji ciljeve pojedinih predmeta i knjižnično-informacijska znanja ostvaruju s međupredmetnim povezivanjem: slovenski jezik, upoznavanje okoliša, likovna umjetnost, glazbena umjetnost, društvo, povijest, fizika, tehnika i tehnologija, prirodo-slovlje i tehnika, engleski jezik, biologija i sport. Cilj pridobivanja sati za usvajanje knjižnično-informacijskog znanja povećava se od prvog do devetog razreda.

2.1. Knjižnično-informacijska znanja

Najobsežnije sodelovanje poteka v času pouka. Šolska knjižničarka in učitelji razredne ter predmetne stopnje cilje posameznih predmetov in knjižnično-informacijskih znanj realizirajo v medpredmetnih povezavah: slovenščina, spoznavanja okolja, likovna umetnost, glasbena umetnost, družba, zgodovina, fizika, tehnika in tehnologija, naravoslovje in tehnika, angleščina, biologija in šport. Cilji ur knjižnično-informacijskih znanj se nadgrajujejo od prvega do devetega razreda.

*Sudjelovanje u radu grupe
Sodelovanje pri skupinskom delu*

Suradnjom knjižničarke sa ostalim djelatnicima škole zajednički se ciljevi postižu na različite načine. Tako je nastava zbog povezivanja zanimljivija, dinamičnija i kvalitetnija, a učenici upoznavanjem s različitim oblicima rada dobivaju širi uvid u kroskurikularno povezivanje.

2.2. Školska knjižnica i vrtić

Osnovna škola Orehek Kranj uz školu ima i vrtić, pa se djeca iz vrtića ulaskom u vrtić upoznaju sa školskom knjižnicom. Za vrtičku djecu knjižničarka priprema satove bajki, posuđuje im knjige te ih na druge načine motivira za posjete knjižnici.

S sodelovanjem med knjižničarko in ostalimi strokovnimi delavci se dosegajo skupni cilji na različne načine. Pouk je zaradi povezovanja zanimivejši, bolj dinamičen in kvalitetnejši. Učenci se seznanijo z različnimi oblikami dela in dobijo širši pogled na kroskurikularno povezovanje.

2.2. Šolska knjižnica in vrtec

Osnovna šola Orehek Kranj ima poleg šole tudi vrtec, zato se vrtčevski otroci spoznajo s šolsko knjižnico že z vstopom v vrtec. Zanje knjižničarka pripravlja ure pravljic, jim izposoja knjige ter jih z drugimi oblikami motivira za obiskovanje knjižnice.

*Najmlađi korisnici
školske knjižnice*

*Najmlajši uporabniki
šolske knjižnice*

2.3. Čitalačka mapa „Mi čitamo“

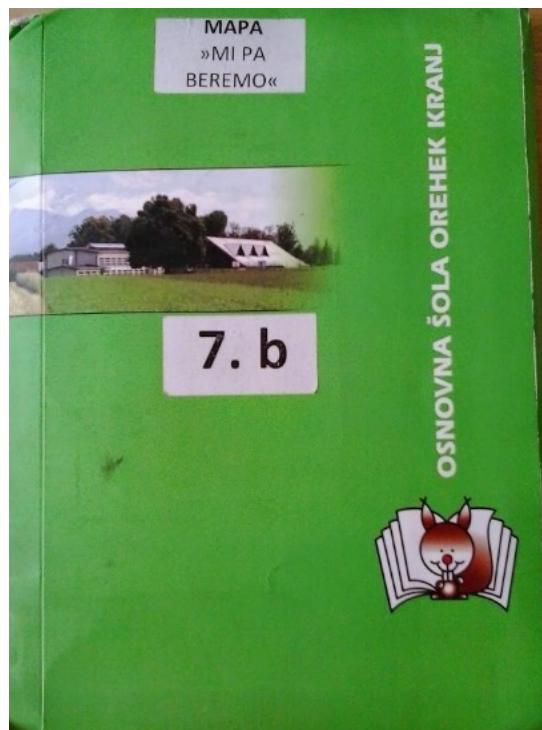
Čitanje kao osnovni cilj knjižnice potiče se nizom aktivnosti u školi. Početak Čitalačke značke počinje u rujnu maratonom čitanja kad cijela škola čita. Istog dana čitalačka mapa „Mi čitamo“ počinje kružiti razredom. Ta mapa sadržava knjigu za učenike, a do vključujući 4. razreda i za roditelje. S čitalačkom mapom želimo učenike motivirati za čitanje, na način da barem u nižim razredima (od 1. do 5. razreda) i roditelji posegnu za mapom.

2.3. Bralna mapa „Mi pa beremo“

Branje kot osnovni cilj knjižnice se na šoli spodbuja preko številnih dejavnosti. Začetek Bralne značke se začne v septembru z bralnim maratonom, ko bere cela šola. Isti dan začne krožiti med učenci v razredu bralna mapa „Mi pa beremo“. To je mapa, ki vsebuje knjige za učence, in do vključno 4. razreda tudi za starše. Z mapo želimo učence motivirati k branju na način, da vsaj v nižjih razredih (od 1. do 5.) po mapi posežejo tudi starši.

Primjer Čitalačke mape

Primer bralne mape

Kruženje mape među učenicima svakog razreda započinje nakon čitalačkog maratona, koji se odvija na početku školske godine za cijelu školu, a završava na kraju školske godine. Pored knjiga iz lektire, knjiga u Čitalačkoj mapi je jedina koju čitaju svi učenici u razredu. Svrha mape je privući i motivirati učenike da čitaju, dok se roditeljima pruža uvid u stručnu obrazovnu literaturu.

2.4. Listopad – mjesec školskih knjižnica

Listopad je mjesec školskih knjižnica i svake godine knjižničarka aktivno promiče ulogu školske knjižnice u školi. Pri tom joj vjerno pomažu učenici koji posjećuju vanškolske aktivnosti i često su produžena ruka knjižničarke. U istom mjesecu zajedno posjećuju i Sajam knjiga koji se održava u Lju-

Kroženje mape med učenci posameznega oddelka se začne po bralnem maratonu, ki poteka v začetku šolskega leta za celo šolo, zaključi pa se konec šolskega leta. Ta knjiga je poleg knjig za domače branje edina, ki jo preberejo vsi učenci v razredu. Namen mape je pritegniti in motivirati učence za branje, staršem pa omogočiti vpogled v strokovno literaturo iz vzgojnega področja.

2.4. Oktober – mesec šolskih knjižnic

Oktobra poteka mesec šolskih knjižnic in vsako leto knjižničarka aktivno promovira vlogo šolske knjižnice v šoli. Pri tem ji zvesto pomagajo učenci, ki obiskujejo interesne dejavnosti in so mnogokrat podaljšana roka knjižničarke. Vistem mesecu tudi skupaj obiščejo knjižni sejem, ki se odvija v Ljub-

bljani. Vanškolske aktivnosti su dodana vrijednost aktivnostima knjižnice, jer ih posjećuju učenici koji vole biti dio knjižnice i svojim radom obogaćuju njenu sliku i sadržaj. Učenici pomažu u organizaciji knjižnice, pripremaju natječaje i brinu se za njenu cijelokupnu sliku kako unutar škole tako i izvan nje. Već treću godinu zaredom sudjeluju i u slovenskoj i međunarodnoj razmjeni knjižnih označivača.

Ijani. Interesne dejavnosti so dodana vrednost aktivnostim v knjižnici, saj jo obiskujejo učenci, ki so radi del knjižnice in s svojim delom bogatijo njen podobu in vsebino. Pomagajo pri uređitvi knjižnice, pripravljajo natečaje in skrbijo za njeno splošno podobo v šoli in izven nje. Že tretje leto sodelujejo tudi pri slovenski in mednarodni izmenjavi knjižnih kazalk.

Označivači za međunarodnu razmjenu
Kazalke za mednarodno izmenjavo

2.5. Prijatelj čitanja i čitalačka značka

U suradnji sa pedagoškom službom, prije nekoliko godina u školi su započeli raditi i prijatelji čitanja. To su volonteri, učenici viših razreda, koji pomažu u čitanju knjiga za čitalačku značku i to onim učenicima koji dolaze iz manje poticajnog okruženja. Aktivnost se pokazala kao dobrodošla, jer se postigao postavljeni cilj da svi učenici do 5. razreda uspješno osvoje čitalačku značku.

2.5. Bralni prijatelj in Bralna značka

V sodelovanju s svetovalno službo so na šoli že pred leti začeli z delom bralni prijatelji. To so učenci prostovoljci višjih razredov, ki pomagajo pri branju knjig za bralno značko tistim učencem, ki prihajajo iz manj spodbudnih okolij. Aktivnost se je izkazala za zelo dobrodošlo, saj so z njo dosegli zastavljeni cilj, da vsi učenci do 5. razreda uspešno opravijo bralno značko.

Međugeneracijsko sudjelovanje za zajednički cilj

Medgeneracijsko sodelovanje za skupen cilj

U školi ne čitaju samo učenici, već i svi djelatnici škole. U školi se već sedam godina osvaja čitalačka značka za zaposlene pod imenom Pehar za knjigoljupce. Svake godine sve više djelatnika sudjeluje u tome i oni su sjajan primjer učenicima, jer sudjelovanjem pokazuju kako je čitanje važno i koliko im znači. Krajem godine organizira se završna priredba za sve učenike koji osvoje čitalačku značku, na koji se obično pozove poznatog slovenskog (književnog, kazališnog...) stvaratelja.

2.6. “Čitamo pod lipom” i “Mijenjam knjigu za dugme”

U proljetnim mjesecima se povremeno organiziraju još dvije veće aktivnosti – “Mijenjam knjigu za dugme” i “Čitamo pod lipom”. Potonja je nastala na inicijativu nekih učenika, sa ciljem da se knjižnica za lijepog vremena preseli van.

Na šoli pa ne berejo samo učenici, ampak vsi strokovni delavci, saj že sedem let poteka tudi bralna značka za delavce šole, ki je dobila ime Pehar za knjigoljube. Vsako leto sodeluje več strokovnih delavcev in so odličen zgled učencem, saj s sodelovanjem pokažejo, da jim je branje pomembna vrednota. Za vse učence, ki opravijo bralno značko, je konec leta organizirana zaključna prireditev, na katero povabijo znanega slovenskega (literarnega, gledališkega...) ustvarjalca.

2.6. “Beremo pod lipo” in “Menjam knjigo za gumb”

V spomladanskih mesecih občasno organizirajo še dve večji dejavnosti – “Menjam knjigo za gumb” in “Beremo pod lipo”. Slednja je nastala na pobudo nekaterih učencev, da bi knjižnico ob lepem vremenu delno preselili na prosto.

Čitanje pod školskom lipom

Branje pod šolsko lipo

U okolini škole puno je zelenih površina i krasna je lipa u dvorištu. Takvo okruženje idelano je za aktivnosti u prirodi, pa se već nekoliko godina pod lipom izvodi nastava i pod lipom se čita. U razmjeni knjiga koju su nazvali "Mijenjam knjigu za dugme", učenici su međusobno razmjenjivali knjige. Razmjena knjiga bila je vrlo dobro prihvaćena tako da se aktivnosti razmjene ponavljaju svakih nekoliko godina.

2.7. Noć u knjižnici

Krajem godine je najpoželjnija aktivnost Noć u knjižnici. Cilj ove

Ker ima okolica šole veliko zelenih površin in krasno lipo na dvorišču, se že nekaj let pod njo izvaja pouk in bere. V izmenjevalnici knjig, ki so jo poimenovali "Menjam knjigo za gumb", so učenci menjali svoje knjige med seboj. Ker se je izmenjevalnica zelo dobro sprejela, jo ponovijo na nekaj let.

2.7. Noć v knjižnici

Konec leta je najbolj zaželena Noć v knjižnici. Cilj tega dogodka

manifestacije je nagraditi učenike za njihov uspješan rad koji izvode tijekom godine i to na različitim područjima. Noć u knjižnici rezultat je rada mnogih djelatnika škole: pedagoške službe, učitelja razredne i predmetne nastave i knjižničarke. Uglavnom su to različite aktivnosti koje se odvijaju u popodnevnim i večernjim satima.

2.8. Praznični prosinac

Školska knjižnica se u prosincu odjene u blagdansko ruho. U kućici iz bajke cijeli mjesec pričaju se bajke, a kućice isto tako mogu koristiti i ostali djelatnici za svoju nastavu. Prije tri godine uvedena je praznička čajanka koja je bila jako dobro prihvaćena, a bila prvenstveno organizirana za učenike iz produženog boravka. Spomenuta čajanka svake godine iznova obogati vrijeme provedeno izvan redovite nastave.

je učence nagraditi za uspešno de-
lo skozi leto na različnih podro-
čjih. Noć u knjižnici je rezultat de-
la številnih pedagoških delavcev:
svetovalne službe, učiteljic razred-
nega in predmetnega pouka in
knjižničarke, saj se v popoldan-
skem in večernem času istočasno
odvijajo številne različne dejavno-
sti.

2.8. Praznični december

Šolska knjižnica se v de-
cembru odene v praznično
podobo. V pravljični hišici cel
mesec potekajo ure pravljic,
lahko pa se jo poslužujejo vsi
strokovni delavci za svoj pouk.
Zelo lepo je bila pred tremi leti
sprejeta praznična čajanka za
učence podaljšanega bivanja,
zato z njo vsako leto obogati-
mo tudi čas po rednem pouku.

Kućica iz bajke u školskoj knjižnici / Pravljična hišica v šolski knjižnici

2.9. Sudjelovanja u međunarodnim projektima

Školska knjižnica je nekoliko godina sudjelovala u međunarodnom projektu Naša mala knjižnica. Pod okriljem ovog projekta pročitali su nekoliko knjiga i obradili ih kroz kreativne bilježnice koje su pripremili nosioci projekta. Sašili su knjižne junake i razmjenjivali ih s drugim školama, ugostili slovenske pisce i pripremili još neke zanimljive aktivnosti.

2.9. Sodelovanja v mednarodnih projektih

Šolska knjižnica je nekaj let zapored sodelovala v mednarodnem projektu Naša mala knjižnica. Pod okriljem tega projekta so prebrali nekaj knjig in jih predelali skozi ustvarjalne zvezke, ki so jih pripravili nosilci projekta. Sešili so knjižne junake in si jih izmenjali z drugimi šolami, gostili slovenske pisce in pripravili nekaj drugačnih zanimivih aktivnosti.

Ove su se godine prvi put oh-rabrili za suradnju u slovensko-hrvatskom projektu Branje ne pozna meja / Čitanje ne poznaje granica, gdje će surađivati s osnovnom školom "Ivo Lola Ribar" iz Labina. I četvrtoškolci i njihova razredna učiteljica, kao i školska knjižničarka, raduju se suradnji.

3. Zaključak

Mnogobrojne su mogućnosti suradnje školske knjižnice u školi, ali svakako je najvažniji faktor spremnost za suradnju. Suradnja je uspješna, pod uvjetom da nije prisilna i da je dobro isplanirana. Svako povezivanje zahtijeva pažljivu predprijemu, preciznu provedbu i na kraju procjenu onoga što je bilo dobro i što bi vrijedilo promijeniti ili ispraviti.

Povezivanje zahtijeva kontinuirano obrazovanje knjižničara, kako

V letošnjem šolskem letu pa so se prvič opogumili za sodelovanje v slovensko-hrvaškem projektu Branje ne pozna meja / Čitanje ne poznaje granica, kjer pa bodo sodelovali z osnovno šolo "Ivo Lola Ribar" iz Labina. Sodelovanja se veselijo tako četrtosolci in njihova razredničarka, kot tudi šolska knjižničarka.

3. Zaključek

Možnosti za sodelovanje šolske knjižnice v šoli so številne, vsekakor pa je najpomembnejši faktor pripravljenost na to sodelovanje. Sodelovanje je uspešno pod pogojem, da ni prisiljeno in da je vnaprej dobro načrtovano. Vsako povezovanje zahteva skrbno predpripravo, natančno izvedbo in na koncu evalvacijo, kaj je bilo dobro in kaj bi bilo smiselno spremeniti oziroma popraviti.

Povezovanje zahteva stalno izobraževanje knjižničarja tako v svoji

u njegovoj knjižničarskoj struci, bibliotekarski stroki kot tudi na splošno i u općim pedagoškim područjima.

4. Izvori

Rejec, Erika. Međupredmetno povezivanje: primjer povezivanja knjižničnih informacijskih znanja i slovenskog jezika u 8. razredu. // Didakta 153 (2012), 34-37.

4. Viri

Rejec, Erika. Medpredmetno povezovanje: primer povezave knjižničnih informacijskih znanj in slovenščine v 8. razredu. // Didakta 153 (2012), 34-37.

Bajkovita joga s vrlo gladnom gusjenicom

Pravljična joga z zelo lačno gosenico

Nina Kranjec, univ. dipl. bibl.

Osnovna škola/šola Grm, Novo mesto, Slovenija

nina.kranjec@guest.arnes.si

Sažetak

Većina današnje djece uključena je u različite aktivnosti, oko njih je mnogo podražaja, i stoga imaju poteškoće s fokusiranim pažnjom i koncentracijom. Različitim metodama, međutim, možemo utjecati na razvoj same pažnje. Jedna takva metoda je pričanje bajki, a druga je joga. Kombiniranjem tih dviju metoda dobijemo bajkovitu jogu. To je vođena vježba s elementima joge, posebno namijenjena djeci, gdje ona upoznavaju svoje tijelo, nauče osnovne položaje joge i jednostavne tehni-

Izvleček

Večina današnjih otrok je vsak dan vpeta v različne aktivnosti, okoli njih je ogromno dražljajev, zato imajo težave z usmerjeno pozornostjo in koncentracijo. Z različnimi metodami pa lahko vplivamo na sam razvoj pozornosti. Ena takšna metoda je pripovedovanje pravljic, druga pa joga. Če pa obe metodi združimo, dobimo pravljično jogo. To je vodena vadba z elementi joge, posebej oblikovana za otroke, pri čemer otroci spoznavajo svoje telo, se naučijo osnovnih jogijskih položajev in prepros-

ke disanja te poboljšavaju svoju koncentraciju. Nit vodilja sata bajkovite joge je bajka. Budući da je naša škola uključena u projekt Zdrava škola, za izvođenje sata odabrali smo bajku Vrlo gladna gusjenica (E. Carle), jer smo željeli da učenici upravo kroz bajku postanu svjesni važnosti zdrave prehrane, kretanja i pravilnog ritma spavanja. Kako bismo mogli uključiti što više jednostavnih asana, bajku smo malo prilagodili i u nju dodali još nekoliko životinja, biljaka i predmeta. Tako su učenici pored jednostavnih tehnika disanja isprobali još i asane školjke, psa, konjića, mačke, deve, kukuljice, lava, kornjače, čamca, telefona, drveta... Svaki smo sat zaključili opuštanjem i vođenom meditacijom.

tih dihalnih tehnik ter urijo svojo sposobnost osredotočanja. Rdeča nit celotne ure pravljične joge je pravljica. Ker je naša šola vključena v projekt Zdrava šola, smo za izvedbo pravljične ure izbrali pravljico Zelo lačna gosenica (E. Carle), saj smo preko pravljice žeeli pri učencih ozvestiti pomen zdrave prehrane, gibanja in urejenega ritma spanja. Da smo lahko vključili čim več preprostih asan, smo pravljico nekoliko priredili in vanjo vključili še nekaj živali, rastlin in predmetov. Učenci so se tako poleg preprostih tehnik dihanja preizkusili še v asanah školjke, psa, konjička, mačke, kamele, bube, leve, želve, čolna, telefona, drevesa... Vsako uro pa smo zaključili s sproščanjem in vodeno meditacijo.

1. Pripovijedanje kao metoda za razvijanje pažnje

Svakidašnjica većine djece puna je aktivnosti. Neprekidno žure s jedne na drugu, stoga nečemu teško posvete svoju punu pažnju. Međutim na razvoj njihove pažnje i koncentracije možemo uspješno utjecati različitim metodama. Velik pozitivan učinak možemo postići također i pričanjem bajki (Štefan, 2009).

Djeca u dobi od 3 ili 4 godine do oko 9 godina većinom vjeruju onome što se u bajci priča. I u tom je razdoblju još uvijek važno da im bajke čita odnosno priča odrasla osoba, jer su na taj način izložena pozitivnim čitalačkim iskustvima, kojima potičemo njihovu unutaraju motivaciju za čitanje. Ona također istovremeno obogaćuju i svoj rječnik, razvijaju maštu, upo-

1. Pripovedovanje kot metoda za razvijanje pozornosti

Vsakdan većine otrok je poln aktivnosti. Neprestano hitijo od ene do druge dejavnosti in zato težko k nečemu pristopijo res pozorno. Na razvoj njihove pozornosti in zbranosti pa lahko uspešno vplivamo z različnimi metodami. Tako lahko velik pozitiven vpliv dosežemo s pripovedovanjem pravljic (Štefan, 2009).

Otroci so namreč od 3./4. leta do približno 9. leta starosti v pravljičnem obdobju. In v tem času je še vedno pomembno, da jim pravljice bere oziroma pripoveduje odrasla oseba, saj so na ta način otroci izpostavljeni pozitivnim bralnim izkušnjam, s katerimi krepimo njihovo notranjo motivacijo za branje. Hkrati pa si ob tem tudi bogatijo besedni zaklad, razvijajo domišljijo,

znaju se s glatkim čitanjem te razvijaju fokusiranu pažnju (Kordigel, 1991).

2. Bajkovita joga kao metoda za razvijanje pažnje

Izvrsna metoda za opuštanje i razvijanje fokusirane pažnje je također i joga. To je drevna indijska znanost koja spaja tijelo i duh i proizilazi iz prirodnih pokreta, a ti su vrlo bliski djeci. Ukoliko želimo naše najmlađe na zanimljiv način uvesti u svijet joge, možemo tu aktivnost povezati s pričanjem bajki i tako izvodimo bajkovitu jogu. To je vođena vježba s elementima joge, posebno namijenjena djeci. Djeca kroz bajkovitu jogu upoznavaju svoje tijelo, nauče osnovne položaje joge (asane) i jednostavne tehnike disanja te poboljšavaju svoju koncentraciju. A prije svega ona se zabavljaju. Najbolje vrijeme

spoznajo, kaj je to tekoče branje ter urijo svojo usmerjeno pozornost (Kordigel, 1991).

2. Pravljična joga kot metoda za razvijanje pozornosti

Odlična metoda sproščanja in urjenja usmerjene pozornosti pa je tudi joga. To je starodavna indijska veda, ki združuje telo in duha in izhaja iz naravnih gibov, ki pa so otrokom zelo blizu. Če želimo naše najmlajše na zanimiv način popeljati v svet joge, lahko to dejavnost povežemo s pripovedovanjem pravljičic in tako izvajamo pravljično joga. To je vodena vadba z elementi joge, posebej oblikovana za otroke. Preko pravljične joge otroci spoznavajo svoje telo, se naučijo osnovnih jogijskih položajev (asan) in preprostih dihalnih tehnik ter urijo svojo sposobnost osredotočanja. Predvsem pa se zabavajo. Naj-

za izvođenje bajkovite joge je ujutro, prije nastave.

Nit vodilja cijelog sata bajkovite joge je bajka. Dok slušaju bajku, djeca izvode klasične asane, prilagođene njihovim sposobnostima, gdje svaka asana predstavlja lik iz bajke.

Veliki naglasak na satima bajkovite joge također je i na disanju. Disanje je nešto najprirodnije, ali ga mlađa djeca još nisu svjesna, ne razlikuju udisaj i izdisaj, stoga želimo na satima bajkovite joge positići da djeca postanu svjesna disanja. Jer, kad smo fokusirani na disanje, ne možemo misliti ni na što drugo. Na taj način umu nudimo ugodan odmor od svakodnevnih aktivnosti (Božič, 2017).

primernejši čas za izvajanje pravljične joge je zjutraj, pred poukom.

Rdeča nit celotne ure pravljične joge je pravljica. Ob pripovedovanju pravljice otroci izvajajo klasične asane, ki so prilagojene njihovim sposobnostim, pri čemer vsaka asana predstavlja pravljični lik.

Velik poudarek na urah pravljične joge je tudi na dihanju. Dihanje je nekaj najbolj naravnega, vendar se mlajši otroci dihanja še ne zavedajo, ne ločijo med vdihom in izdihom, zato želimo na urah pravljične joge doseči, da otroci dihanje ozavestijo. Kajti, ko smo osredotočeni na dihanje, ne moremo razmišljati o ničemer drugem. Na ta način svojemu umu ponudimo prijeten odmor od vsakodnevnih aktivnosti (Božič, 2017).

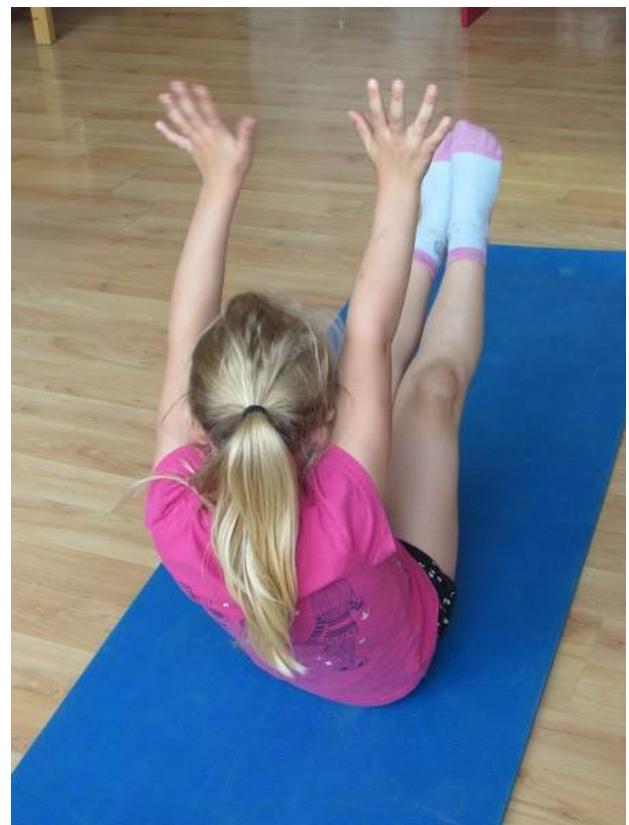
Opuštanje

Pas

Konjić

Čamac

*Mačka**Kukuljica**Leptir**Kornjača*

3. Izvođenje bajkovite joge u knjižnici

Prije svakog sata bajkovite joge u knjižnici potrebno je prikladno pripremiti prostor. Uklonimo stolove i stolice i na pod stavimo jastuke. Za svakog učenika pripre-

3. Izvedba pravljične joge v knjižnici

Pred vsako uro pravljične joge v knjižnici je potrebno ustrezno pripraviti prostor. Tako odstranimo mize in stole ter na tla položimo blazine. Za vsakega učenca pripra-

mimo manju plišanu igračku kao pomoć pri izvođenju vježbi disanja. U našoj školi izvodimo bajkovitu jogu za učenike 1. razreda. To je aktivnost u okviru projekta Zdrava škola.

Zbog prostornog ograničenja i samog načina rada, na svakom satu bajkovite joge prisutno je maksimalno deset učenika.

3.1. Uvodni dio sata

Prema riječima Urške Božič (2017), vježbanje joge je ritual, a djeca vole rituale. Na početku svakog sata sjednemo u osnovni jogički položaj (sjedimo na podu s prekrižanim nogama i ravnom kralježnicom i sklopimo dlanove ispred prsnog koša) i izvedemo jogički pozdrav (zatvorimo oči, pognemo glavu i sklopljene dlanove prenesemo do srca). Zatim slijede jednostavne vježbe disanja, koje je

vimo manjšo plišasto igračko, ki mu bo v pomoć pri izvajanju dihalnih vaj. Na naši šoli izvajamo pravljičnojogo za učence 1. razreda. Gre za aktivnost v okviru projekta Zdrava šola.

Zaradi prostorske omejitve in samega načina dela je na vsaki uri pravljične joge največ 10 učencev.

3.1. Uvodni del ure

Po besedah Božičeve (2017) je vadba joge ritual in otroci imajo radi rituale. Tako se na začetku vsake ure usedemo v osnovni jogijski položaj (sedimo na tleh s prekrižanimi nogami in zravnano hrbtenico ter sklenemo dlani pred prsnim košem) in naredimo jogijski pozdrav (zapremo oči, sklonimo glavo in sklenjene dlani prenesemo do srca). Nato pa sledijo preproste dihalne vaje, ki jih je opisala Vukmir Brenčičeva

opisala Andreja Vukmir Brenčič (2018). Budući da djeca još nisu svjesna svog disanja, prvo se igramo igru kroz koju pokušavaju prepoznati razliku između udisaja i izdisaja. Pretvaraju se da mirišu cvijeće, zijevaju, pušu u maslačak, pušu mjeđuriće od sapunice, skoče u vodu i zarone (zadrže dah)... Također otkrivaju kako dišu kad su ljuti (kao lokomotive – brzo i plitko) i kako kad se osjećaju dobro (kao kad puhaju balone – polako i dublje). Ovim se aktivnostima dječa doista koncentriraju na disanje, svjesna su ga, a uz to se još i zabavljaju. U završnoj vježbi disanja stave jednu ruku na trbuhan, a drugu na prsni koš, zatvore oči i samo dišu. Istovremeno promatraju što se događa s njihovim trbuščićem. Tako se smire i opuste i spremni su za ostatak sata, čija je nit vodilja bajka.

(2018). Ker se otroci svojega dihanja še ne zavedajo, se najprej igramo igrico preko katere skušajo ugotoviti razliko med vdihom in izdihom. Tako se pretvarjajo, da povohajo rožo, da zazehajo, da pihnejo regrato vo lučko, da pihajo milne mehuorčke, da skočijo v vodo in se potunkajo (zadržijo dih)... Ugibajo pa tudi, kako dihajo, kadar so jezni (kot lokomotive – hitro in plitvo) in kako, kadar jim je lepo (kot bi napihovali balone – počasi in globlje). S temi aktivnostmi otroci svojo pozornost res usmerijo na dihanje, se ga zavedajo, predvsem pa se ob tem zelo zabavajo. Za zaključek dihalnih vaj položijo eno roko na trbuhan, drugo na prsni koš, zaprejo oči in samo dihajo. Ob tem opazujejo, kaj se dogaja z njihovim trebuščkom. Tako se umirijo in sprostijo in so pripravljeni na preostali del ure, katerega rdeča nit je pravljica.

3.2. Središnji dio sata

Budući da se bajkovita joga odvija u okviru projekta Zdrava škola, odabrali smo bajku Vrlo gladna gusjenica (E. Carle), jer smo kroz nju željeli učenike učiniti svjesnima važnosti zdrave prehrane, kretanja i pravilnog ritma spavanja. Bajku smo prilagodili izvođenju klasičnih nekomplikiranih asana, koje su prilagođene dječjim tijelima, njihovoј snazi, gipkosti i sposobnostima. S obzirom na to da joga oponaša životinjski i biljni svijet, bajku smo preradili i u nju dodali još nekoliko životinja, biljaka i predmeta. Na taj način učenici upoznaju i isprobaju asane školjke, psa, konjića, mačke, deve, kukuljice, leptira, lava, kornjače, čamca, telefona, drveta...

Na satima je vrlo živahno. Tijek samog sata zamišljen je kao opuštena igra i zabava, jer je bajkovita

3.2. Osrednji del ure

Ker poteka pravljična joga v okviru projekta Zdrava šola, smo namensko izbrali pravljico Zelo lačna gosenica (E. Carle), saj smo preko pravljice želeti pri učencih ozavestiti pomen zdrave prehrane, gibanja in urejenega ritma spanja. Pravljico smo nekoliko priredili izvajanju klasičnih nezapletenih asan, ki so prilagojene otroškim telosom, njihovi moći, prožnosti in sposobnostim. Ker joga oponaša živalski in rastlinski svet, smo pravljico nekoliko priredili in vanjo dodatno vključili še nekaj živali, rastlin in predmetov. Tako učenci spoznajo in se preizkusijo v asanah školjke, psa, konjička, mačke, kamele, bube, metulja, leva, želve, čolna, telefona, drevesa...

Pri urah je zelo živahno. Sam potek ure je namreč zastavljen kot sproščena igra in zabava, saj je

joga, u usporedbi s jogom za odrasle, vrlo dinamična. Potpuno uročimo u bajku te osim vježbi disanja i izvođenja asana također i pjevamo, trčimo, skačemo i plešemo.

3.3. Završni dio sata

Svaki sat završimo ponavljanjem svih asana iz bajke i opuštanjem. Uz vođenu meditaciju (pouka bajke) djeca legnu i na trbuščić polože manju plišanu igračku. Disu i pritom gledaju igračku. Kad udahnu, trbuščić se napuše i igračka se digne, kad izdahnu, trbuščić se isprazni i igračka se spusti. Kad tako dišu, njihov je udisaj dulji, a izdisaj sporiji. Tako se pobrinemo da se opuste i postanu svjesni svog disanja. Oprostimo se tako da ponovno sjednemo u osnovni jogički položaj i izvedemo jogički pozdrav.

pravljična joga v primerjavi z joga za odrasle zelo dinamična. Povsem se namreč vživimo v pravljico in tako poleg dihalnih vaj in izvajanja asan tudi pojemo, tečemo, skačeemo in plešemo.

3.3. Zaključni del ure

Vsako uro zaključimo s ponovitvijo vseh asan iz pravljice ter sproščanjem. Ob vodenji meditaciji (nauk pravljice) se otroci uležejo in si na trebušček položijo manjšo plišasto igračo. Dihajo in pri tem opazujejo igračo. Ko vdihnejo, se trebušček napihne in se zato igrača dvigne, ko izdihnejo, se trebušček izprazni in se zato igrača spusti. Ko tako dihajo, je njihov vdih globlji, izdih pa počasnejši. Tako poskrbimo, da se sprostijo in se zavedajo svojega dihanja. Poslovimo se tako, da se zopet usedemo v osnovni jogijski položaj in naredimo jogijski pozdrav.

4. Zaključak

Prema navodima Urške Božič (2017), bajkovitom jogom možemo u djece poboljšati motoričke i koordinacijske vještine, samopouzdanje, fizičku snagu i gipkost te pravilno držanje tijela, a prije svega njena provedba pozitivno utječe na koncentraciju i smirenost.

U današnje vrijeme djeca su neprestano uključena u različite aktivnosti i sa svih strana izložena brojnim podražajima (telefoni, računala, televizori...). Ali kad se fokusiraju isključivo na tijelo (izvođenje asana) i disanje, ne mogu misliti ni na što drugo. Tako se mogu odmoriti od vanjskog svijeta i opustiti.

Trenutno izvodimo bajkovitu jogu jednom godišnje za učenike 1. razreda. Međutim, tehnike disanja koje učenici upoznaju na tim sataima također su prikladne za opuš-

4. Zaključek

Kot navaja Božičeva (2017) lahko s pravljično joga pri otrocih izboljšamo motorične in koordinacijske spretnosti, samozavest, telesno moč in gibljivost, telesno držo, predvsem pa izvajanje pravljične joge pozitivno vpliva na zbranost in umirjenost.

V današnjih časih so namreč otroci nenehno vpeti v različne dejavnosti, z vseh strani so deležni številnih dražljajev (telefoni, računalniki, televizija...). Ko pa se osredotočijo izključno na telo (izvajanje asan) in na dihanje, ne morejo zraven razmišljati o ničemer drugem. Tako se lahko odpočijejo od zunanjega sveta in se sprostijo.

Trenutno pri nas izvajamo pravljično joga enkrat letno za učence 1. razreda. So pa lahko dihalne tehnike, ki jih učenci spoznajo na teh urah, primerne tudi za spro-

tanje i koncentraciju prije ocjenjivanja znanja ili kao uvod u sate redovite nastave.

ščanje in zbranost pred ocenjevanji znanja ali kot uvod v redne ure pouka.

5. Literatura

Božič, Urška. Pravljična joga. Ljubljana: Mladinska knjiga založba, 2017.

Carle, Eric. Zelo lačna gosenica. Ljubljana: Epta, 1997.

Kordigel, Metka. Bralni razvoj, vrste branja in tipologija bralcev. // Otrok in knjiga, 31 (1991), 5-21.

Štefan, Anja. Pripovedovanje v družinskem krogu. // Branje za znanje in branje za zabavo: priročnik za spodbujanje družinske pismenosti / uredile Livija Knaflič i Nataša Bucik. Ljubljana: Andragoški center Slovenije, 2009.

The Very Hungry Caterpillar: A Cosmic Kids Yoga Adventure. [citirano 2019-05-15]. Dostupno na: <http://www.youtube.com/watch?v=xhWDiQRrC1Y>

Vukmir Brenčič, Andreja. Diham. Domžale: Družinski in terapevtski center Pogled, 2018.

Iz rada

Knjižničarskog društva

Rijeka

RIJEKA 2020

Knjižničarsko društvo Rijeka partner u projektu Civilne inicijative EPK Rijeka 2020

dr. sc. Korina Udina, predsjednica KDR-a

korinau@yahoo.com

Svečani početak rada na projektu u OŠ Podmurvice

Najvažniji kulturni događaj u Hrvatskoj, proglašenje Rijeke Europskom prijestolnicom kulture i sva EPK događanja protekle godine poprimila su još snažnije značenje nama knjižničarima kada je Knjižničarsko društvo Rijeka potpisalo Ugovor sa Rijeka 2020 d.o.o. Civilne inicijative, 30.03.2019., kao partner u projektu. KDR je kao partner imao određenu ulogu u promoviranju projekta "Čitajmo zajedno ispod krošnje hrasta" Rijeka 2020 kroz aktivnosti po dogovoru:

- Donacijom knjiga za zajedničko čitanje Akcijom **Dajem knjigu**

- Organizacijom stručnih skupova otvorenih za članstvo KDR-a i građanstvo
- Objavama o projektu u e-časopisu Knjižničar/Knjižničarka, na mrežnoj stranici Knjižničarskog društva www.kdr.hr i na FB stranici KDR-a
- Izradom i tiskanjem reklamnih materijala
- Poslovima grafičkog i digitalnog oblikovanja, lekture
- Računovodstvenim i ostalim uslugama

I sve je počelo 15. travnja 2019. godine u 17 sati u OŠ Podmurvice. Svečano, u holu OŠ Podmurvice prepunom ljudi. Trećom akcijom KDR-a "Dajem knjigu" Knjižničarsko društvo Rijeka je na dan svečanog početka rada na projektu darovalo knjige za zajedničko čitanje voditeljici projekta, članici KDR-a, knjižničarki Alidi Devčić Crnić i OŠ Podmurvice. Akciju darivanja knjiga *Dajem knjigu* KDR organizira od 2017. godine. U posljednje tri godine darovani su Dječji odjel kirurgije na Kantridi, KBC-a Rijeka, sa preko 500 novih slikovnica i knjiga, darovali smo "60 knjiga za 60 godina" Gradskoj knjižnici i čitaonici u Puli za 60-tu obljetnicu rada i darovali smo OŠ Podmurvice 250 naslova za zajedničko čitanje u projektu "Čitajmo zajedno..." projektu Civilne inicijative programa Rijeka Europska prijestolnica kulture 2020.

KDR uvijek podupire društvenu aktivnost knjižničara u svim vrstama knjižnica Primorsko-goranske županije. Početku suradnje na projektu prisustvovali su svi članovi Upravnog odbora KDR-a: Jasmina Kovačević, tajnica, Niko Cvjetković, član, Ada Prpić, članica, Zdenka Stojčić, blagajnica, Mario Šlosar, član.

Motiv cjelokupnog događanja "Light is life" / "Svjetlost je život" je doista dubok, biblijski. Tin bi rekao *Knjiga nije hrana već poslastica* pa sam pozdravnim govorom zaželjela prisutnima u ime KDR-a da ovaj projekt bude zajedničko slatko iskustvo.

"Dajem knjigu", akcija KDR-a za zajedničko čitanje

Istog dana je organizirana je radionica "Light is life" / "Svjetlost je život" u školskom holu. Organizatori su pozvali učenike, učitelje i građane da se pridruže u doživljaju čudesne svjetlosti koja se je pojavljivala u holu škole jer "Svjetlost je život". Odlučili su na taj način oživjeti omiljene likove i junake rođene u bajci, basni, romanu, priči ili stripu. Svjetlosnu bajkovitost i fotografije događanja priredili su Eli Udina Crnić, dizajnerica svjetla i Alex Udina, majstor tona iz tvrtke Br1. Svečanost bajki je uveličalo gostovanje pripovjedačice, bajkopričalice i lutkarice Margarete Peršić.

Interaktivno pričanje bajki uključivanjem publike koja interpretira likove je urnebesno iskustvo, uživaju i djeca i odrasli, i uključeni i gledatelji. Odlična atmosfera za početak cjelogodišnje suradnje u čitanje, interpretaciji i učenju. Dva sata smijeha i izuzetnog scenskog doživljaja.

Sljedeća aktivnost je bila međunarodna u kojoj je KDR participirao 24. svibnja 2019. Priredba dobrodošlice i zajedničko čitanje "Kekeca" za mlade knjižničare i učenike OŠ Antona Bezenšeka Frankolovo, Slovenija. Na cijelodnevnom stručnom zbivanju učenici i učitelji iz Slovenije upoznali su znamenitosti Rijeke kao i sjedište EPK 2020 u prostoru RIHUB-a.

U OŠ Podmurvice dočekali smo goste iz Slovenije priredbom učenika i prigodnom izložbom radova.

Sam posjet RI HUB-u je bio zanimljivo iskustvo učenicima iz Slovenije jer su u kontaktu sa voditeljicama programa Civilnih inicijativa saznali koliko je važno biti društveno osviješten, aktivan i što sve građani mogu zajedno pozitivno učiniti kada udruže svoja znanja i vještine.

Za knjižničare najkonkretnija aktivnost organizirana je u Dvorani Glagoljica, u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka. Nositelj aktivnosti bio je KDR-a i grupa građana Mlaka Rijeka 2020 Europska prijestolnica kulture Rijeka – Luka različitosti. Stručno znanstveni skup "Čitanje prošlosti za budućnost" i prezentacija knjige Ervina Dubrovića "Rijeka – južni pol srednje Europe"

za početak Mjeseca hrvatske knjige 15. listopada 2019. bio je prava poslastica. Veliki odaziv članova i građana, stručni skup KDR-a popraćen marketingom EPK Rijeka 2020, medijima (Kanal RI, RTL, Portal Fiuman), doprinijeli su vidljivosti i prisutnosti KDR-a u Rijeci i Županiji. Promocija stručnog skupa na mrežnim stranicama Rijeke EPK 2020. vjerujem da je značajniji pomak u popularizaciji Knjižničarskog društva Rijeka, knjižničarstva, knjižnica, knjiga i čitanja.

Ervin Dubrović i Miljenko Smokvina

Nakon predaje zajedničkog završnog izvješća o provedenom projektu i održivosti projekta u idućem razdoblju zaključeno je da je ovakvo kulturološko, poduzetničko i stukovno iskustvo obogatilo sve nas uključene u realizaciju, ali sve one koji su kao publika sudjelovali u jednogodišnjim aktivnostima. Zaključeno je da se ovakvi partnerski projekti trebaju organizirati češće, da bez obzira što EPK Rijeka 2020 ove godine nastavlja sa drugim programom ulogu RI HUB-a kao poveznice između zainteresiranih pojedinaca, građana, udruga, institucija u provođenju ideja, projekata, akcija svakako treba zadržati u budućnosti grada Rijeke. Razvoj svijesti i civilnog društva predispozicija je civiliziranom, uljuđenom življenju u društvenoj sredini.

Izvješće o radu Knjižničarskog društva Rijeka

od 13.06.2018. do 13.06.2019. (između Skupština)
i do kraja 2019. godine

dr. sc. Korina Udina

Predsjednica KDR-a

kontakt@kdr.hr

Tijekom 2018. godine Knjižničarsko društvo Rijeka bilo je aktivno uključeno u javnu raspravu o Zakonu o knjižnicama, kroz rasprave i prijedloge izmjena dopisima, kroz sastanke Glavnog odbora HKD-a, sastanke u Ministarstvu kulture sa ministricom Obuljen Koržinek. Knjižničarsko društvo Rijeka sa Županijskom matičnom službom poticalo je knjižničare da sudjeju u javnoj raspravi i predlažu izmjene Prijedloga Zakona o knjižnicama.

Zakon o knjižnicama je objavljen, a slijedi nam javna rasprava o Pravilniku o stjecanju stručnih zvanja.

Tijekom 2019. godine aktivnost Knjižničarskog društva se je intenzivirala tako što se je svakog mjeseca doista radilo na različitim područjima. U narednim poglavljima obrazloženo je po datumima i događanjima koje su sve aktivnosti realizirane.

Sudjelovanje u radu Hrvatskog knjižničarskog društva

1. Izvanredna sjednica upravnih i stručnih tijela HKD-a 19. lipnja 2018. godine u Zagrebu, u prostoru Mediateke Gradske knjižnice u Zagrebu.

Dnevni red je imao samo jednu točku: Prijedlog Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.

2. Sudjelovanje KDR-a u radu 43. Skupštine HKD-a u Opatiji od 10.10.2018.-13.10.2018.
3. Suorganizacija 9. Okruglog stola Komisije za osnovnoškolske i srednjoškolske knjižnice 10.10.2018. u Opatiji. U Organizacijskom odboru: Mira Matan, Ljiljana Črnjar, Korina Udina.
4. Organizacija KDR-a stručnog posjeta članova HKD-a Gradu Muzeju Mošćenice 13.10.2018.
5. Redovito sudjelovanje u sjednicama GO HKD-a, zapisnici o tome su na mrežnoj stranici HKD-a.:
 - 1. konstituirajuća sjednica Glavnoga odbora HKD-a za mandatno razdoblje 2018.-2020. god. u četvrtak, 11. listopada 2018. g. u 19.00 h u hotelu Ambasador u Opatiji (Dvorana Kamelija),
 - 2. elektronička sjednica Glavnog odbora od srijede, 31. listopada 2018. godine do petka, 2. studenoga 2018. do 14.00 sati.
 - 3. elektronička sjednica Glavnog odbora u četvrtak, 15. studenoga 2018. godine
 - 4. elektroničku sjednica Glavnog odbora u ponedjeljak, 17. prosinca 2018. godine.
 - 6. sjednica Glavnog odbora u utorak, 19. veljače 2019. godine
 - 8. sjednica Glavnog odbora u ponedjeljak, 15. srpnja 2019. godine
 - 10. elektronička sjednicu Glavnoga odora HKD-a od 26. do 27. rujna 2019. do 15 sati.

- 11. elektronička sjednicu Glavnoga odbora HKD-a od 15. do 16. listopada 2019. do 16 sati.
- 12. elektronička sjednica Glavnoga odbora HKD-a od 5.-6. studenog 2019. do 16 sati.
- Obilježavanje Dana hrvatskih knjižnica, u ponedjeljak, 11. studenoga 2019. godine u Guvernerovoj palači u Rijeci s početkom u 12 sati. Dobitnik ovogodišnjeg priznanja "Knjižnica godine" je Gradska knjižnica Rijeka. Proglašenje dobitnika ovogodišnjeg priznanja "Knjižnica godine" održalo se je na konferenciji za novinare u srijedu, 6. studenog 2019. u 11 sati u Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića.
- 11.11.2019. svečanost dodjele priznanja za Knjižnicu godine održana je u Guvernerovoj palači u prisustvu brojnih članova KDR-a

*D. Machala, N. Cvjetković,
K. Udina*

*K. Mahulja Pejčić, A. Devčić
Crnić*

- 13. elektronička sjednica Glavnoga odbora HKD-a od 27.-28. studenoga 2019. do 16 sati.

Rad Knjižničarskog društva Rijeka od 13.06.2018. do prosinca 2019.

1. Održan je 13.06.2018. stručni skup Knjižničarskog društva Rijeka *Gdje prošlost sreće budućnost*, svečana dodjela Povelje Ivan Kostrenčić pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije, te izborna skupština Društva. 13. lipnja 2018. održana Izborna skupština KDR-a na kojoj je izabran UO, Nadzorni odbor, predsjednica i dopredsjednica, blagajnica i tajnica Društva.
 2. Redovito održavanje sjednica Upravnog odbora KDR-a: održane sjednice UO KDR-a: Dvije sjednice sastankom članova: 07.02.2019. 31.03. 3.04.2019.
 - e-sjednice: 2.10.2018.
 - e-sjednica UO KDR-a 5.03.2019. Preporuka za kandidaturu Ivani Vladilo za nagradu Višnja Šeta u kategoriji za životno djelo
 - e-sjednica UO KDR Rijeka, 17.07.2019. Javni poziv za dodjelu godišnjeg priznanja ‘Knjižnica godine’ (27.06.2019) Hrvatsko knjižničarsko društvo objavljuje Javni poziv za dodjelu godišnjeg priznanja “Knjižnica godine”. Rok za prijavu je 26. kolovoza 2019. godine. Predlog UO KDR-a da predložimo kandidaturu Gradske knjižnice Rijeka na natječaju HKD-a za Knjižnicu godine
 - e-sjednica UO KDR 27.08.2019.
- Održana konstituirajuća sjednica Ocjenjivačkog odbora za dodjelu Povelje Ivan Kostrenčić 10. siječnja 2019.

3. Ažuriranje baze podataka članova – članstvo KDR-a brojno se povećava, KDR ima 96 članova. Redovito se šalje poziv svima za podmirivanjem članarine prema KDR-u. Analizom je utvrđeno da umirovljenica ima 9. Također je utvrđeno da imamo 12 članova koji su u KDR-u od 25 godina do 34 godine. Popis u prilogu.
4. Ostvareni su planirani programi na izbornoj skupštini KDR-a 13.06.2018. U razdoblju između dviju skupština nastavili smo raditi u skladu sa smjernicama za navedeno mandatno razdoblje. Radi se na učlanjenju novih članova.
5. Sudjelovanje na stručnim skupovima: Čitateljskog društva, HUŠK-a, HKD-a, CSSU, itd.
11. ožujka 2019. godine na Filozofskom fakultetu u Rijeci, uč. 206, u 11:00 sati. Sudjelovala sam na Okruglom stolu Književnost i društvo: Vrijednosti čitalačkih praksi. Okrugli stol održavao se je u sklopu projekta "Književnost kao domena etičnosti" (inicijalne potpore Sveučilišta u Rijeci, br. 17.05.2.2.05) i povodom desete obljetnice programa "Pri-povjedač/ica priča za laku noć" udruge "Portić".

Sudjelovali su:

- dr. sc. Korina Udina, Knjižničarsko društvo Rijeka
- Verena Tibljaš, prof. Gradska Knjižnica Rijeka
- doc. dr. sc. Maja Opašić, Udruga "Portić"
- Daniela Samaržija, prof. Škola za Primijenjenu umjetnost Rijeka
- Lorena Mrvčić, prof. Osnovna Škola "Kraljevica"
- Moderatorica: doc. dr. sc. Iris Vidmar

Tema okruglog stola bila je pitanje uloge i vrijednosti književnosti i čitanja za pojedinca, ali i u kontekstu društvene zajednice. Govorilo se je o čitalačkim praksama u različitim kontekstima, od vrtića i osnovnih škola, knjižnica, čitalačkih klubova i klubova umirovljenika, kao i o čitanju kao samostalnoj, privatnoj aktivnosti. O važnosti i vrijednosti knjige i književnosti raspravljalo se iz perspektive knjižnica, uz naglasak na pitanju o doprinosu i ulozi knjižnica u društvu i obrazovanju. Raspravljalo se i o aktivnostima čitalačkih klubova.

6. Organizacije stručnih skupova:

1. Stručni skup Knjižničarskog društva Rijeka 07.02.2019. Gradska knjižnica Rijeka – Ogranak Trsat, Trg Viktora Bubnja 1.

1. Kad uredništvo prelista sadržaj e-časopisa Knjižničar/Knjižničarka br. 9
 - Maja Cvjetković (tema broja),

- Aleksandra Moslavac (Iz knjižnica),
- Jelena Višnjić (Putopis i Istraživanje)
- Jasmina Kovačević, (Okrugli stol i stručno usavršavanje)
- Mario Šlosar, (Iz rada knjižničarskog društva)
- i Korina Udina (Nagrade)
- Grafički dizajn: Martina Brkić

2. Predstavljanje knjige: Kristijan Benić “Kako čitati grad kroz bajtove i piksele” – Priča o povijesti razvoja informatike i digitalne kulture u Rijeci

2. Stručni skup “Čitanje prošlosti za budućnost” 15.10.2019. od 12.00 do 14.30 sati

Dvorana Glagoljica, Sveučilišna knjižnica Rijeka, u organizaciji KDR-a i grupe građana Mlaka, Rijeka 2020 Europska prijestolnica kulture, Rijeka – Luka različitosti uz početak Mjeseca hrvatske knjige. Sudjelovali su:

- Korina Udina, Alida Devčić Crnić: O projektu “Čitajmo zajedno ispod krošanja stabala”
- Ervin Dubrović: Čitanje knjige “Rijeka, južni pol Srednje Europe”
- Miljenko Smokvina: Čitanje i čuvanje riječke fotografске baštine u povodu 180 obljetnice izuma fotografije

Miljenko
Smokvina

Sudjelovanje KDR-a u projektima EPK Rijeka 2020

Knjižničarsko društvo Rijeka potpisalo je ugovor s Rijeka 2020 d.o.o. Civilne inicijative programa Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture. Naziv projekta je “Čitajmo zajedno ispod krošnje hrasta”.

RIJEKA 2020

Voditelji projekta: Alida Devčić Crnić, OŠ Podmurvice i grupa građana Mlaka: Dubravka Dužević, Romina Raspor Mohorovičić, Tamara Turić i Roberta Bonassin. Partner u projektu: Knjižničarsko društvo Rijeka (KDR), Dolac 1, 51 000 Rijeka

Provedena je akcija darivanja knjiga **Dajem knjigu!** 15. travnja 2019. godine od 17.00 do 19 sati Knjižničarsko društvo Rijeka je doniralo knjige za zajedničko čitanje. U holu 3. donacija knjiga KDR-a **Dajem knjigu:** 150 stripova iz edicije HRVATSKI VELIKANI u edukativnom stripu /25 stripova o Nikoli Tesli uz Noć knjige i "Light is life" / 4 knjige na talijanskom jeziku – za akciju međuškolske suradnje i čitanje na talijanskom jeziku; 4 knjige na engleskom jeziku; 55 knjiga iz neobavezne lektire; 35 slikovnica za najmlađe čitače. UKUPNO: 248 naslova. **Dajem knjigu** pratili su novinski članci i reportaže na Radio Rijeci, HRT Rijeka, Kanalu RI i web stranicama EPK Rijeka 2020.

O KDR-u u medijima

1. Redovite najave događanja u svim loklanim medijima (radio, novine, portali).
2. U emisiji Učionica, 18. listopada 2018. riječke televizije Kanala R, predsjednica KDR-a predstavila rad Knjižničarskog društva Rijeka (dostupno na: <https://youtu.be/GerflyMhKdA>)
3. Na portalu EPK Rijeka 2020:
4. 15.10.2019. u emisiji Planet Ri, u vijestima RTL-a o stručnom skupu i predavačima "Čitanje prošlosti za budućnost" na mrežnoj stranici EPK Rijeka 2020 <https://rijeka2020.eu/strucni-skup-citanje-proslosti-za-buducnost/>

Informiranje članova

O svim događanjima Društva članovi su bili obaviješteni putem elektroničke pošte, redovitim postavljanjem obavijesti na mrežne stranice Društva, te stranice Facebooka.

U elektroničkom obliku su objavljen je 9. broj stručnog časopisa Knjižničar/Knjižničarka, koji prati događanja i aktivnosti Društva, članova društva sa skupova i konferencija u zemlji i inozemstvu, donosi novosti iz knjižničarske struke te predstavlja programe i projekte iz knjižnica na području Rijeke i Primorsko-goranske županije. U siječnju 2020. g. objavljen je 10. broj stručnog časopisa Knjižničar/Knjižničarka.

Glavna i odgovorna urednica prema odluci UO KDR-a je Korina Udina, a članovi uredništva su: Maja Cvjetković, Mario Šlosar, Jasmina Kovačević, Aleksandra Moslavac, Jelena Višnjić. Grafička urednica je Martina Brkić.

Uredništvo mrežnih stranica KDR-a i Facebook-a: Ivana Vladilo, Korina Udina.

Vidljivost stručnog e-časopisa Knjižničar/Knjižničarka – aktivnosti:

- Aleksandra Moslavac – katalogizirala je časopis u skupni katalog Crolista
- Jelena Višnjić – upisala u bazu: Hrčak
- Jasmina Kovačević – stupila u kontakt sa Ivanom Dorotić – komisija za katalogizaciju i poslala svim regionalnim društvima prijedlog da imaju link na naš časopis na svojoj stranici

Uredništvo e-časopisa 10. broja Knjižničar/ka odredilo je **okvirnu konceptiju sadržaja** časopisa:

- Pozvati sve urednike da napišu svoju impresiju / osvrt na vrijeme u kojem su oni stvarali časopis (Korina Udina)
- Tema broja – povjesna priča o stvaranju časopisa – spoj – sva uredništva
- Središnji dio – kao i obično
- Završni dio – statistički podatci: svi upravni odbori i uredništva u posljednih 10 godina, svi nagrađeni članovi i članice
- Ada Prpić – bibliografija svih autora

Grafički dizajn časopisa radit će Martina Brkić, za dosadašnje naslovni-
ce dogovoriti formu oko autorskih prava.

Za obilježavanje 10. obljetnice objavljivanja časopisa prijedlozi koje smo
usvojili su:

- 10 naslovnica – na 10 plakata – izložba
- Bookmarkeri za sve članove: 150 komada
- Eko torbe 150 komada (11,00 kn komad sa tiskanjem = 1650,00 kn)
- Rollup sa 10 naslovnica i logo KDR
- Mogućnost prodaje torbi, majica, šalica sa znakom KDR-a putem
webshopa (za razmišljanje)

Izdavačka djelatnost

- 10. broj časopisa Knjižničar/ka
- Mrežna stranica Društva www.kdr.hr i Facebook stranica
- Dan hrvatskih knjižnica i Mjesec hrvatske knjige – 10. obljetnicu
stručnog časopisa obilježiti ćemo 10. brojem Knjižničar/Knjižničarka
i stručnim skupom
- akciju DAJEM KNJIGU zadržati kao način promicanja čitanja, knjige
kao izvora znanja, čina dijeljenja kao sinonima knjižničarskog djelo-
vanja.

Plan rada i finansijski plan Knjižničarskog društva Rijeka do kraja 2019. godine

Redovna djelatnost

- Sjednice i e-sjednice Upravnog odbora
- Izborna skupština
- Dodjela Povelje Ivan Kostrenčić (javni poziv – procedura izbora i dodjela)
- Sudjelovanje u radu radnih i stručnih tijela i izborne skupštine HKD
- Učlanjenje novih članova
- Suradnja s drugim regionalnim knjižničarskim društvima

Programi

- Predavanja, seminari, predstavljanje publikacija iz područja knjižničarstva
- Dan hrvatskih knjižnica i Mjesec hrvatske knjige – Akcija Dajem knjigu

Finansijski plan – pisanje natječaja na:

- Javni pozivi Grada Rijeke
- Javni pozivi Primorsko-goranske županije
- Članarine članova KDR-a
- Donacije ili oglašavanje kao izvor prihoda

Zaključno

U razdoblju između dviju skupština nastavili smo raditi u skladu sa smjernicama za navedeno razdoblje. Redovna djelatnost Knjižničarskog društva Rijeka financira se sredstvima Primorsko-goranske županije te članarinom, **a do kraja godine i prodajom reklamnog prostora izdavaču Katarina Zrinski iz Varaždina.**

Foto pregled

knjižničarskih događanja koja su obilježila rad KDR-a u 2019. godini

dr. sc. Korina Udina

korinau@yahoo.com

1. Predstavljanje stručnog e-časopisa Knjižničar/Knjižničarka broj 9, godina 2018. i knjige Kristijana Benića "Kako čitati grad kroz bajtove i piksele" (veljača 2019.)

2. Predstavljanje knjige Karmen Delač Petković "Sretne ljubavi" (veljača 2019.)

U RiBooku: E. Krivac, K. D. Petković, F. Butorac

3. Potpisivanje Ugovora sa Rijeka EPK d.o.o. i partnerstvo KDR-a i OŠ Podmurvice u EPK 2020. (ožujak 2019.)

4. Predstavljanje prve riječke gurmanske slikovnice Andje Marić "Rigo Janči"
(ožujak 2019.)

5. Potpisivanje Ugovora KDR-a i SVKRI o korištenju prostora na neodređeno vrijeme sa ravnateljicom SVKRI Senkom Tomljanović i uređenje sjedišta Knjižničarskog društva Rijeka (ožujak 2019.)

6. 14. Okrugli stol o pokretnim knjižnicama u RH i 8. festival bibliobusa (lipanj 2019.)

7. Redovna skupština KDR 13.06.2019. (lipanj 2019.)

S. Tomljanović, K. Udina, I. Vladilo

8. Prijedlog za Knjižnicu godine KDR-a za Gradsku knjižnicu Rijeka (kolo-
voz 2019.).

M. Cvjetković, N. Cvjetković, A. Moslavac, A. Prpić, J. Kovačević

9. Prijedlog za nagradu HUŠK-a za životno djelo za Ivanu Vladilo (kolovoz 2019.)

10. Organizacija stručnog skupa KDR-a u EPK 2020. "Čitanje prošlosti za budućnost" i prezentacija knjige Ervina Dubrovića "Rijeka – južni pol srednje Europe" za početak Mjeseca hrvatske knjige (listopad 2019.)

11. Sudjelovanje na 48. Svjetskom kongresu IASL 2019. (listopad 2019.)

Predsjednica KDR-a K. Udina i Predsjednica IASL-a Katy Massingill Manck

12. Predstavljanje knjige dr. Tatjane Blažeković "Sveučilišna knjižnica Rijeka – povjesni pregled 1627.-1997." urednice Senke Tomljanović (studeni 2019.)

III. III. Dan hrvatskih knjižnica

Zadovoljstvo nam je pozvati Vas

na prezentaciju knjige dr. Tatjane Blažeković

*Sveučilišna knjižnica Rijeka - povjesni pregled
1627. – 1997.*

povodom Dana hrvatskih knjižnica

u ponedjeljak, 11. studenoga 2019. u 12.00 sati
u dvorani izložbe Glagoljica, Dolac 1

knjigu predstavljaju:

prof. dr. sc. Srećko Jelušić, u miru,
prof. dr. sc. Irvin Lukežić,
Senka Tomljanović, urednica i
Ines Wolf, predstavnica izdavačke kuće Welt

13. Dan hrvatskih knjižnica i dodjela nagrade Knjižnici godine Gradske knjižnici Rijeka (studeni 2019.)

14. Predstavljanje autobiografije riječke književnice Vedrane Rudan "Ples oko sunca" (prosinac 2012.)

ExLibris: Drago Glamuzina, Vedrana Rudan, Aleksandar Stanković

Dubrovnik IASL 2019.

Convergence – Empowering – Transformation:

School Libraries

dr. sc. Korina Udina

predsjednica KDR-a

dopredsjednica HUŠK-a

korinau@yahoo.com

Najveći knjižničarski kongres u Hrvatskoj, na Međunarodni dan školskih knjižnica, bio je od 21. listopada 2019. do 25. listopada 2019. u Dubrovniku. Organizatori IASL 2019., 48. Svjetskog kongresa školskih knjižničara i 23. Međunarodnog istraživačkog foruma o školskome knjižničarstvu koji se održao s nazivom Okupljanje – osnaživanje – preobrazba: školske knjižnice bili su Međunarodna udruga školskih knjižničara (IASL) i Hrvatska udruga školskih knjižničara (HUŠK) pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja i Ministarstva kulture.

Niti jedna strukovna udruga u Hrvatskoj, čiji su članovi iz sustava odgoja i obrazovanja nije do sada uspjela biti suorganizatorom ovako značajnog svjetskog skupa. Sudjelovalo je 240 sudionika iz 44 zemlje sa preko 80 znanstvenih i stručnih izlaganja, radionica i prezentacija. Jezik konferencije bio je engleski.

Organizacijski odbor IASL-a 2019.: Irena Bando, Korina Udina, Anica Tkalčević, Marija Purgar, Goranka Brahim Vlahović

Program izlaganja i zbornik radova može se naći na stranicama IASL-a. Zanimljivo je vidjeti teme i gdje je sve bio organiziran ovaj svjetski kongres u posljednjih deset godina, potpuna lista nalazi se na webu IASL-a:

- 2019 – October 21-25, **Dubrovnik**, Croatia: “Convergence, Empowering, Transformation: School Libraries”
- 2018 – May 6-11, **Istanbul**, Turkey: “Innovation, Information and Impact of School Libraries”
- 2017 – August 4-8, California State University, **Long Beach**, California, USA: “Learning Without Borders”
- 2016 – August 22-26, Meiji University, **Tokyo**, Japan: “A School Library Built for the Digital Age”
- 2015 – **Maastricht**, The Netherlands: “The School Library Rocks: living it, learning it, loving it”
- 2014 – **Moscow**, Russian Federation: “The school library in the knowledge society: use of cognitive technologies, form creative person”
- 2013 – Sanur Paradise Plaza, **Sanur – Bali**, Indonesia: “Enhancing Students’ Life Skills through the School Library” | Photos from 2013 IASL Conference, Bali, Indonesia on Facebook
- 2012 – Education City Student Center, **Doha**, Qatar: “The Shifting Sands of School Librarianship”
- 2011 – The University of West Indies, **Kingston**, Jamaica: “School Libraries: Empowering the 21st Century Learner”
- 2010 – Brisbane Convention & Exhibition Centre, **Brisbane**, Queensland, Australia: “Diversity Challenge Resilience”

Predavanja su među pozvanima održali poznati predavači i cijenjeni svjetski teoretičari:

Darryl Toerien, Head of Library and Archives at Oakham School (England/UK)

Dr. Ross Todd, Associate professor in the School of Communication and Information at Rutgers University (USA)

Osim bogatog znanstvenog i stručnog programa Svjetskog kongresa, sudionici su imali priliku upoznati kulturne znamenitosti Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije. Posjetili su Konavle i Zavičajni muzej Konavle, Muzej Rodnu kuću Vlahe Bukovca u Cavitatu, knjižnicu OŠ Stjepana Radića i Arheološki muzej Narona u Metkoviću.

Konavljanski ples

Zavičajni muzej Konavala

Rodna kuća Vlahe Bukovca

Glazbena poslastica, Kvartet Sorkočević, bila je prezentirana knjižničarima u Narodnoj knjižnici Grad. Dubrovačke knjižnice bile su partneri projekta. Slike su preuzete sa Libero Portala:

Ovaj svjetski kongres osim što je bio centralna svjetska i državna proslava Međunarodnoga dana školskih knjižnica 2019. godine, bio je mjesto na kojem su primili nagrade najbolji školski knjižničari u Hrvatskoj i svijetu. Iz Hrvatske to su bile: Ivana Vladilo, Zorka Renić i Darija Pestić. Knjižničarsko društvo Rijeka dalo je preporuku za svoju članicu Ivanu Vladilo.

Dodjela nagrada najboljim knjižničarima na 48. Svjetskom kongresu školskih knjižničara

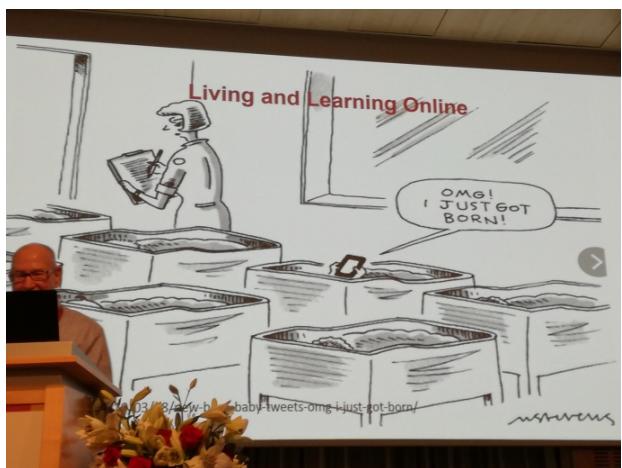
Predstavljena je knjiga Carol C. Kuhltau "Vođeno istraživačko učenje: učenje u 21. stoljeću", u izdanju Školske knjige, knjiga za istraživače interdisciplinarnog pristupa radu s mladima u školskoj knjižnici, za sve koji žele naučiti o istraživačkom učenju i timskom radu, koji žele pripremiti mlađe za život u svijetu informacija.

Promocija knjige: Slavenka Halačev, Ivanka Stričević, Ross Todd

Na kraju ovog neponovljivog iskustva, učenja, susreta, razgovora, neko-
liko misli sa predavanja Rossa Todd-a "Libraries as Life":

10.

Nagrade

Obilježavanje 20. obljetnice utemeljenja *Povelje Ivan Kostrenčić*

dr. sc. Korina Udina

korinau@yahoo.com

Povelju Ivan Kostrenčić utemeljilo je Knjižničarsko društvo Rijeka 2000. godine. Na temelju članka 65. Statuta, Knjižničarsko društvo Rijeka na izbornoj skupštini održanoj 6. srpnja 2016. u Rijeci donijelo je sljedeći PRAVILNIK o dodjeli *Povelje Ivan Kostrenčić*.

Knjižničarsko društvo Rijeka ustanavljuje Povelju kao znak javnog priznanja knjižničnim djelatnicima, članovima Društva, a postignute rezultate u knjižničarstvu te za doprinos u radu i razvoju Društva. Povelja je nazvana imenom prvog hrvatskog profesionalnog knjižničara, Ivana Kostrenčića, rođenog u Crikvenici, koji je posebno zaslužan za razvoj Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, kao i cjelokupnog hrvatskog knjižničarstva.

Na izbornoj skupštini KDR-a 2020. obilježiti će se dvadeseta obljetnica utemeljenja Povelje Ivan Kostrenčić, nagrade Knjižničarskog društva Rijeka.

Članice KDR-a i dobitnice Povelje od utemeljenja do danas

2000. godina:

- Tatjana Blažeković, Fila Bekavac Lokmer, Milena Bradetić, Verica Lulić, Senka Zambata.

2007. g. *Povelja se dodjeljuje u tri kategorije:*

1. Najzaslužniji knjižničar u protekloj godini: Senki Tomljanović, ravnateljici SVKRI
2. Za najuspješniji knjižničarski projekt u prošloj godini: mr. sc. Karmen Delač Petković
3. Za dugogodišnji uzoran rad u Društvu:
 - Perici Sarić, voditeljici knjižnice "3. maj" Rijeka
 - Ljubici Zorić, školskoj knjižničarki u Elektrotehničkoj školi Rijeka

2008. g. *Povelja je dodijeljena za treću kategoriju:*

3. Za dugogodišnji uzoran rad u Društvu:
 - Nataši Jurčić, Filozofski fakultet Rijeka

2009. g. *Povelja je dodijeljena u tri kategorije:*

1. Najzaslužniji knjižničar u protekloj godini: Ljiljana Črnjar, GKRI
2. Najuspješniji knjižničarski projekt u 2008. godini: Ivana Vladilo, Strojarska škola za industrijska i obrtnička zanimanja Rijeka
3. Za dugogodišnji uzoran rad u Društvu: Mirjana Majstorović

2010. g. *Povelja je dodijeljena u tri kategorije:*

1. Najzaslužniji knjižničar: Lea Lazzarich, SVKRI
2. Za najbolji knjižničarski projekt: Verena Tibljaš, GKRI
3. Za dugogodišnji uzoran rad u Društvu:
 - Branka Brčić, Gradska knjižnica Rijeka
 - Smiljka Ostović, školskoj knjižničarki OŠ Kraljevica.

2012. g.

1. Najzaslužniji knjižničar: Niko Cvjetković, Pomorska škola Bakar
2. Za najbolji knjižničarski projekt: Marta Lončarević, Tehnička škola za strojarstvo i brodogradnju, Rijeka
3. Za dugogodišnji uzoran rad u Društvu: Suzana Šturm-Kržić, Gradska knjižnica i čitaonica "Viktor Car Emin" Opatija

2014. g. Povelja se je dodijelila u dvije kategorije:

2. Za najbolji knjižničarski projekt: Gradska knjižnica Rijeka – GKR Magazin
3. Za dugogodišnji uzoran rad u Društvu:
 - dr. sc. Karmen Delač-Petković, Strojarsko brodograđevna škola za industrijska zanimanja

2016. g. Povelja je dodijeljena samo u trećoj kategoriji za dugogodišnji uzoran rad u Društvu:

- Darinki Živanović, Kseniji Car Ilić i Jagodi Mužić

2018. g. Povelja se dodjeljuje po novom pravilniku u dvije kategorije:

1. Najzaslužniji knjižničar u prethodne dvije godine: Sandra Vidović, Prva riječka hrvatska gimnazija
2. Za dugogodišnji uzoran rad u Društvu: Mariji Šegoti Novak

Pokrovitelj manifestacije za dodjelu Povelje Ivan Kostrenčić je Primorsko-goranska županija.

Tekst javnog poziva za predlaganje kandidata objavljuje se članstvu nakon konstituirajuće sjednice Ocjenjivačkog odbora izabranog na redovnoj skupštini KDR-a 13.06.2019. Konstituirajuća sjednica održana je 10. siječnja 2020. u sjedištu Društva. Prisutne su bile sve članice Ocjenjivačkog odbora: Koraljka Mahulja Pejčić (OŠ), Gabrijela Mahmutović (SŠ), Ada Prpić (MEDRI), Andreja Silić Švonja (GKRI) i Sandra Vidović (SŠ). Odbor je među sobom izabrao za predsjednicu Adu Prpić. Poziv je poslan članovima, ostalim društvima, svima. Objavljuje se na mrežnoj stranici, FB stranici i u e-časopisu.

Javni poziv za dodjelu Povelje *Ivan Kostrenčić* 2020.

Temeljem Pravilnika o dodjeljivanju Povelje *Ivan Kostrenčić* i odluke Skupštine Knjižničarskog društva Rijeka od 13. lipnja 2019. godine, Ocjenjivački odbor za dodjelu Povelje *Ivan Kostrenčić* objavljuje javni poziv za dodjelu Povelje *Ivan Kostrenčić* u dvije kategorije:

1. Najzaslužniji knjižničar/knjničarka u prethodne dvije godine (2018. i 2019.)

Kriteriji:

- zapaženi rezultati u praktičnom i/ili teorijskom radu u području knjižničarstva (objavljeni radovi, izlaganja, vođenje ili sudjelovanje u projektima, programima)
- značajna postignuća u segmentu knjižničarstva kojim se kandidat bavi

- doprinos razvoju lokalnog knjižničarstva i ugledu knjižnice i knjižničarstva u društvenoj zajednici
- zagovaranje knjižnica i knjižničarstva u lokalnoj i široj zajednici
- aktivnost u radu KDR-a i osobni doprinos razvoju i ugledu Društva

2. Za dugogodišnji uzoran rad u Društvu, unaprjeđivanje struke i očuvanje ugleda Društva

Kriteriji:

- dugogodišnji uzoran rad u knjižničarskoj struci
- opći i stručni/znanstveni doprinos u području knjižničarstva
- značajna postignuća i doprinos razvoju knjižnice/knjižnica u kojoj/kojima je kandidat radio
- dugogodišnja aktivnost u radu Društva i osobni doprinos razvoju i ugledu Društva

Obvezna dokumentacija za prijavu u obje kategorije:

- radna biografija kandidata
- obrazloženje prijedloga iz kojih je vidljivo zadovoljavanje kriterija u pojedinoj kategoriji
- opisane aktivnosti i osobni doprinos radu KDR-a

U svakoj od kategorija dodjeljuje se po jedna Povelja. Izuzetno u drugoj kategoriji, Povelja se može dodijeliti dvama ili više kandidata uz pravovaljano obrazloženje.

Povelja se pojedinom knjižničaru može dodijeliti samo jedanput u svakoj od kategorija.

Pravo predlaganja kandidata imaju svi članovi KDR-a, knjižnice na području djelovanja Društva i Upravni odbor Društva.

Prijedlozi s nepotpunom dokumentacijom neće se razmatrati.

Predloženi kandidati moraju biti redovni članovi KDR-a.

Prijedlozi se primaju do 28. veljače 2020. i nakon toga roka neće se primati.

Prijedloge sa svim prilozima kojima se dokazuju činjenice iz obrazloženja upućuju se u pisanom obliku u zatvorenoj koverti poštom ili osobnim dolaskom na adresu:

Knjižničarsko društvo Rijeka
Prijedlog za Povelju Ivan Kostrenčić
c/o Sveučilišna knjižnica Rijeka
Dolac 1
51000 Rijeka
n/r tajnici KDR-a Jasminko Kovačević

Ocenjivački odbor objavit će rezultate na Izbornoj skupštini KDR-a 2020. godine, održat će se svečanost dodjele najboljim kandidatima koje je predložila upravo struka. Smatramo najvećim priznanjem upravo ono koje dodjeljuje uvijek kritična stručna knjižničarska javnost. Do sljedeće dodjele 2022.!

Gradska knjižnica Rijeka – Knjižnica godine 2019.

Knjižnica koja je, suprotno globalnim trendovima opadanja članstva u knjižnicama, uspjela ostvariti najveći broj članova u povijesti svoga rada

Kristian Benić

kristian.benic@gkri.hr

Niko Cvjetković

niko.cvjetkovic@gkri.hr

“Drugo desetljeće XXI. stoljeća razdoblje je vrlo specifične i izuzetne dinamike života Gradske knjižnice Rijeka obilježeno mnogim intrigantnim osvarenjima, novim smjerovima razvoja, pokušajima i pogreškama, ponkad neobičnostima i kontradikcijama svakodnevice, u procijepu između želja i stvarnosti, u stalnoj borbi za bivanjem jednom od središnjih gradskih kulturnih ustanova s pozitivnom percepcijom i ulogom u životu građana.”

Upravo ovim riječima započinje tekst prijave Gradske knjižnice Rijeka na natječaj za Knjižnicu godine kojeg je raspisalo Hrvatsko knjižničarsko društvo a koje se dodjeljuje u svrhu poticanja kreativnosti, inovativnosti i unapređivanja kvalitete rada u hrvatskim knjižnicama te je jedino nacionalno priznanje za knjižnice koje se dodjeljuje u Republici Hrvatskoj.

Činjenica je da se Gradska knjižnica već dugi niz godina, a vrlo intenzivno zadnje tri godine nalazi u procesu transformacije s ciljem stvaranja suvremene knjižnice koja ide ukorak s vremenom u kojem djeluje i koja može pružiti odgovore na sve edukacijske i informacijske potrebe građana, ali i potrebe za kvalitetno provođenje slobodnog vremena. No, Gradska knjižnica Rijeka ide i korak dalje od toga, u želji da anticipira potrebe građana, s jasno artikuliranim ciljevima. Četiri osnovna razvojna cilja su: izvrsne knjižnične usluge, poticanje čitalačke kulture, razvoj zajednice te jačanje Knjižnice.

Posljednjih godina Gradska knjižnica Rijeka jedna je od najdinamičnijih i najinovativnijih hrvatskih knjižnica. Prihvaćena je paradigma "trećeg prostora" prema kojoj su knjižnice dnevni boravak zajednice i prostor njenog osnaživanja u svakom pogledu – kreativnom, poslovnom i kulturnom. Započet je rad na novoj lokaciji u Filodrammatici, otvoren Ogranak Trsat, pokrenuti su American Corner Rijeka, Poslovni kutak i Zeleni kutak, godišnje se održava preko sto programa u rasponu od pričaonica do gostovanja autora, implementira se paradigma GKR Laba ("makers" tehnologije i 3D printanje), vodi sadržajni online Magazin GKR kao jedini takve vrste među hrvatskim knjižnicama, pruža usluge diljem grada i županije s dva bibliobusa, razvija volonterski program i aktivnost čitateljskih klubova...

U kontekstu projekta Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture od samog početka Gradska knjižnica Rijeka jedan je od partnera na razvoju programa, posebno u kontekstu Dječje kuće u sklopu koje se razvijaju manifestacija Tjedan dobre dječje knjige, festival Tobogan, a Gradska knjižnica Rijeka vodi i razvoj medijske platforme Brickzine, časopisa o kulturi za djecu i roditelje.

Predsjednica HKD-a dr. sc. Dijana Machala uručila je nagradu N. Cvjetkoviću

Niko Cvjetković, ravnatelj GKRI i Vojko Obersnel, gradonačelnik Rijeke

Temelj rada svake, pa i Gradske knjižnice Rijeka, pružanje je pristupa informacijama i knjižničnom fondu, točnije više od 379.000 jedinica građe, koje se nalaze na deset lokacija, u razgranatoj mreži odjela i ogranaka (Središnji odjel/lokacije Modello i Filodrammatica, Dječji odjel *Stribor*, Narodna čitaonica, ogranci Drenova, Turnić, Zamet, Trsat, Knjižnica *Vid Omišjanin*, Knjižnica Čavle, Županijski bibliobus, Gradski bibliobus). Riječ je o kompleksnom sustavu koji traži svakodnevno precizno organiziranje za optimalno funkcioniranje, a jedan od pokazatelja uspješnosti rada je i kretanje broja članova.

Od 2015. godine svjedočimo kontinuiranom porastu broja članova Knjižnice: **18.186** (2015.), **19.903** (2016.), **20.091** (2017.), **21.258** (2018.) te **21.734** (2019) što je najveći zabilježeni broj članova Gradske knjižnice Rijeka u povijesti. Razlozi takvom trendu pronalaze se u aktivnoj i inovativnoj programskoj djelatnosti, zaokruženoj komunikacijskoj strategiji, te relativno **afirmativnoj atmosferi prema kulturi u Rijeci** u kontekstu projekta *Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture*.

Temeljem svega navedenoga, a uz prijavu koju je podnijelo Knjižničarsko društvo Rijeka te podržale mnoge narodne knjižnice iz PGŽ (Gradska knjižnica Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko, Narodna knjižnica i čitaonica Bribir, Narodna knjižnica i čitaonica Delnice, Gradska knjižnica Bakar, Narodna knjižnica i čitaonica Halubajska zora Viškovo, Narodna knjižnica Kostrena, Gradska knjižnica i čitaonica Viktor Car Emin Opatija), Hrvatsko knjižničarsko društvo proglašilo je Gradsku knjižnicu Rijeka knjižnicom godine 2019.

Priznanje je uručeno na središnjoj nacionalnoj svečanosti povodom obilježavanja Dana hrvatskih knjižnica 11. studenoga u Guvernerovoj palači, u Rijeci.

Mramorna dvorana u Guvernerovoj palači

*Djelatnici
Gradske knjižnice Rijeka*

Nagrada “Višnja Šeta” Hrvatske udruge školskih knjižničara za životno djelo 2019. Ivani Vladilo

dr. sc. Korina Udina

korinau@yahoo.com

Ivana Vladilo, dobitnica nagrade HUŠK-a za životno djelo

Nagradom “Višnja Šeta” od 2007. godine kada je ustanovljena do 2019. godine nagrađene su istaknute članice Knjižničarskog društva Rijeka za izuzetan doprinos školskom knjižničarstvu. Naše članice Smiljka Ostović i Ivana Vladilo nagrađene su Nagradom HUŠK-a za životno djelo. U posljednjih de-

set godina Primorsko-goranska županija ima šest nagrađenih školskih knjižničarki državnom nagradom "Višnja Šeta"¹:

2008. dr. sc. Korina Udina

2009. Ivana Vladilo

2010. dr.*sc. Karmen Delač Petković

2015. Smiljka Ostović

2016. Koraljka Mahulja Pejčić

2018. Alida Devčić Crnić

2019. Ivana Vladilo

Čestitamo našoj članici **Ivani Vladilo** na Nagradi za životno djelo koju je dobila na području školskog knjižničarstva Hrvatske udruge školskih knjižničara na 48. svjetskom kongresu školskih knjižničara IASL 2019. u Dubrovniku od 23.10. 2019. godine.

Nagradu HUŠK-a za životno djelo Ivani Vladilo dodijelila je dr. sc. Korina Udina u svojstvu članice organizacijskog odbora IASL-a 2019. i do-predsjednice HUŠK-a na svečanoj večeri organiziranoj za sve dobitnike nagrada IASL-a i HUŠK-a.

¹ Popis svih nagrađenih državnom nagradom HUŠK-a Višnja Šeta dostupan je na poveznici: <https://www.husk.hr/o-nama/nagrada-visnja-seta/>

D. Pelko, K. Udina, I. Vladilo, Z. Renić, J. Milički

Nagrađene: Ivana Vladilo, Darija Pestić, Zorka Renić

Ivana Vladilo je bila i ostaje aktivna članica Knjižničarskog društva Rijeka, administratorica je mrežne stranice KDRa, FB stranice KDR-a i stalni suradnik u svim mrežnim izdanjima kao i u drugim događanjima.

Tekst prijedloga za kandidaturu sažeto opisuje bogat četrdesetogodišnji rad Ivane jer je zapravo teško ukratko opisati njezin utjecaj na knjižničarstvo uopće. Pripremila ga je naša članica Koraljka Mahulja Pejčić u svojstvu predlagača kandidatkinje kao predsjednica Podružnice HUŠK-a u Primorsko-goranskoj županiji pa objavljujemo i njega:

Ivana Vladilo, diplomirana knjižničarka, od ove godine je u mirovini. Bila je zaposlena je u knjižnici Strojarske škole za industrijska i obrtnička zanimanja Rijeka. U knjižničarskoj struci prisutna je od 1992. godine od kada je sve do danas radila na mjestu školske knjižničarke neprestano proaktivno djelujući.

Knjižnicu je učinila vidljivom u svojoj školi, a knjižničara ne samo aktivnim sudionikom već i pokretačem školskih projekata. Cijeli svoj radni vijek bavila se promicanjem struke na svim razinama, vrednovanjem i samovrednovanjem, pokretanjem projekata i programa od kojih ističemo samo neke: prva diskusionska grupa školskih knjižničara iz koje se

razvio i prvi školskoknjničarski online projekt "Anđeli stanuju u knjižnici", repozitorij školskog knjižničarstva UDKo2 koji je prerastao u portal i za koji je dobila nagradu za najbolji wiki na CARNetovom Webfestivalu CUC-a, online tečaj odabranih alata weba 2.0, "Naše niti u 2.0 mreži" itd.

Održala je brojna izlaganja, radionice, sudjelovala u edukaciji knjižničara i studenata kao gost predavač te kao mentor pripravnicima. Sudjelovala je na brojnim stručnim skupovima kao izlagač i kao organizator.

Aktivna je članica Knjižničarskog društva Rijeka te je obavljala i dužnost predsjednice kao i Hrvatskog knjižničarskog društva kroz Sekciju za školske knjižnice. Među osnivačima je Hrvatske udruge školskih knjižničara, a osnivačica je Hrvatske mreže školskih knjižničara. Svojim entuzijazmom, kreativnošću, volonterskim radom i nesebičnim dijeljenjem znanja, naročito u području primjene novih tehnologija kolegica Ivana dala je izuzetan doprinos promociji vlastite škole kao i knjižničarske struke u cjelini.

Iz Zapisnika Povjerenstva za Nagradu Višnja Šeta

Nakon objavlјivanja natječaja za državnu *Nagradu Višnja Šeta* na mrežnoj stranici Hrvatske udruge školskih knjižničara www.husk.hr 18. siječnja 2019. godine, podružnice HUŠK-a, županijska vijeća i strukovne udruge predlagali su kandidate među istaknutim školskim knjižničarima do 21. veljače 2019. godine za dvije kategorije: godišnju nagradu i nagradu za životno djelo.

Povjerenstvo za dodjelu *Nagrade Višnja Šeta* čine:

1. dr. sc. Jasna Milički, OŠ Marija Bistrica, Zagrebačka 15, Marija Bistrica, predsjednica
2. Danica Pelko, OŠ Donja Stubica, Toplička cesta 27, Donja Stubica, članica
3. Boris Popinjač, Ugostiteljsko-turističko učilište Zagreb, Kombolova 2a, Zagreb, član
4. Koraljka Mahulja Pejčić, OŠ Ivana Zajca, Rijeka, članica

Povjerenstvo za dodjelu Nagrade odlučivalo je prema zadanim kriterijima o predloženim kandidatima od 22. veljače do 3. ožujka 2018. godine. Za nagradu za životno djelo kao i za godišnju nagradu kandidirana su po tri člana HUŠK-a, ukupno njih šest.

Nagradom za životno djelo *Višnja Šeta*, za dugogodišnji predani rad u školskom knjižničarstvu i doprinos školskoj knjižničarskoj profesiji nagrađena je:

Ivana Vladilo iz Strojarske škole za industrijska i obrtnička zanimanja, Rijeka.

Predlagatelji su Podružnica HUŠK-a Primorsko-goranske županije, Županijsko stručno vijeće osnovnoškolskih knjižničara Primorsko-goranske županije, prijedlog potpisuje Tatjana Krpan Mofardin, voditeljica ŽSV-a i Županijsko stručno vijeće srednjoškolskih knjižničara Primorsko-goranske županije, prijedlog potpisuje Sandra Vidović, voditeljica ŽSV-a. Preporuke za nagrađivanje Ivane Vladilo poslali su: u ime Strojarske škole za indus-

trijska i obrtnička zanimanja ravnatelj Gojko Miletić; u ime Knjižničarskog društva Rijeka predsjednica Korina Udina te u ime Hrvatske mreže školskih knjižničara predsjednik Josip Strija.

Godišnjom nagradom *Višnja Šeta* nagrađena je: **Zorka Renić** iz Medicinske škole Bjelovar, Bjelovar.

Predlagatelj je Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, a prijedlog potpisuje predsjednica Silvija Perić. Za godišnju nagradu predlažu ju: Županijska matična služba Narodne knjižnice Petar Preradović, prijedlog potpisuje voditelj Ilija Pejić te Županijsko stručno vijeće školskih knjižničara Bjelovarsko-bilogorske županije, prijedlog potpisuje voditeljica Vijeća Mirjana Milinović.

Uz ove dvije nagrade, Hrvatska udruga školskih knjižničara dodjeljuje i nagradu za mlade knjižničare "Poezija među profesijama". Nagrada je ustalovljena 2018. godine na 16. Skupštini Hrvatske udruge školskih knjižničara gdje su izabrani i članovi Povjerenstva za dodjelu Nagrade: Monika Meštrović, Vedran Škarica, Goranka Braim Vlahović i predsjednica Tanja Radiković. Ove godine na IASL-u 2019. u Dubrovniku nagradu je dobila Daria Pestić.

Hvala svim knjižničarkama i knjižničarima koji nesebično doprinose svojim aktivnostima u razvoju knjižničarstva i društva.

Nagrada “Tibor Tóth” za 2019. Sandri Cuculić

Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo

Članica Knjižničarskog društva Rijeka, Sandra Cuculić iz Sveučilišne knjižnice u Rijeci dobitnica je Nagrade “Tibor Tóth” za 2019. godinu. Od srca joj čestitamo! Ponosni smo na naše članice i članove koji svojim angažiranjem doprinose i unaprjeđuju knjižničarsku struku i profesiju te je na odgovarajući način predstavljaju u javnosti.

I ove godine Odbor za dodjelu nagrade rukovodio se time da poput Tibora Tótha dobitnik njegove nagrade treba pružati doprinos kako na znanstvenom i stručnom planu tako i u praktičnom djelovanju te imati određenu dimenziju više u svom ukupnom djelovanju u području informacijskih znanosti i djelatnosti koje će biti prepoznato kao korisno od stručne i šire zajednice.

Odbor je po analizi prijava više relevantnih kandidata uočio veliki osobni doprinos na području informacijskih znanosti i djelatnosti kandidatkinje Sandre Cuculić.

Diplomirana knjižničarka Sandra Cuculić predstojnica je Podružnice Kampus Sveučilišne knjižnice u Rijeci. Polazište njezinog rada su korisnici i njihova upotreba informacijskih izvora pa onda i razvoj korisničkih usluga. Uz to, ona je svoj stručni interes usmjerila i prema praćenju znanstvenog rada istraživača i bibliometrijskim istraživanjima, educiranju korisnika i istraživača, promoviranju znanja i znanstvenog djelovanja općenito. Osim toga, u svom djelovanju ističe i promovira važnost informacijskih alata kao i osviještenost o potrebi informacijske pismenosti kako kod studenata tako i kod znanstvenika i drugih korisnika knjižnice.

Inicirala je i vodi više uspješnih projekata i programa u području svog djelovanja, a uz to je i autorica više stručnih radova i izlaganja na stručnim skupovima iz područja svoga djelovanja. Nadalje, predana je i vlastitom stručnom usavršavanju te je završila obuku za korištenje programa Mendeley kao i desetak tečajeva Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara i Sveučilišne knjižnice u Rijeci.

Urednica je mrežnih stranica Podružnice Kampus Sveučilišne knjižnice u Rijeci. Uz to je i aktivna u stručnom djelovanju kao članica Stručnog vijeća Sveučilišne knjižnice Rijeka te kao članica Knjižničarskog društva Rijeka.

Zbog svega navedenoga, a što ukazuje na kvalitetu postignutih rezultata stručnog rada, kao i na osobnu radoznalost, profesionalnu predanost, otvorenost suradnji, okrenutost povezivanju starih s novim područjima informacijskog djelovanja, kao i omogućavanju prijenosa znanja na mlađe i starije generacije, odlučeno je da dobitnik nagrade za 2019. bude Sandra Cuculić.

Odbor zahvaljuje svim kandidatima koji su bili predloženi za nagradu. Svima njima te posebno dobitnici Nagrade "Tibor Tóth" Sandri Cuculić, Odbor za dodjelu nagrade kao i Upravni odbor HID-a želi puno profesionalnog i osobnog uspjeha u daljem životu i radu.

Dodjela nagrade održana je i ovaj put na prigodnoj svečanosti u srijedu 20.11.2019. u prostoru Mađarskog kulturnog društva "Ady Endre" u Zagrebu, čiji je predsjednik i dugogodišnji aktivni član bio i Tibor Tóth. Ovom prilikom Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo zahvaljuje MKD "Ady Endre" na prijateljskoj suradnji.

(Ur.)

KATARINA ERINSKI
d.o.o. VARAŽDIN

Bulaja
naklada

www.bulaja.com

TEMA BROJA:
TATJANA BLAŽEKOVIĆ

TEMA BROJA: KNJIŽNICA
INFORMACIJSKA SINAPS

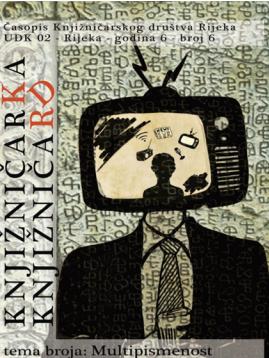

Knjižničarsko Društvo Rijeka

10.

GODIŠNICA ČASOPISA

KNJIŽNIČARSKOG DRUŠTVA RIJEKA

tema broja: Multipismenost

Časopis Knjižničarskog društva Riječka
UDK 02 - Rijeka - godina 6 - broj 6

tema broja: Pogled u budućnost

Časopis Knjižničarskog društva Riječka
UDK 02 - Rijeka - godina 8 - broj 8

Časopis knjižničarskog društva Riječka
UDK 02 - Rijeka - godina 9 - broj 9

Tema broja:

GDJE PROŠLOST SRĆE BUDUĆNOST

Časopis Knjižničarskog Društva Rijeka

UDK 02 - Rijeka - godina 10 - broj 10

e-časopis Knjižničar/Knjižničarka

www.kdr.hr

kontakt@kdr.hr

RIJEKA 2020

